

TIŠNOVSKÉ NOVINY

číslo
02
2021

zpravodaj města Tišnova a okolí

Vzpomínka na Karla Vachka

O práci dobrovolných hasičů

Rozhovor s Liborem Balákem

Hrady a hrádky v povodí Loučky

Obsah ročníku 2020

MĚSTO STÁLE NA CESTĚ

Přelom roků nezastihl město v klidné strnulosti, ačkoliv restrikce nadále svazují společenský a kulturní život. Pod mrazivou krusťou nálad a příkazů rostou výhonky nových nadějí. Pozdní nástup zimy umožnil pokračovat ve stavebních projektech až do konce roku 2020. Tak se rozeběhla rozsáhlá rekonstrukce letního kina. Bagry se zakously do terénu u hřbitova pod Klucaninou k výstavbě nové smuteční síně. A do finále se blíží výstavba ambulantního traktu tišnovské nemocnice. Naději nesl vánoční on-line koncert z chrámu sv. Václava, desítky betlémů zdobící výlohy v tišnovských ulicích i skromný plamen svíček betlémského světla v rodinách. Naděje na lepší „zítra“ je stále s námi. (vv)

Fotografie: Pavel Hanák, Josef Permedla, Libor Šuhajda, Skaut Tišnov, Vladimír Vecheta

OBSAH

Titulní strana:
Členové JSDH Tišnov kontrolují
techniku na hasičské základně
Foto: Vladimír Vecheta

Radnice informuje 4
Podnikatelský servis 12

Vzdělávání 16

Tišnovsko 19

Reportáž 20

MěKS 24

Kultura 28

Náš rozhovor 30

TIC 34

Spolkový život 38

Senioři 40

Historie 44

Děti a mládež 48

Příroda 50

Životní styl 52

Sport 56

Malá encyklopedie Tišnovska 58

Výběrový obsah ročníku 2020 61

TIŠNOVSKÉ NOVINY

ročník XXXI.

vyšlo 28. 1. 2021

číslo 02 / únor 2021

Vedoucí střediska: Pavel Hanák

Editor: Vladimír Vecheta

Redaktoři: Václav Seyfert, Jiří Dvořák

Inzerce: Lenka Šebečková

Grafika/sazba: Kateřina Válková

Korektura: Bc. Ivana Velecká

Tisk: Tisk Centrum s. r. o.

Příští číslo 03/2021

vyjde 25. 2. 2021

uzávěrka textů 10. 2. 2021

uzávěrka inzerce 3. 2. 2021

Tišnovské noviny v elektronické verzi:

www.tisnovskenoviny.cz

POUČENÍ Z ROKU 2020?

Vladimír Vecheta

Vážené čtenářky a vážení čtenáři Tišnovských novin, rok strávený v redakci byl bohužel, nebo možná spíše bohudík, velmi atypický. Rutina stereotypního plnění rubrik s předem očekávaným obsahem nemohla mít své místo, protože se redakční práce podobala nejednou kličkování v labyrintu neočekávaných změn a událostí. I když jsme se nemohli vyhnout tématu zahlcujícímu média po víc jak tři čtvrtiny roku, jako magazín malého regionu jsme však chtěli spíše razit cestu dobrým zprávám i tématům odpoutávajícím mysl od všudypřítomné pandemie. A když už bylo nutno, poskytnout spíše praktickou informaci či radu, namísto nicneříkajících a povrchních statistik a tragických klišé, ve kterých utonul duch celostátních médií. Snad se nám i podařilo udržet úroveň Tišnovských novin po jejich restrukturalizaci v roce 2019, přičemž hlavním oceněním je jistě stále stoupající výše nákladu a rozšiřující se zájem o noviny i mimo Tišnov do obcí celého regionu. Nemálo obtížným oříškem, se kterým se musí redakce vypořádávat dosud, je výpadek příspěvků z prostředí zejména spolkového a sportovního života, kde se holt díky omezením stále nic neděje, a tak není ani na co zvat a o čem psát. I tak je třeba ocenit, jak si jistě všimnete statistiky ročníku 2020 na konci novin, všech 168 (!) autorů, kteří v loňském roce obsah Tišnovských novin obohatili svým příspěvkem. Je vidět, že noviny rozhodně nevznikají v uzavřeném světě pár lidí z redakce, ale píší je doslova desítky a desítky obyvatel Tišnova a jeho okolí.

Atypický rok 2020 se již zařadil do kalendáře historie k těm, které si budou připomínat generace. Vedle roků, které se nám zaryly pod společ-

nou „kůži“, ať už kladně nebo tragicky – 2001, 1997, 1989, 1968, 1948, 1945, 1938, 1929, 1918, 1914. Větší či menší komunity budou mít i další své tragické či vítězné roky a jednotlivci si zase připojí své pády či výhry. Ale když se podívám na zběžnou číselnou řadu atypických roků jen posledního století, společenské, politické či přírodní zlomy a události doléhají na naši společnost až s děsivě častou pravidelností deseti až dvaceti let. To znamená, že za lidský život zažijeme tak čtyři až pět „dějinných“ zvrátů nebo „šoků“, na které musíme více či méně společně i individuálně reagovat. Dost častá frekvence na to mít zkušenosti, aby nás další událost nezaschočila, a přesto jsme spíše tragikomickými diváky přihlížejícími, jak s námi další nová událost zase „zamete“. Aniž bychom se z ní ovšem nějak zvlášť poučili. Tak např. každý dům poblíž vodního toku by měl být vybaven záchrannými vestami. Ale kdo je doma má? A přitom blesková povodeň není zas až tak výjimečná. A co evakuační zavazadlo nebo zásoba trvanlivých potravin pro případ karantény? Taky nic, že? Pořád.

Jedna skupina občanů ovšem trvale udržuje nejen z tradice v pohotovosti svou akceschopnost k zásahu a pomoci – hasiči. Nejen ti placení profesionálové, ale největší masu tvořící ti dobrovolníci. Jsou blízko, jsou vybavení, jsou vyškolení, připraveni zasáhnout a pomoci. Přesto stojí jaksí v pozadí. Proto jim v tomto čísle novin dáváme více prostoru. Nejen říct – tady jsme. Ale i – zapojte se. Jejich připravenost je záplatou na naši bolestnou nepřipravenost a nepoučitelnost. Snad jsou si toho obě strany vědomy.

ZE ZÁPISNÍKU MÍSTOSTAROSTY

Martin Sebera, místostarosta města

Vážení čtenáři, dovoluji mi informovat Vás o oblastech, které mám ve své gesci.

Tvorba studie „**Tišnov a jeho adaptace na změnu klimatu a mitigační opatření**“ postoupila do fáze, kdy je hotová analytická část, a do konce února 2021 bude studie dokončena včetně návrhové části. Zpracovatelé studie, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity v Brně a Nadace Partnerství, v analytické části charakterizovali podnebí města Tišnova a konkrétní očekávané dopady změny klimatu. Podle zvolené metodiky hodnocení zranitelnosti (Adelphi/EURAC) se analytická část zabývá oblastmi lesů a lesního hospodářství, hydrickými funkcemi krajiny a vodního hospodářství (povodně, vodní eroze a sucha), nechybí hodnocení zemědělské půdy, zeleně v extravilánu a intravilánu a zastavěného území města. Nedílnou součástí je popis infrastruktury města, zejména oblasti zásobování teplem, zásobování pitnou vodou, kanalizace a čištění odpadních vod, zásobování plynem, zásobování elektrickou energií, doprava a odpadové hospodářství. Analytická část též popisuje dopady na kvalitu života obyvatelstva a zdraví, pro území města Tišnova byly identifikovány jako hlavní rizikové faktory kvalita ovzduší, povodně a vlny veder. Na zhodnocení rizik naváže zpracování návrhové části studie. V půlce března představíme hotovou studii na veřejné prezentaci, kde se budete moci zapojit do diskuse o předloženém materiálu a budete mít možnost zmínit své návrhy a nápady. O přesném termínu, místě a formě budeme informovat.

Před Vánoci byl dokončen a zveřejněn **Komunitní plán sociálních služeb (KPSS)** správního obvodu Tišnov období 2021 až 2023. Komunitní plánování sociálních služeb je ve své podstatě nekončící proces hledání potřeb v oblasti sociálních služeb, které v komunitě (městě, obci, ORP) vyvstávají, stanovování priorit (toho, co je nutno řešit dříve a co později) a porovnávání potřeb s dostupnými zdroji (finančními a materiálními možnostmi těch, kdo služby poskytují). Výsledkem celého procesu je komunitní plán jako kompromis mezi potřebami a zdroji, tedy uspokojení potřeb uživatelů na jedné straně a možnosti financování na straně druhé. Plán vznikl opravdu komunitně. Promlouvali do něj zástupci provozovatelů a poskytovatelů sociálních služeb, dále klienti a uživatelé služeb, zadavatelé (vedení města, odbor sociálních věcí) a také veřejnost. Poděkování patří celé Komisi pro komunitní a sociální služby, dále předsedkyni komise Zuzaně Brzobohaté za její nebyvalý nadhled v sociální oblasti a zejména pak Michalu Kudláčkovi, vedoucímu odboru sociálních věcí, „hnacímu motoru“ tvorby celého plánu od jeho počátku až po kompletní finalizaci. Zpracováním KPSS proces plánování samozřejmě nekončí. Věřím, že se postupně v příštích letech podaří naplnit priority v sociální sféře a najít finanční prostředky na realizaci toho, co komunitní plánování sociálních služeb ukázalo jako potřebné, důležité a zlepšující život nás všech. Potřeby občanů se v průběhu času vyvíjí či mění, proto také

věřím v zajištění kontinuity spolupráce mezi zadavateli, poskytovateli a uživateli sociálních služeb.

V oblasti školství pozorně sledujeme, jak si vedou v covidové situaci naše školy, učitelé a žáci, a věříme, že současný stav převažující distanční výuky nebude trvat déle, než je nezbytně nutné. Distanční forma výuky určitě ukázala své možnosti, zároveň poodhalila své mnohé limity.

Další důležitá zpráva je určena zejména rodičům letošních prvňáčků. Na únorovém zastupitelstvu budeme předkládat změnu vyhlášky o školských obvodech našich základních škol. Reagujeme tak na vývoj počtu dětí narozených ve stávajících částech města a také na kapacitu obou škol. Připravovaná změna znamená

přesun vybraných ulic ze školského obvodu ZŠ Smíškova do obvodu ZŠ nám. 28. října. S výhledem počtu narozených dětí by změna měla být opět stabilní po dobu několika let. Děti z okolních obcí, jdoucí letos k zápisu, budeme směřovat na ZŠ nám. 28. října, která bude otevírat čtyři první třídy, oproti ZŠ Smíškova, kde se budou otevírat dvě první třídy.

Aktuální informace o nové mateřské škole Na Honech je taková, že Krajský úřad vydal v prosinci 2020 rozhodnutí o zrušení společného územního a stavebního povolení. V rozhodnutí kraj nepotvrdil oprávněnost námitek odvolatelů. Projekt pro společné územní a stavební povolení tak bude doplněn a znovu předložen k posouzení stavebnímu úřadu.

V prvním ročníku **participativního rozpočtu** s názvem **Tvoříme Tišnov** se sešlo celkem jedenáct projektů. Do konce ledna bude ukončeno hodnocení realizovatelnosti, v únoru uspořádáme veřejnou prezentaci návrhů najdete na webových stránkách www.tvorime-tisnov.cz.

V oblasti sportu nemám téměř žádné informace, protože stejně jako ostatní oblasti bylo sportování omezeno vládními opatřeními. Nicméně dovoluji si přidat minimálně výzvu, ať na sport a pohyb nezapomeneme, protože je neoddelitelnou součástí našeho zdraví, přispívá k prevenci a psychické pohodě. Aktuálně je největší zodpovědnost na nás rodičích, abychom děti pobídlí a nejlépe společně vyrazili za sportem či jakýmkoliv pohybem. ☺

KAREL VACHEK JIŽ ODPOČÍVÁ V TIŠNOVĚ

ZEMŘEL POSLEDNÍ DOSUD ŽIJÍCÍ ČESTNÝ OBČAN MĚSTA

Václav Seyfert

„Jeho myšlení a povaha v sobě snoubily absolutní velkorysost, smysl pro humor a sebeironii, paradoxy života a laskavost jednoho z nejhodnějších lidí, jakého jsem kdy poznal – a současně naprostou nekompromisnost, neústupnost, ostrý sarkasmus či vyjádřený projev pohrdání vůči věcem i lidem, u kterých identifikoval selhávání v základních principech, nebo které reflektoval jako scestné a zavádějící.“

Ještě před rokem a půl jsme v galerii čestných občanů města Tišnova měli dvě stále žijící osobnosti. Koncem července 2019 zemřel pan Ladislav Suchomel a 22. prosince 2020 odešel do uměleckého nebe profesor **Karel Vachek**, uctívaná legenda českého dokumentárního filmu. Jak napsal v Deníku Referendum jeden z jeho žáků Vít Janeček, z jehož pera pochází i náš úvodní odstavec, jako by v jeho osobě naráz odešlo hned několik kreativních veličin – režisér, malíř, básník, pedagog, ale také osobitý diskžokej, myslitel a velký duch.

Karel Vachek se v roce 1940 narodil v prvním poschodí dnes opuštěného hotelu Květnice, který měl jeho otec v nájmu. V Tišnově vystudoval gymnázium a právě do rodného města se uchýlil, když jej okolnosti přinutily se kvůli zdravotnímu stavu manželky předčasně vrátit z emigrace. Za to, že zde pak našel zaměstnání jen jako řidič v sodovkárně, zřejmě nikdo z tehdejších spoluobčanů konkrétně nemohl, nicméně trable o pár let starší nejspíš pár ostražitých Tišnováků způsobilo. Na FAMU totiž koncem padesátých let uspěl v přijímacích až napodruhé, teprve když se jedné výše postavené spřízněné duši podařilo odstranit z jeho kádrových materiálů udání a posudky dodané z Tišnova. Jakými peripetiemi si pak procházel coby kumštýř, si můžete přečíst v prázdninovém čísle Tišnovských novin z roku 2017, kdy jsme jeho dílu a životu věnovali dvě stránky v seriálu o čestných občanech.

Tišnovský starosta s panem režisérem v srpnu 2020 před zmenšeninou Vachkova obrazu, jehož originál o rozměrech cca 6 x 4 metry se autor rozhodl věnovat Tišnovu. Foto: Karel Souček

Jestli něco Karel Vachek v tvorbě bytostně odmítal, pak to byl patos, bolest a vše spojené se smrtí a umíráním. Ani jeho nekrolog by tudíž neměl plynout v pochmurném duchu, takže jej osvěžme nedávnými vzpomínkami Jiřího Dospíšila a Karla Součka, kteří jako představitelé města navštívili v úterý 4. srpna 2020 režiséra v jeho bytě v pražských Stodůlkách, aby mu za Tišnov pogratulovali k 80. narozeninám. „Nechtěli jsme jej tehdy obdarovat jen nějakými upomínkovými předměty z radnice a Honzu Brdička napadlo, že by stálo za to mu věnovat dýmku,“ vypráví starosta Dospíšil. „Během jednoho dne se nám podařilo až někde za Brnem sehnat originální kousek, protože nebylo možné pořídit podobnému znalci dárek někde v místním tabáku. V jeho sídlištním bytě mne pak zaujaly především dvě věci: tou první bylo obrovské množství knih, jejichž počet šel do tisíců.“ Místostarosta Souček to doplňuje: „Třípokojový byt byl včetně chodby a kuchyně prakticky ze všech stran obložen knihami.“ A starosta pokračuje: „Druhou zajímavostí byla mísa plná dýmek,“ k čemuž jeho společník dodává: „V té chvíli jsem si myslel, že vezeme dříví do lesa, ale on tu naši přijal opravdu s radostí, byl to pěkný originál.“

„Před odjezdem jsme se trápili tím, jestli pojedeme ve vázankách... Nakonec jsme udělali dobře, že jsme je nechali doma, protože pan Vachek nás přijal opravdu velice neformálně,“ říká dále Jiří Dospíšil. Pan režisér měl na sobě domácí šortky a podobné tričko, v jakém opouštěl Kajínec věznici, jen v jiné barvě. Jak se později ukázalo, měl navíc za sebou dlouhé noční sezení s kolegy a pro další studenty-gratulanty právě hospodyně připravovala v kuchyni tradiční polévku. Jubilant vzpomínal na Tišnov, těšil se k nám na plánované setkání ke 100. výročí gymnázia, ale mluvil i o svých aktuálních počinech, konkrétně o nutnosti sehnat peníze na roztočený film. I po té napůl probdělé noci byl plný elánu a bylo vidět, jak nesmírně svou práci žije. „Byla to radost se s takovým člověkem potkat. Úplně nás to nabíjelo energií.“

Při odchodu se paní hospodyně, která se po smrti manželky několikrát v týdnu starala Karlu Vachkovi o domácnost, hostů optala: „Jak vám chutnala káva s mlékem?“ Po ujištění, že byla dobrá, k tomu vzápětí dodala: „A nevádlilo vám, že to mléko bylo kozí? On totiž pan profesor jiné mléko než kozí nepije...“

Karel Vachek byl pochován ve středu 30. prosince do rodinného hrobu na tišnovském hřbitově. Nechyběly při tom desítky jeho studentů, pro něž byl kultovní postavou a kteří zůstávali u jeho hrobu ještě dlouho po skončení obřadu. Jistě si povšimli, že i takhle poslední cesta měla v sobě něco „vachkovského“. Na náhrobní desce bylo totiž Vachkovo jméno již dávno vytesáno včetně roku narození a jen se čekalo, jaký rok úmrtí se za připravenou pomlčku doplní...

„Všechny ty cesty a příležitosti, které vám různí lidé svými intrikami zavrou, všechno, co vám překazí, se nakonec stejně ukáže jako příležitost mít víc času na objevení podstatnějších věcí...“

Karel Vachek

AKTUÁLNĚ Z MĚSTA

Jiří Dvořák, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

SENIOR TAXI POKRAČUJE I V ROCE 2021

Dosud se do SENIOR TAXI zaregistrovalo již 339 oprávněných občanů a taxíků s nimi podnikl v roce 2020 celkem 2 510 jízd, což je průměrně 12 jízd denně. Kvůli vládním opatřením nebylo SENIOR TAXI od 1. 4. – 24. 5. 2020 v provozu. Vysoký počet jízd a chvála mnohých z vás svědčí o tom, že má význam

v provozování služby SENIOR TAXI pokračovat, protože i v nelehkém minulém roce pomáhala našim seniorům s přepravou k lékaři, na rehabilitace či na úřady.

Taxík můžete objednat na telefonním čísle 608 812 128, a to v pracovní dny od 7 do 15 hodin za cenu 30 Kč jízda/senior. Taxíkem se mohou svézt senioři s trvalým pobytem v katastrálním území Tišnov, starší 70 let včetně a držitelé ZTP či ZTP/P bez ohledu na věk.

Vzhledem ke skutečnosti, že služba SENIOR TAXI je určena pro klienty starší 70 let, ZTP a ZTP/P, **doporučujeme občanům vždy zvážit nutnost pohybu ve veřejném prostoru**, vzhledem k aktuálnímu zdravotnímu stavu a možnému riziku. Při nástupu do vozu mějte nasazenou roušku. Rovněž doporučujeme použití dalších vhodných hygienických opatření – použití rukavic, dezinfekce rukou před a po přepravě, atd.

MÍSTNÍ POPLATKY ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD A PSY

Sazby místních poplatků za komunální odpad a za psa **zůstávají pro rok 2021 stejné jako v předchozím roce**. Pro poplatníky Tišnova je sazba poplatku za komunální odpad ve výši 660 Kč, pro poplatníky místních částí Hájek, Hajánky, Jamné a Pejškova po úlevě ve výši 560 Kč.

Preferujeme uhrazení místních poplatků bankovním převodem na č.ú. 19-1425641/0100. Pro úhradu je nutné znát svůj variabilní symbol, který zůstává po celou dobu poplatkové povinnosti neměnný. Pokud ho neznáte, kontaktujte:

A. Lásková (tel. 549 439 838, alena.laskova@tisnov.cz), H. Marvánková (tel. 549 439 843, helena.marvankova@tisnov.cz), I. Malonová (tel. 549 439 844, iva.malonova@tisnov.cz). Hotovostní platba je možná v aktuální úřední hodiny zveřejněné na stránkách města.

NA NAŠE JUBILANTY NEZAPOMÍNÁME

Osobní návštěvy jubilantů od konce měsíce října opět neprobíhají a gratulace zasíláme našim jubilantům poštou, neboť chceme ochránit zdraví našich seniorů.

Rádi bychom však předali jubilantům dárky pro ně připravené. Proto touto cestou vyzýváme rodinné příslušníky či blízké přátele, aby si dárek pro jubilanta vyzvedli, a my rádi tuto službu zprostředkujeme.

Jedná se o jubilanty, kteří koncem října, v listopadu, v prosinci 2020 a v lednu 2021 oslavili 80, 85, 90 a více let.

Kontaktujte, prosím, nejprve tajemnici Komise pro občanské záležitosti Ing. Dagmar Dvořakovou, na tel. 549 439 774 nebo e-mailem dagmar.dvorakova@tisnov.cz, která bude dárky vydávat. Apelujeeme tímto na korektnost při vyzvedávání těchto dáreků.

Přejeme Vám v této době hlavně pevné zdraví, dobrou náladu a optimismus.

INFORMACE PRO VLASTNÍKY KULTURNÍCH PAMÁTEK

Ministerstvo kultury vyhlašuje i pro rok 2021 program **Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností**. Pro obec s rozšířenou působností Tišnov byla stanovena kvóta podpory 502 000 Kč.

Uzávěrka příjmu žádostí je 28. 2. 2021. Bližší informace jsou zveřejněny na www.tisnov.cz/urad/dokumenty/pamatkova-pece.

2

Mobilní Rozhlas

Tišnov

Důležité **NOVINY**
včas do každé rodiny!

tisnov.mobilnirozhlas.cz

OČKOVÁNÍ PROTI KORONAVIRU

Kristýna Pekařová, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

Na přelomu roku 2020 a 2021, konkrétně tedy 27. prosince, bylo v České republice zahájeno očkování, které brání vzniku onemocnění způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2. Možnost očkovat se měli nejprve zdravotníci a také klienti a zaměstnanci domovů pro seniory. Druhá polovina ledna je věnována očkování osob starších 80 let, od února by se již snad mohla přihlašovat široká veřejnost. Spousta osob tedy právě nyní zvažuje, zda bezplatné možnosti nechat se naočkovat využije či nikoliv.

Jak se nechat očkovat?

Pro registraci k očkování a rezervaci konkrétních termínů je využít centrální rezervační systém, který nalezneme na adrese crs.uzis.cz. Pro vytvoření objednávky je nutné zadat do systému mimo svých identifikačních údajů i informace o zdravotním stavu, dle kterých systém určí prioritu a následně přidělí termín očkování.

Co si přinést s sebou na očkování?

Před očkováním je třeba předložit občanský průkaz a poslední zprávu od lékaře, týkající se zdravotních problémů, které osoba uvedla do systému při vytvoření registrace. Vzhledem k tomu, že po samotném úkonu musí očkovaná osoba několik desítek minut setrvat v čekárně či jiném připraveném prostoru, jistě přijde vhod i kniha či časopis, který nám pomůže danou chvíli ukrátit.

Pro koho není očkování určeno?

Očkovat v současné chvíli není možné děti a dospívající, kteří jsou mladší šestnácti let. Vakcínu také nemohou přijmout ženy, které jsou těhotné či kojí. Osobám, které trpí silnými alergiemi, je doporučeno otázku očkování konzultovat se svým praktickým lékařem či alergologem.

Linka pomoci s registrací na očkování

Od středy 20. ledna je ve dnech pondělí a středa (8–17 h), úterý a čtvrtek (8–14 h), pátek (8–13 h) k dispozici **vždy na jednom z telefonních čísel 734 175 031 nebo 734 175 032** sociální pracovnice odboru sociálních věcí Městského úřadu Tišnov za účelem **poradenství v otázce objednávání se k očkování proti COVID-19 přes internet**.

V těchto dnech jsou cílovou skupinou daného poradenství **osoby ve věku 80+ let a jejich rodinní příslušníci**, kteří potřebují pomoci v přihlášení se k očkování proti COVID-19 prostřednictvím internetu. Jde o seniory 80 a více let a jejich rodiny, kteří nemají k dispozici internet, není v jejich silách přes internet sebe či svého blízkého přihlásit, přitom jsou schopni

Očkování proti COVID-19 pro seniory 80+

Volejte na bezplatné linky

☎ 1221

☎ 800 129 921

🌐 registrace.uzis.cz

Registrujte se od 15. 1. 2021
po - pá 8:00 - 16:00

jihomoravský kraj

a ochotni ve dvou termínech seniora na zvolené očkovací místo do Brna dopravit a pomoci mu, či tuto cestu senior zvládne sám, např. hromadnou dopravou, automobilem apod.

Na výše uvedených telefonních číslech se s Vámi sociální pracovnice domluví, zda stačí poradenství přes telefon nebo zda je zapotřebí osobní pomoc při přihlášení k očkování přes internet, poskytne Vám informace, které jsou nyní v dané problematice dostupné, případně zaznamená Váš dotaz a předá ho dále k řešení.

Pokud bude zapotřebí osobní pomoc, запиše si Vaše jméno a příjmení, telefonní číslo. Do tří dnů se Vám následně ozve pracovník/pracovnice odboru sociálních věcí Městského úřadu Tišnov ve věci domluvy termínu osobní návštěvy na odboru sociálních věcí za účelem přihlášení osoby ve věku 80+ let přes internet. Tuto návštěvu na odboru sociálních věcí Městského úřadu Tišnov může absolvovat sám senior nebo jeho rodinný příslušník.

Co potřebuji k návštěvě odboru sociálních věcí ve věci přihlášení k očkování osoby 80+ let přes internet?

- svůj mobilní telefon
- předcházející telefonickou domluvu na termínu
- občanský průkaz osoby ve věku 80+ let
- kartu zdravotní pojišťovny osoby ve věku 80+ let

Adresa odboru sociálních věcí: Odbor sociálních věcí, Městský úřad Tišnov, nám. Míru 346, 666 01 (rohová budova nad Poliklinikou Tišnov, 1. nadzemní podlaží).

Nejčastější otázky a odpovědi k této problematice najdete na webu města.

Kde najdu další informace?

Pro další informace týkající se očkování, ale i ohledně ostatních otázek spojených s onemocněním se můžete obracet na celostátní bezplatnou informační linku 1221. V pracovních dnech je linka v provozu mezi 8. a 19. hodinou, během víkendu pak od 9.00 do 16.30.

Přehledné informace nejen o očkování, ale i dalších běžných životních situacích ovlivněných onemocněním naleznete na informačním webu Covid Portal: <https://covid.gov.cz/>.

Ať už se stavíte spíše pro či spíše proti využití možnosti očkování, vždy pečlivě vybírejte, na základě jakých informací své rozhodnutí činíte. Některé zprávy totiž mohou vakcinaci záměrně idealizovat či naopak očernovat a úmyslně tak ovlivňovat mínění populace.

AUTOVRAKY V TIŠNOVSKÝCH ULICÍCH

Jiří Sokol, vedoucí strážník Městské policie Tišnov

Vážení občané, mnozí z vás se na nás již delší dobu obraceli s prosbou o odstranění autovraků z komunikací, které nejenom že hyzdí vzhled okolí, ale – a to je asi to nejpodstatnější – zabírají parkovací místa. Až do jara loňského roku však bylo, dle zákona o pozemních komunikacích a definice vraku v něm uvedené, téměř nemožné vrak z komunikace odstranit. Majiteli vozidla stačilo uhradit povinné ručení, popř. z vozidla odstranit registrační značky. Pokud nebylo na vozidle dohledatelné identifikační číslo karoserie (VIN) anebo se nejednalo o totální vrak, nebylo toto možné zákonným způsobem z komunikace odstranit.

Zlom nastal až s příchodem novelizace zmíněného zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, kdy definice vraku byla rozšířena o nemožnost „identifikace prostřednictvím identifikačního čísla vozidla umístěného na karoserii nebo rámu vozidla, za čelním sklem nebo na výrobním štítku“. **Z toho vyplývá, že pokud někdo z odstaveného vozidla demontuje registrační značky a identifikační číslo, podle něhož lze dohledat majitele vozidla, stává se vozidlo vrakem.**

Současně byl do zákona implementován nový odstavec týkající se vraků, ve kterém je uvedeno, že nelze „odstavovat silniční vozidlo, které po dobu více než 6 měsíců nesmí být podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích provozováno na pozemních komunikacích z důvodu marného uplynutí lhůty pro provedení pravidelné technické prohlídky nebo technické nezpůsobilosti vozidla zjištěné technickou prohlídkou nebo technickou silniční kon-

trolou“. **Z toho vyplývá, že pokud má vozidlo více jak půl roku propadlou platnost technické prohlídky, může být z komunikace odstraněno.**

V žádném případě to neznamená, že se najednou strážníci vrhli nebo vrhnou do ulic Tišnova a budou bezhlavě odtahovat každé vozidlo, které má víc jak půl roku propadlou technickou prohlídku (k tomu nemají ani zákonné oprávnění). Vše má své postupy a náležitosti. V první fázi je kladen důraz na kontaktování majitele a upozornění ho na předmětné nedostatky. V případě, že majitel nereaguje, odmítá reagovat nebo není zjištěn, je poté věc předána vlastníkově komunikace, který ve spolupráci se silničním správním úřadem postupuje podle zákona o pozemních komunikacích. Každému následnému kroku předchází zákonem stanovené výzvy a lhůty. Odtah vozidla a represe jsou až na posledním místě, po vyčerpání všech možných mírnějších prostředků. **Nejdůležitějším faktem však je, že to již lze jednodušeji a vše samozřejmě na náklady majitele vozidla. Zákon totiž nově dává silničnímu správnímu orgánu oprávnění vozidlo otevřít a dohledat majitele podle VIN kódu. Mělo by to být mementem pro každého, kdo se není schopen nebo ochoten postarat o své vysloužilé nebo nepojízdné vozidlo a bez skrupulí jej nechá „odhozené“ na komunikaci (parkovacím místě) naspas svému osudu.**

My jsme si nejprve důkladně zmapovali celý Tišnov a zadokumentovali veškerá vozidla spadající do některé z kategorií uvedených v zákoně. V síti nám uvízlo a tabulku nám vyplnilo 77 vozidel, která

Typický autovrak v ulici.

Foto: archiv Městské policie Tišnov

nějakým způsobem neodpovídala nebo neodpovídají ustanovení zákona. Jedná se o vozidla, která měla propadlou platnost technické prohlídky od roku 2012 až do roku 2020, popř. se jedná o vozidla bez RZ nebo jiných identifikátorů nebo vozidla vykazující známky vraku již na první pohled. Do současné doby se nám již podařilo, buď osobně, zprostředkovaně nebo na základě reportáže v TTV, oslovit 47 majitelů vozidel, kteří svá vozidla uvedli do náležitého stavu nebo je z komunikací odstranili. Devět vozidel jsme předali vlastníkově pozemní komunikace k případnému odtahu a dvě vozidla jsme předali vlastníkově pozemku (městu) k případnému odtahu z míst ležících mimo pozemní komunikaci, jako podezření na odpad. Ve třech případech jsme s majiteli vozidel dohodnuti na termínu odstranění z komunikace. Ve všech případech, mimo dvou, se jednalo o vozidla zabírající parkovací místa a ve zmíněných dvou případech o vozidla zabírající veřejné prostranství. V evidenci nám zůstává šestnáct vozidel, která mají, díky sedmi-měsíčnímu moratoriu EU v důsledku pandemie koronaviru, ještě čas.

Z uvedeného vyplývá, že se nám již podařilo a následně pak ve spolupráci s vlastníkem komunikací a silničním správním úřadem ještě podaří obnovit desítky parkovacích míst, která byla blokována někdy i několik let. A také věřím, že ulice Tišnova budou zase o něco hezčí. Současně děkujeme všem majitelům vozidel, kteří pochopili náš cíl a směřování a svá vozidla uvedli do náležitého technického stavu nebo je z komunikací odstranili bez zbytečných právních důsledků. ☺

Trvale zaparkováno?

Foto: archiv Městské policie Tišnov

SVOZ ODPADU V ROCE 2021

Ondřej Vrtěl, Odbor správy majetku a komunálních služeb

Svoz odpadu zajišťuje stejně jako v loňském roce společnost KTS Ekologie s. r. o.

SVOZ SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Svoz směsného komunálního odpadu probíhá v Tišnově týdně, v místních částech Hájek, Hajánky, Jamné sudý týden v úterý (12. 1., 26. 1. atd.). V lokalitě Pejškov 1× za 14 dní, a to lichým týdnem v pátek (8. 1., 22. 1. atd.). Podrobně na webu města – Svoz směsného komunálního odpadu v roce 2021.

SVOZ BIOODPADU

Svoz bioodpadu bude prováděn v sudých týdnech ve čtvrtek a v pátek. V předepsaných dnech budou sváženy tyto ulice:

Čtvrtek:

náměstí Komenského, náměstí Míru, Dvořáčkova, Ráboňova, Parolkova, Na Kukýrně, Halouzškova, Jungmannova, Radniční, Koráb, Nádražní, Na Zahrádkách, Janáčkova, Klášterská, Procházkova, náměstí 28. října, U Náhonu, Na Loukách, Mlýnská, Trmačov, Neumannova, Dlouhá, K Čimperku, Marie Pavlíkové, Kuthanova, Sigmundova, Šmardova, Václava Hynka Macha, Formánková, Ranného, Valova, Štěpánova, Brněnská, Horova, Hornická, Halasova, Jamborova, Mánesova, Hanáková, Na Nové, Mrštíkova, Mahenova, Cihlářská, Trnec, Těsnohlídkova, U Pily, U Lubě, Lomnická, Králova, Květnická, Dřínová, Osvobození, Polní.

Svoz v těchto ulicích bude probíhat v termínech: 28. 1., 25. 2., 25. 3., 8. 4., 22. 4., 6. 5., 20. 5., 3. 6., 17. 6., 1. 7., 15. 7., 29. 7., 12. 8., 26. 8., 9. 9., 23. 9., 7. 10., 21. 10., 4. 11., 18. 11., 2. 12., 30. 12. 2021.

Pátek:

Wagnerova, Na Mlékárně, Kvapilova, Dvořáčkova, Majorova, Hřbitovní, Bezručova, Chodníček, Svatopluka Čecha, Na Hrádku, Riegrova, Tyršova, Jiráskova, Družstevní, Na Honech, Nerudova, Drbalova, Černožská, Na Rybníčku, Husova, Smíškova, Smetanova, Vrchlického, Havlíčkova, Purkyňova, Alšova, Hybešova, Erbenova, Máchova, Hynka Bíma, Revoluční, Dobrovské-

ho, U Humpolky, Červený mlýn, Za Mlýnem, U Střelnice, Karašova, U Svratky, Za Krétou, Ostrovec.

Svoz v těchto ulicích bude probíhat v termínech: 1. 1., 29. 1., 26. 2., 26. 3., 9. 4., 23. 4., 7. 5., 21. 5., 4. 6., 18. 6., 2. 7., 16. 7., 30. 7., 13. 8., 27. 8., 10. 9., 24. 9., 8. 10., 22. 10., 5. 11., 19. 11., 3. 12., 31. 12. 2021.

Hnědé nádoby slouží pouze na bioodpad. Zcela nepřijatelné je ukládání jiného odpadu nebo plastových sáčků a pytlů s bioodpadem. Bioodpad vysypte do biopopelnice a plastový obal vhodte do kontejneru na plast. Nedodržování zákona je považováno za přestupek.

V období prosinec až březen bude svoz probíhat 1× za 4 týdny, duben až listopad 1× za 14 dní. Systém je zajišťován v zástavbě rodinných domů a také v sídlištní zástavbě.

Nádoby slouží nejenom na bioodpad ze zahrad, ale především na bioodpad z domácnosti (např. zbytky ovoce a zeleniny, zvadlé květiny a rostliny z květináčů, skořápky z vajíček, zbytky pečiva a obilnin, papírové ubrousky, čajový a kávový odpad). Prosíme občany, kteří mají možnost kompostovat bioodpad na své zahradě, aby především bioodpad ze zahrad takto zpracovávali a předcházeli tak vzniku odpadu. Zcela nepřijatelné je ukládání bioodpadu ze zahrad do nádob na směsný domovní odpad.

PYTLOVÝ SBĚR PLASTŮ A PAPIRŮ

Pytlový sběr bude nově sjednocen do jednoho dne. V níže uvedené dny bude svážen jak pytlový sběr papíru (modré pytle), tak pytlový sběr plastu (žluté pytle). Dodržujte, prosím, zavedené barvy pytlů pro daný odpad. Stále jsou zdarma k dispozici pytle na odpad v budově radnice (max. 50 ks na domácnost za rok pro každou komoditu).

Svoz bude prováděn 1× za 4 týdny, vždy v pátek v termínech: 8. 1., 5. 2., 5. 3., 2. 4., 30. 4., 28. 5., 25. 6., 23. 7., 20. 8., 17. 9., 15. 10., 12. 11., 10. 12. 2021.

V těchto dnech budou pytle svezeny z celého města a místních částí. Pytle umístěte před dům nejlépe večer den před svozem, nejpozději v den svozu do 6.00 hodin ráno. V případě, že tento termín propásnete, nenechávejte pytle před domem, ale využijte možnosti odvézt pytle s plasty na sběrný dvůr města (Wagnerova 1543) kdykoliv v době provozu.

Otevírací doba sběrného dvora zůstává stejná jako v roce 2020. V pondělí a ve čtvrtek (7.00–17.00 hod.), v úterý, středu, pátek (7.00–15.00 hod.) a v sobotu (8.00–12.00 hod.). Zde můžete odevzdat velkoobjemový směsný odpad, bioodpad, železo, papír, plasty, nebezpečné odpady, elektrozařízení podléhající zpětnému odběru a další.

K bezplatnému odevzdání pneumatik využijte pneuservisy, jakožto místa zpětného odběru pneumatik. Seznam pneuservisů na Tišnovsku naleznete na odkaze: www.eltma.cz/sberna-mista. ☺

DOBROVOLNÍCI VYSAZUJÍ ZELENĚ

Yara Sukeníková, Odbor správy majetku a komunálních služeb

Potřeba pomáhat přírodě, měnit svět k lepšímu... To mohou být motivace dobrovolníků, kteří jsou ochotni darovat ostatním svůj čas a úsilí. Nadávat a kritizovat dokáže každý, ale Tišnováci jsou příkladem toho, že zde žije mnoho těch, kteří jsou v přístupu ke svému okolí aktivní.

V TN č. 9/2020 město avizovalo, že nabízí materiální i odbornou pomoc těm, kteří mají zájem zkrášlit své okolí okrasnými záhony. Ozvalo se několik zájemců. Naše pomoc byla různorodá, od konzultací přes vykopání starých kořenů až pořízení materiálu. Největší akcí byla výsadba záhonů na ulici Dlouhá, o které se více dočtete níže. Také jsme například

pomohli pokračovat v úpravě prostoru před domem na ulici Halasova, který vytvořila paní Hlubinková, či připravit plochu u domu K Čimperku, který vysadila paní Čadová.

Nešlo jen o záhony, dobrovolníci se zapojili i do výsadby stromů na sídlišti pod Klucaninou. Práce to nebyla jednoduchá, stromy se sázely do prudkého svahu. Zabrání se tak jeho erozi a dojde k lepšímu zadržení dešťové vody. Tento projekt byl spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Všem dobrovolníkům moc děkujeme.

Výsadba stromů na sídlišti pod Klucaninou.
Foto: Y. Sukeníková

VÝSADBA TRVALKOVÝCH ZÁHONŮ NA DLOUHÉ ULICI

Jana Gajdošová

Už nevím, kde jsem se tu zprávu dozvěděla. Naštěstí se ke mně dostalo, že město Tišnov podpoří výsadbu květinových záhonů na městských pozemcích ve spolupráci s občany. Zajásala jsem a začala zjišťovat podrobnosti.

Iniciativa jednotlivců, tam to začíná

Jako nově přistěhovalí v roce 2019 jsme s manželem začali zkoumat, jak je to s údržbou a kultivací zeleně okolo našeho domu na Dlouhé ulici.

Informovali jsme se na schůzi SVJ, aktivně jsme navazovali kontakty se sousedy vedlejších i protějších rodinných domů, kteří zde žijí déle a zkrášlují okolí svých domů výsadbou rostlin a stromů.

Teprve minulý rok jsme nabyli odvahy, pozemek okolo domu jsme vypleli a se svolením sousedů z prvních pater jsme vysadili před dům pár keřů a rostlin.

Lidé procházející kolem se zastavovali, zdravili nás, chtěli si povídat. Výsadbu vesměs chválili. Pouze jedna paní projevila obavy, že je to hezké, ale že nám to lidé brzy zničí.

Sousedé postupně začali projevovat větší zájem o zeleně a nabízeli nám například další keřky a kytky, konzultovali

umístění keřů nebo jsme spolu zorganizovali sekání trávy okolo domu.

Radost z výzvy

Když přišla výzva od města s možností osadit městské pozemky před domem, zaradovala jsem se. Projekt navazoval na naše snahy konec ulice s novostavbami zkulturnovat. Na výzvě jsem oceňovala, že město dává prostor občanům vytvořit si vlastní návrh prostředí, kde žijí. Také se mi líbila možnost se na výsadbě podílet (ráda s dětmi sadím kytky, protože se pak můžeme dívat, jak rostou, a společně se o ně starat). Také jsem se těšila, že k vytváření návrhu budu mít možnost odborných konzultací z města. Nejvíce mě povzbudila informace, že město výsadbu zaplatí.

Přesto se výsadba bez dobrovolníků neobešla

Byla jsem si vědoma, že pokud půjde pouze o výsadbu před jedním domem, tak to nebude z hlediska ucelenosti ulice pěkné. Proto jsem požádala sousedky z okolních domů, aby se do výzvy zapojily, abychom městu předložily ucelený návrh výsadby.

Byly jsme čtyři – paní Marie Velíčková Chalupová, Zdenka Kalášková, Veronika

Banašová a já. Daly jsme dohromady nápady a nechaly si poradit od odborníků. Jedním z nich byla zahradní architektka, která pro bono záhony navrhla a vybrala rostliny, kterým by se tu mohlo dobře dařit.

Vše jsme průběžně konzultovaly a za chodu domlouvaly s paní Yarou Sukeníkovou, vedoucí odboru správy majetku a komunálních služeb, která měla výzvu na starosti.

V říjnu vysazeno a co bude dál?

Situace s covidovou pandemií nám plán trochu zkomplikovala, protože ne všechny navržené rostliny byly k sehnání. Bylo nutné některé druhy nahradit za jiné.

Zahradnická firma nám pomohla plochu nachystat. V momentě, kdy bylo všechno připraveno, jsme se – již zmíněná čtveřice sousedek – sešly ráno u budoucích záhonů a do zkulturnované půdy jsme rostliny vsadily. Bylo to celkem 495 trvalek a mnoho cibulovin.

Dnes to vypadá ještě hole. Ale projekt je navržen tak, aby rostliny na jaře a v létě postupně vykvetly, rozmnožily se a aby nám zlatavou trávou v kombinaci s trvalkami dělaly radost i na podzim. ☺

ZASTAVĚNÉ ÚZEMÍ MĚSTA TIŠNOVA

PROBLÉMY V ÚZEMÍ OVLIVNĚNÉ KLIMATICKOU ZMĚNOU

Martin Čech

V rámci právě zpracovávané Místní strategie adaptace na změnu klimatu města Tišnov probíhá mj. i analýza zastavěného území města z hlediska odolnosti vůči změnám klimatu. Pod pojmem „zastavěné území města“ je zde myšlen soubor budov, obslužných ploch a dopravně-technické infrastruktury na území města. Jedná se o plochy, které jsou lidskou činností velmi výrazně přeměněné.

V zastavěném území téměř všech měst (a Tišnov v tomto není výjimkou) se hlavní problémy vyvolané (nebo umocněné) probíhající klimatickou změnou projevují zejména v letním období – jedná se o **nebezpečí častého výskytu vysokých (tropických) teplot a příliš rychlý odtok dešťové vody**.

Z hlediska vnímání těchto problémů je třeba si uvědomit, že v historii zde byla volná krajina pokrytá vegetací a umožňující koloběh vody. Dešťová voda mohla být zasakována do půdy (čímž byly mimo jiné dotovány podzemní vody) a jen pomalu se dostávala do říčních koryt. Velká část srážek byla akumulována v půdní struktuře a v letních obdobích využívána vegetací ke stabilizaci mikroklimatu (ochlazování okolí díky odparu vody při evapotranspiraci). **Přítomnost vegetace a dostatek vody v půdní struktuře hrají tedy zásadní roli při udržování mikroklimatické rovnováhy.**

V zastavěném území města člověk do tohoto procesu výrazně vstoupil – odstranil většinu vegetace a urbanizací na mnoha místech zcela přerušil koloběh vody. Srážková voda dopadající na střechy budov a zpevněné plochy bez možnosti zasakování je rychle odváděna stokovou sítí do vodních toků, v horším případě v jednotné kanalizaci mísena se splaškovou vodou. V případě přívalových dešťů je možnost regulace odváděné vody omezena kapacitou stokového systému. Prudký odtok vody může způsobit lokální povodně, škody na životním prostředí (eroze, odvedení části splaškové vody přes odlehčovací komory do vodního toku) i na majetku (škody v odvodňovaném i zaplavovaném území). Povrchový odtok vody ze zpevněných ploch bez mož-

nosti zasakování dále způsobuje pokles hladiny podzemních vod, snižuje půdní vlhkost zelených ploch v intravilánu a zhoršuje podmínky pro růst vegetace. V zastavěném území bez vegetace dochází ke snížení výparu, což vede k lokální změně mikroklimatu, teploty jsou vyšší, vzduch je výrazně sušší a obsahuje větší množství prachových částic.

Problém vysokých (tropických) teplot ve městech vzniká jako následek toho, že člověk k výstavbě budov i zpevněných ploch využívá materiály s vyšší absorpcí slunečního záření (sluneční záření je ve větší míře přeměněno na teplo) oproti přírodním povrchům. Tento efekt se projevuje vyšší teplotou měřenou v sídlech oproti okolní volné krajině, a to dokonce v řádu několika stupňů. Nazýváme jej efektem „Městského tepelného ostrova“. Teplotní bilanci v území lze velmi dobře pozorovat díky termálními družicovým snímkům. Je na nich vyjádřeno relativní srovnání schopnosti povrchů absorbovat radiaci ze Slunce a následně vyzařovat zpět tepelnou energii do okolí. Modrá barva představuje chladnější plochy vyzařující méně tepla, červená naopak plochy vyzařující více tepelné energie do okolí.

Na přiloženém obrázku je satelitní termosnímek pořízený během slunečného letního dne (červenec 2020). Vyšší míra pohlcování slunečního záření a jeho přeměna na teplo jsou patrné v lokalitách, v nichž převládají budovy a zpevněné plochy a naopak je jen velmi málo zastoupena zeleň. Jedná se zejména o okolí autobusového nádraží a vlakového nádraží včetně rozsáhlých ploch kolejí, hustě zastavěný střed města v okolí ulic Brněnské, Mlýnské a Riegrovy, budovu ZŠ 28. října včetně dopravního hřiště a sportovního hřiště s umělým povrchem, budovu ZŠ Smíškova, sběrný dvůr a komerční areály při ulicích Wagnerova a U Svatky. Termosnímek rovněž dokumentuje ochlazující efekt vegetace – a to nejen lesů (ze snímku vystupující modré plochy lesů na Květnici a Klucanině), ale i městské zeleně (Park pod kostelem a starý hřbitov – uprostřed snímku). Naopak plochy s chybějící vegetací (v tomto případě

vysušená půda některých polí obnažená po sklizni) jsou přehřáté stejně jako urbaní struktury vytvořené člověkem.

Také je znatelný ochlazující efekt vodních ploch a toků – v tomto případě je na termosnímku zřetelná trasa koryta řeky Svatky.

Výše uvedené skutečnosti vyvolané (nebo umocněné) probíhající klimatickou změnou mohou mít negativní vliv na zdraví a kvalitu života obyvatel města Tišnova. Tyto vlivy je možno kompenzovat využitím tzv. adaptačních opatření. V právě zpracovávaném strategickém dokumentu bude uvedena celá řada opatření vhodných jak pro budovy a zpevněné plochy v majetku města, tak pro objekty v soukromém vlastnictví.

Autor je jedním ze zpracovatelů studie „Místní strategie adaptace na změnu klimatu města Tišnov“ zpracovávanou Fakultou regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity v Brně (<https://frms.mendelu.cz>) a Nadací Partnerství (www.nadacepartnerstvi.cz, www.partnerstvi-ops.cz).

Satelitní termosnímek Tišnova během slunečného letního dne.

JEŽÍŠEK SE NETREFIL?

Renata Loubalová, Martina Tichá, Odbor dopravy a živnostenský úřad

Co dělat s dárkem, když se Ježíšek netrefí, stejných dárků se sejde víc nebo má dokonce nějakou vadu? Nejprve si musíme připravit účtenku, tedy doklad o nákupu. Pokud ji nemáte, budete nuceni požádat dárce, aby Vám účtenku poskytl, případně aby se odstoupení od smlouvy, výměny či reklamace ujal on sám (je-li účtenka na jeho jméno). Pokud skutečného kupujícího nechcete tímto procesem zatěžovat a chcete si vše vyřídit sami, existuje také možnost, aby Vám kupující písemně postoupil právo reklamovat, nebo Vám napsal plnou moc k uplatňování práva z odpovědnosti za vady jeho jménem.

Vrácení dárku

Jedná-li se o dárek z e-shopu, je možné využít práva na odstoupení od smlouvy bez udání důvodu, ale pozor na poměrně krátkou lhůtu 14 dnů od převzetí zboží kupujícím. Prodávajícímu musíte jasně oznámit, že využíváte svého práva na odstoupení e-mailem, vyplněním online formuláře na webu obchodníka, případně tak učinit písemně dopisem. Zboží samozřejmě musíte do 14 dnů od odstoupení odeslat zpět. Po vrácení zboží by kupující od obchodníka měl obdržet celou částku, kterou zaplatil, a to včetně poštovného za dopravu zboží ke kupujícímu (pozor nikoliv poštovné za vrácení zboží zpět prodávajícímu).

Je nutné zboží vrátit v originálním obalu?

Pokud již originální obal nemáte, problém by to být neměl. Předmětem kupní smlouvy totiž není obal, ale věc, která je uvnitř. Spotřebitel by samozřejmě měl zboží před vrácením k prodávajícímu řádně zabalit, aby nedošlo k jeho poškození na cestě zpět! I při podávání reklamaci zákon neklade na spotřebitele žádný požadavek na předložení zboží k reklamaci v původním či neporušeném obalu. Spolu se zbožím však doporučujeme vrátit také veškeré příslušenství a případné dárky, pokud jste nějaké obdrželi.

Jaké zboží vrátit nelze?

Bez udání důvodu nelze vrátit např. rychle se kazící zboží, tedy například jídlo. Z hygienických důvodů nevrátíte také již otevřenou kosmetiku, erotické pomůcky nebo spodní prádlo. Při

porušení původního obalu nejde vrátit ani DVD, CD a jiné zvukové nebo obrazové nahrávky, počítačové hry či zboží vyrobené na zakázku a na míru pouze pro vás.

Jak je tomu u kamenných obchodů s vrácením zboží?

Na rozdíl od e-shopů nemají kamenné obchody povinnost od vás vzít bezvadné zboží zpátky. Řada z nich to ale svým zákazníkům nabízí – a to hlavně teď po Vánocích. Je to ale vždy pouze na jejich dobré vůli a konají tak nad rámec svých zákonných povinností.

Reklamace dárků

Reklamovat musíte s dokladem o nákupu, maximálně do 24 měsíců od data nákupu. Doporučujeme raději řešit problém co nejdříve po jeho objevení. Silnější postavení má spotřebitel ve chvíli, kdy reklamuje během prvních šesti měsíců od koupě. Projeví-li se totiž v této době na zboží vada, má se za to, že existovala, už když ji převzal. Znamená to, že v případě sporu je na obchodníkovi, aby prokázal bezvadnost zboží. Po této lhůtě dokazuje v případě sporu kupující, že zboží má vadu, za kterou obchodník odpovídá. Obchodník odpovídá nejen za to, že věc bude bez vady, bude funkční, ale také že bude mít všechny vlastnosti, které obchodník deklaroval, např. v reklamě, vlastnosti, které může spotřebitel rozumně očekávat, nebo i další vlastnosti, které jste si smluvně ujednali. Pokud tomu tak není, je to rovněž důvod k reklamaci.

Jak reklamovat?

Můžete se setkat s reklamačním formulářem, pokud však není k dispozici, stačí prodejci bez zbytečného odkladu, jakoukoliv formou oznámit, že uplatňujete svá práva z vadného plnění, a popsat vadu daného zboží. Prodávající je povinen Vám vystavit tzv. reklamační protokol. Na vyřízení reklamace má prodejce 30 kalendářních dnů. Bohužel v současné době může být reklamace v některých kamenných prodejnách, které jsou uzavřeny, problém. Kvůli této situaci ale zákazník v žádném případě nemůže přijít o dvouletou záruku na zboží, samotná reklamace se ale může opozdit. Doporučujeme při zjištění závady tuto vadu co nejlépe zdokumentovat a kontaktovat prodejce telefonicky, e-mailem nebo nejlépe dopisem, aby bylo zřejmé, jaké vady a kdy přesně se na zboží vyskytly. Zároveň se můžete s prodávajícím dohodnout, jak budete dále postupovat. Je potřeba počítat s tím, že i vyřízení reklamace se může protáhnout, třeba z důvodu karantény. Žádný speciální zákon, který by prodlužoval lhůtu k vyřízení reklamace, sice přijat nebyl, situace je však složitá na obou stranách. Takže by se k sobě obě strany měly chovat s určitou dávkou shovívavosti, zejména co se týče zákonem stanovených termínů. Spotřebitelé by se neměli snažit zneužít dané situace a odstupovat bez zřetele ke všem okolnostem od smlouvy pro nevyřízení reklamace ve lhůtě 30 dnů, zejména pokud opravdu nemohla být vyřízena z objektivních důvodů, v době nouzového stavu a jedná se o postradatelné zboží. Doporučujeme vyčkat do doby, kdy dojde k uvolnění opatření. Pokud reklamace bude vyřízena (opravou nebo výměnou), pak se Vám dvouletá lhůta pro uplatnění práva z vadného plnění prodlouží o dobu, po kterou jste věc nemohla používat právě proto, že byla v reklamaci.

A co dělat, když e-shop zaplacené zboží vůbec nedoručil?

Spotřebitel by měl odstoupit od smlouvy a požadovat vrácení zaplacené částky. Pokud prodávající zaplacené peníze ani po výzvě ze strany spotřebitele nevrátí, je zde ještě jedna možnost, jak se ke svým penězům zpět dostat, a tou je tzv. chargeback.

Spotřebitel při něm žádá vrácení peněz na kartu u své banky, nikoliv u obchodníka. Připravte se, že budete muset prokázat, že jste se snažili s obchodníkem komunikovat sami. Tento nástroj je ovšem určen pouze pro platby kartou!

Zdroj: www.sos-msk.cz

PAUŠÁLNÍ DAŇ PRO PODNIKATELE 2021

Paušální daň je určena pro OSVČ evidované u příslušné okresní správy a zdravotní pojišťovny, které nejsou v úpadku, nejsou zákonnými ani dobrovolnými plátcí DPH (ani nejsou k této dani registrovány), nejsou společníky veřejné obchodní společnosti (v.o.s.) ani komplementáři komanditní společnosti (k.s.). Současně vám nesmí plynout žádné příjmy ze závislé činnosti s výjimkou příjmů zdaňovaných srážkovou daní. Vaše příjmy z podnikání pak nesmí ročně přesáhnout částku 1 milion Kč.

Znamená celkový odvod ve výši 65 628 Kč. Po vstupu do paušálního režimu již ale nemůžete uplatňovat žádné odčitatelné položky, slevy na dani, ani daňová zvýhodnění. Na druhou stranu s paušální daní ušetříte nemalé finanční prostředky i za účetní služby a mnoha živnostníkům přinese i větší jistotu v podobě budoucího starobního důchodu.

Podáním oznámení poplatník na svoji zodpovědnost potvrzuje splnění zákonných podmínek. Po podání oznámení o vstupu tedy můžete nastavit své pravidelné měsíční zálohy

ve výši 5 469 Kč a přerušit placení záloh na sociální a zdravotní pojištění. Nic dalšího už řešit nemusíte, finanční úřad to s vaší zdravotní pojišťovnou a správou sociálního zabezpečení vyřídí za vás.

Měsíční zálohy jsou ze zákona splatné vždy k 20. dni daného měsíce. Výjimkou je lednová záloha v roce 2021, kterou je možné zaplatit až do 22. února. Daň je možné platit pravidelně každý měsíc například nastavením trvalého příkazu, anebo si ji předplatit na několik měsíců či dokonce na celý rok dopředu.

Paušální zálohy jsou placeny na účet jednotlivých finančních úřadů.

Pokud živnostník během roku přesáhne stanovený limit příjmů z podnikání ve výši 1 milion Kč, musí tuto skutečnost do 15 dnů oznámit finančnímu úřadu a být připraven podat standardní cestou daňové přiznání a přehledy pojistného. Za tímto účelem doporučujeme živnostníkům vést si i nadále alespoň základní evidenci příjmů.

INZERCE

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

1500,-

ZA AUTOVRAK !!!

- odvoz zdarma
- doklad o ekologické likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Dobrý den, proč oddělení poskytující služby checkpoint je otevřeno pouze dva půldny v týdnu? Měli byste tady být pro občany, většina ostatních lidí musí normálně pracovat, ale městský úřad ne? Hana

Dobrý den, Městský úřad Tišnov je od 12. října 2020 v souladu s opatřeními v rámci nouzového stavu pro veřejnost otevřen pouze v PONDĚLÍ od 7.00 do 12.00 hod. a ve STŘEDU od 12.00 do 17.00 hod. V ostatní dny je pro veřejnost zavřeno. Kontaktní místo veřejné správy CzechPoint je pro veřejnost otevřeno v souladu s výše uvedenými úředními dny a hodinami. V době, kdy je Městský úřad Tišnov pro veřejnost uzavřen, můžete využít jiné kontaktní místo veřejné správy CzechPoint. V České republice je zpřístupněno cca 7 000 těchto kontaktních míst (www.czechpoint.cz – KONTAKTNÍ MÍSTA – mapa kontaktních míst), v Tišnově jsou k dispozici kromě Městského úřadu Tišnov další dvě kontaktní místa CzechPoint: Česká pošta s. p., nám. Míru 22 a Česká pošta, s. p., Brněnská 1688.

Odbor správních a vnitřních věcí

Dobrý den, jak to letos vypadá s provozem kluziště? Byl vyřešen nedostatečný výkon chlazení, aby se bruslilo i za plusových teplot? Jiří Halouzka

Dobrý den, pane Halouzko, v červenci tohoto roku jsme vyměnili vadný kompresor a 8. 12. 2020 přijede odborná firma udělat zahajovací servis, takže předpokládáme, že výkon chlazení bude již v pořádku.

Odbor správy majetku a komunálních služeb

Dobrý den, na jedné facebookové skupině jsem objevil informaci, že inforadary obrazový záznam PORIZUJÍ. Dnes jsem si prohlédl inforadar u bývalé pily a je vidět okénko s objektem. Na internetu jsem našel pravděpodobného výrobce, kterým je firma Gemos, a přímo v dokumentaci k typu Zeus je uvedeno: „Zobrazení rychlosti vozidel, záznam rychlosti a počtu vozidel s rozlišením osobní, nákladní, dodávky..., pořizováním obrazového záznamu, čtení, případně zobrazení RZ, dokumentace dopravních přestupků.“ Lze někde v dokumentech města dohledat, o jaký typ inforadaru se jedná? Děkuji. Franišek Koudelka

Dobrý den, dle vyjádření odborné firmy, kterou jsem na základě Vašeho dotazu kontaktoval, je součástí „inforadaru“ webová kamera v online režimu. Tato slouží pouze k rozlišení velikosti a druhu projíždějícího vozidla. Obrazové záznamy nerozlišují detaily a nejsou nikde ukládány, slouží pouze ke stanovení kategorizace vozidla. Výstupem pro městskou policii jsou pouze statistické údaje. Firma zaručuje provoz v souladu s GDPR. Pro více informací se můžete s důvěrou obrátit na firmu DOSIP Servis s. r. o., která Vám ochotně podá vyčerpávající informace.

Jiří Sokol / vedoucí strážníků MP Tišnov

Dobrý den, 12. 2. 2020 jste odpovídali na dotaz ohledně sběru a třídění plastového odpadu. Od té doby, co se zrušila motivace v podobě 6 Kč za odevzdaný pytel s plasty, která se

od roku 2020 nebude poskytovat, zmizely i skládky žlutých pytlů s vytríděným plastovým odpadem před domy. Plastový odpad, dříve tříděný, zjevně opět končí v popelnicích. Váš předpoklad, že věříte, že peníze pro občany nemohly být jediným motivem třídění a že budou tuto službu poskytovanou zdarma i nadále využívat, se zjevně nenaplnil. Zkuste prosím znovu přehodnotit, co je pro přírodu lepší. Zda peníze ušetřené za „mini“ dotaci stojí za to. Petr Kadlec

Dobrý den, pro podporu třídění nabízíme zdarma občanům pytle na sběr plastů i papíru. Dále je možnost vyzvednout si, opět zdarma, sadu tašek pro třídění odpadů (v hodnotě cca 300 Kč). Finanční podpora ze strany města zde tedy je. Občanům se snažíme nabízet co nejpohodlnější třídění, které vede ke snížení množství komunálního odpadu. Přesná data budeme mít k dispozici až příští rok. V současné chvíli množství vytríděného odpadu stoupá. Třídění odpadu není pro většinu občanů jen zákonná povinnost, ale i zachování zdrojů pro příští generace. Množství vyprodukovaného odpadu může ovlivnit každý z nás a nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne. O znovuzavedení motivace za odevzdané pytle s tříděným odpadem pro tuto chvíli neuvažujeme.

Odbor správy majetku a komunálních služeb

Dobrý den, mám dvě otázky. První se týká svozu bioodpadu. Od začátku, kdy se bioodpad začal odvázet, jsem si pořídila nádobu. Každý rok v listopadu jsem měla k nádobě postavené ještě dva plné pytle listí. Vždycky je pracovníci svozu odvezli. Ze začátku mi dokonce vraceli i prázdný pytel, což mě překvapilo. Poslední tři roky to odvezli včetně pytle, to by bylo také v pořádku. Letos se něco změnilo. Pytle zůstaly stát na chodníku. A nebyla jsem sama, viděla jsem je stát i u jiných zahrad. Chápu, že v této profesi nepracují inženýři. Ale je opravdu takový problém, když je ten pytel připravený a nachystaný, ho odvézt? Moje druhá otázka se týká kontejnerů umístěných v dolní části hřbitova. V sobotu 30.10. jsem byla u hrobu a už po třetí během roku jsem viděla, jak do něho někdo z ulice vyvážá odpad. Tak se chci zeptat, jestli jsou volně použitelné, nebo slouží pouze pro potřebu nájemců hrobů. Děkuji. Dáša Magdaléna Bezegová

Osádka svozového auta dosud dle možností vysypávala i pytle s bioodpadem u popelnic. Bohužel, svoz je časově omezen a množství pytlů s obsahem bio se značně zvětšilo. Ne vždy je v pytlích listí nebo obsah, který jde snadno vysypat. Máme informace přímo od osádky, že pytle namačkané větvičkami není schopna z časových důvodů vysypávat, obzvláště teď na podzim, kdy je bioodpadu nejvíce. Vzhledem k dalšímu zpracování bioodpadu v kompostárně není vhodné, aby byl tento odpad svážen v pytlích. Prosíme vás, pokud máte nárazově větší objemy bioodpadu, je vám jako občanům města k dispozici sběrný dvůr k uložení bioodpadu zdarma.

Odpověď na druhou otázku: Kontejnery slouží pouze pro potřeby hřbitova. K ukládání domovního odpadu slouží nádoby v místě bydlíště, které má ve vlastnictví občan nebo pronajímatel budovy. Pokud kapacitně nestačí, je povinností občana zajistit si větší objem nebo další nádobu. Co se bioodpadu týče, v druhé půlce příštího roku by měly být pro občany k dispozici další kompostéry a popelnice na bio. Budeme občany včas informovat.

Odbor správy majetku a komunálních služeb

Děčko: vitamin, který nám v zimě chybí

Vitamin D ovlivňuje přes 200 reakcí v našem těle, důležitý je zejména pro kosti a imunitu. Organizmus si ho sice umí vyrábět ve velkém, ale jen za předpokladu dostatku slunečního svitu. Jakmile je sluníčka málo, klesá i produkce vitaminu D a jsme odkázáni na jeho příjem z potravin či doplňků stravy. Ty pro vás vyrábíme i v tišnovském závodě VITARu.

Přes léto většinou máme vitaminu D dostatek, problém ale nastává přes zimu. Slunečního svitu je málo a UVB záření, díky kterému se vitamin D v kůži tvoří, chybí. Je tedy zřejmé, že v zimních měsících můžeme mít s dostatečným množstvím vitaminu D v těle problém.

Zvlášť když připočteme fakt, že nemáme ani moc potravin bohatých na vitamin D. K jeho nejvydatnějším zdrojům patří především tučné mořské ryby, které v jídel-

ničku české populace chybí. Určité množství pak najdeme ještě v mase, vaječných žloutcích nebo v mléčných výrobcích.

Nedostatek vitaminu D = problém

Proč bychom měli vitamin D doplňovat? Protože se významně podílí na vstřebávání vápníku a fosforu – dvou látek významných pro stavbu kostí a zubů. Nepřekvapí tedy, že se vitamin D doporučuje doplňovat dětem hned po narození. V posledních měsících zase bylo o vitaminu D hodně slyšet v souvislosti s jeho pomocí imunitnímu systému.

Řešení pravidelného příjmu vitaminu D kromě potravin nabízejí i doplňky stravy, které se hodí zejména v měsících, kdy máme málo slunečního svitu. Typicky tedy během zimy a na začátku jara, kdy je udávané množství vitaminu D v organizmu logicky nejnížší.

Sáhnout můžete i po vitaminu D z tišnovského výrobního závodu VITARu. Třeba novinka v podobě MaxiVita Vitaminu D nabízí 20 mikrogramů tohoto vitaminu, což odpovídá 800 mezinárodních jednotek (IU). Jedna tableta tak obsahuje podobné množství vitaminu D jako třeba porce lososa nebo 300 g tuňáku.

Všechny produkty koupíte za zvýhodněné ceny v podnikové prodejně na vrátnici výrobního závodu VITARu v Tišnově.

VITAR, s. r. o. Výrobní závod Tišnov
TEL +420 549 121 811

Proč pracovat ve VITARu:

- ✱ výrazně jsme navýšili nástupní mzdu
- ✱ další nárůst mzdy po zaučení zaručen
- ✱ čtvrtletní docházkový bonus ve výši 6 000 Kč
- ✱ finanční i nefinanční benefity
- ✱ po jednom roce smlouva na dobu neurčitou

Pracujte v blízkosti vašeho bydliště, neztrácejte čas dojížděním.

Přidejte se k nám!

Nabízíme stabilní zaměstnání

- ✱ **operátor/ka výroby**
(do třísměnného a nepřetržitého provozu),
nástupní mzda 20 000–25 000 Kč
- ✱ **mechanik, elektromechanik**
nástupní mzda 27 000–35 000 Kč
- ✱ **laborant/ka**
(do třísměnného a nepřetržitého provozu),
nástupní mzda 22 000–26 000 Kč
- ✱ **mistr/mistrová** do nepřetržitého provozu,
nástupní mzda 26 000 Kč a více

Staňte se součástí našeho týmu

Více informací na www.vitar.cz/kariera

tel. 577 644 709 | e-mail: krhankova.hana@vitar.cz

PROJEKT MAP VZDĚLÁVÁNÍ TIŠNOVSKA V ROCE 2020

Barbora Gottwaldová

Místní akční plán (MAP) vzdělávání Tišnovska si dal za úkol zlepšení kvality vzdělávání dětí v mateřských a základních školách.

Na začátku loňského roku proběhl seminář **Diagnostika dětí předškolního věku**, na podzim se pak na žádost pedagogů uskutečnilo jeho pokračování online formou. Cílem programu bylo blíže seznámit pedagogy s jednotlivými fázemi vývoje předškolního dítěte a s jejich diagnostikou. **Aktuální novely právních předpisů ve školství od 1. 1. 2020 proběhly** i s pokračovacím seminářem vedeným jako diskuze s lektorem.

Vycházka ke Dni holocaustu – smysl projektu Stolpersteine (kameny zmizelých) spočívá zejména v uctění a připomenutí památky obětí nacistické genocidy za 2. světové války. Při vycházce u jednotlivých domů připomínal zmizelé občany Tišnova pan Miloš Sysel ze spolku Continuum vitae. Součástí vycházky bylo i očištění kamenů žáky ZŠ Smíškova. Na konci prázdnin se učitelé dějepisu zúčastnili **komentované prohlídky k 3. odboji v Brně na Cejlu**.

Jak se dělají komiksy – workshop představil komiks jako atraktivní umělecké médium, které lze ve výuce využít k podpoře čtenářství a rozvíjení vizuální gramotnosti. **Výchova kluků: jak vychovávat kluky a nepřijít o rozum** – Na semináři se účastníci dozvěděli, co se děje v klučích mozku a co je u kluků vlastně všechno normální. Zjistili také, jak pracovat s klučími agresivitou, aby kluci svou vnitřní dynamiku uměli ovládat, a jak je možné zařídit, aby Vás Vaši kluci vůbec uslyšeli.

Odborným seminářem s tematikou výchovy byla **Výchova dívek** – na semináři se probralo, co se děje v holčích mozku a co je u holek všechno normální. Účastníci získali také pár efektivních rodičovských nástrojů, jak zvládnout jejich i své emoce, jak se s nimi domluvit a jak jim pomoci k sebevědomí a k dobrému vztahu s rodiči.

Pravidelné **Setkávání s NNO** – s organizacemi jsme opět plánovali Jarmark ne-

ziskovek, který se nakonec bohužel kvůli covidu neuskutečnil. Program Jarmarku snad zrealizujeme tento rok. Pro zájemce proběhlo krátké vzdělávání na téma „**GDPR v NNO**“, řešily se právní a legislativní otázky.

Řízení školy on-line – je webová aplikace, s nabídkami časopisů se speciály, vydavatelství, sBORROWny (půjčování balíčku e-knih na rok), odborných konferencí, EDUjob a nabídky DVPP. Zájem o některé produkty z portfolia projevil dvě školy a středisko volného času, MAP se finančně podílel na jejich pořízení.

Rodilý mluvčí v novém školním roce nadále navštěvuje pět ZŠ v Tišnově a okolí. V době uzavření škol se dětem věnuje on-line.

O prázdninách a v říjnu proběhly dva semináře pro předškolní pedagogy: „**Ja-blko se nesrovnává s hruškou**“ – praktický seminář plný rituálů a činností se zaměřením na každé jednotlivé dítě zopakoval základní pilíře individualizace. „**Nemluv o tom, udělej to**“ – tento seminář nabídl praktické hry, činnosti a aktivity uspořádané do propojených bloků motivovaných říkadlem, aktuální situací, příběhem, s využitím technik a metod prožitkového učení a dramatické výchovy.

ZdrSem, první pomoc zážitkem – v kurzu byly použity prověřené metodiky práce se simulovanými situacemi, které byly následně reflektovány lektory. Praktické nácviky byly doplněny teoretickými bloky z oblasti první pomoci. Těžištěm výuky byly život zachraňující dovednosti a jejich nácvik.

Na čem záleží „1“, „2“, „3“ – na seminářích se předškolní pedagogové zabývali oblastí osobnostního růstu. Poslední z nich proběhl s úspěchem jako webinář. **Sdílený logoped** funguje v pěti MŠ v Tišnově a okolí. Logopeda si MŠ financují samy. **Infekční a parazitární onemocnění u dětí předškolního věku** – webinář byl zaměřen na aktuální problematiku infekčních a parazitárních onemocnění u předškolních dětí, vývoj imunity dětí a základní hygienické postupy, které musí mateřská škola provést v případě výskytu infekčního onemocnění.

Vedení spisové služby ve školách v souladu s GDPR, včetně tvorby spi-

sového řádu se spisovým a skartačním plánem byl seminář zaměřený na práci s dokumenty v souladu s příslušnou legislativou.

Po celý rok se pravidelně scházely **pracovní skupiny** rovných příležitostí, čtenářské gramotnosti, matematické gramotnosti, financování, družin, EVVO, cizích jazyků a kariérových poradců. Neméně zaneprázdněným odborným týmem byla skupina k plánovanému veletrhu knih nazvanému **Tišnovská knižní Květnice**. Bohužel veletrh musel být přesunut na květen letošního roku. Stejně dopadl i **Veletrh zaměstnavatelů**, který navazuje na úspěšný Veletrh středních škol. Jeho konání očekáváme během letošního roku. Dále probíhaly drobnější semináře napříč aktivitami spojenými se vzděláváním, a to **Metody rozvoje čtenářské a informační gramotnosti**, **Právní aspekty vedení družiny a Fake news**. Jsme velmi rádi, že se nám podařilo rozběhnout **Kavárničky**, což je diskuzní skupina napříč vzdělávacími organizacemi, která má za úkol, s pomocí speciálního pedagoga, řešit nad kávu aktuální problémy. **Férovými školami** se stala ZŠ Deblín, ZŠ Doubravník, ZŠ Olší, ZŠ Nedvědice a ZŠ Předklášteří. I nadále fungoval **sdílený ICT pracovník** pro školy a nově jsme zajistili **lektora ICT** seminářů pro jednotlivé školy na **Microsoft Teams**, **Google Classroom**. Do základních škol byla zakoupena licence na 5 000 ks e-verze brožury **Jak spolu s dítětem zvládnout volbu povolání**. Bylo přeloženo a graficky upraveno **10 tipů pro rodiče během distanční výuky**. Velmi oblíbeným workshopem byl **Elixír do škol**. Setkávání ředitelů pod názvem **Akademie ředitelů** je uzavřenou skupinou pod vedením velmi zkušeného lektora, která se téměř vždy sejde v plném počtu. Plánoval se **živý betlém** a proběhlo plánování vydání **encyklopedie Tišnovska**. Loňský rok byl i přes všechny komplikace nabitý skvělými a odbornými akcemi a pevně věříme, že tomu bude i v roce letošním. ☺

ŽRALOCI

LIDOŽROUTI, NEBO POTŘEBNÍ UKLÍZEČI MOŘÍ?

Šimon Kostřica, ZŠ ZaHRAda

Žralok! Žralok! Ostrá hřbetní ploutev rozřízne hladinu. Plavci s neskutečnou hrůzou v srdcích a v panice opouštějí vodu, všichni v domnění, že ve vodě je zvíře lačnící po lidské krvi. Na plážích je na několik dní vyhlášen poplach a nikdo nesmí do vody. Jak moc jsou ale žraloci nebezpeční? A jak nebezpeční jsme mi žralokům? Proč je nutné žraloky zachovat a jak nám mohou pomoci napravit škody, které jsme způsobili na zdraví oceánů? Hned na začátek mohu říci, že žraloci jsou pro přirozené zdraví oceánů nesmírně důležití a nenahraditelní. Jsou to jak lovci, lovící staré a nemocné kusy a udržující na uzdě třeba velké konzumenty rostlin, tak (v případě menších druhů) kořist jiných mořských predátorů. Žraloci jsou také důležití mrchožrouti.

Realita žraločích útoků

Obraz žraloků jako lidožravých bestíí vznikl hlavně z hollywoodského filmu Čelisti. Hororový film o lidožravém žralokovi obletěl celý svět a utvořil kolem žraloků nenávist a strach. Čelisti byly sestaveny na tehdejších nepřesných informacích o žralocích. Některé druhy žraloků sice skutečně napadají a zabíjejí lidi, ale v žádném případě se to neděje systematicky. Útoky jsou často vyvolány tím, že se zvíře cítí ohroženo či je překročeno jeho teritorium. To je příklad útesových žraloků rodu Carcharhinus, kteří jsou silně teritoriální. Útesový žralok před útokem plave nápadně křečovitě a nahrbeně. Tímto chováním říká něco jako: vypadni! tohle je moje území. Když tato hrozba není brána vážně, často následuje útok. Jiné útoky jsou vyvolány tím, že žralok je obtěžován, chytán a podobně. K opravdu nebezpečným útokům žraloků na lidi dochází, když si paryba splete plovoucího člověka se svou přirozenou kořistí. Takto jsou v ohrožení zejména surfaři, kteří mají zdola podobnou siluetu jako lachtan či mořská želva. Žralok však napadeného většinou pustí dříve, než dojde ke smrtelnému zranění, protože žralokům je lidská chuť cizí. Ročně se odehraje 50 až 100 žraločích útoků na lidi, z toho 5 až 10 útoků smrtelných. Podle těchto čísel to jistě nejsou ti lidožrouti, za které je často považujeme. Čtyři nejnebezpečnější druhy žraloků jsou: žralok bílý, žralok tygří, žralok bělavý, žralok dlouhoploutvý.

Jak žraloky ohrožujeme

Jak bylo výše uvedeno, žraloci skutečně pár lidí ročně zabijí. Mnohem děsivější je to ale obráceně. Lidé ročně vyvraždí cíleně kolem 100 milionů žraloků. Toto černé číslo je ve skutečnosti mnohem vyšší, protože valná část úlovků je ilegálních. V případech, kdy je zvíře chyceno omylem, nejsou navíc úlovky nahlašeny vůbec. Při bezohledném lovu ryb či krevet se chytí vše živé a to je pak vyházeno jako odpad. Protože žraloci dlouho pohlavně dospívají a mají málo mláďat, není možné je lovit průmyslově ve větším množství, aniž by to mělo fatální následky na rozdíl od ryb kostnatých. Je navíc dokázáno, že skoro všichni rybáři lovící cíleně žraloky loví nepřiměřené množství. Způsoby lovu žraloků často nejsou vůbec vybíravé, jeden je dokonce tak nehumánní, že tomu jen stěží lze uvěřit. Finning je lov žraloků

pouze pro ploutve, žralokovi jsou ploutve uřezány často za živa a paryba je v nesmírných mukách hozena do vody jako odpad. Rovněž se žraločími zuby a čelistmi se dá velmi dobře obchodovat, proto jsou často prodávány jako suvenýry. Žraloci přicházejí o život také kvůli protižraločím sítím, které malé riziko napadení žralokem sniží na nulu. To si ale vyžaduje stovky životů žraloků, rejnoků, ryb, mořských savců, mořských želv a mořských ptáků. Tato hrozba se ale našťástí pomalu rozpouští díky moderním technologiím, které žraloky odpuzují. Dalším ohrožením jsou plasty v oceánech, v současnosti asi největší hrozba pro oceány. Plasty jsou nyní všude a denně zabíjejí. Neunikne jim téměř žádné zvíře, které nyní plave v moři. Živočichové je můžou spolknout nebo se zamotat do zahozených vlasců a sítí.

Žralok bílý je v současnosti ohrožen téměř ve všech místech svého výskytu, a to býval hojný i ve Středozemním moři. Foto: Elias Levy

Jak můžeme žralokům pomoci

Kdo chce žralokům a jiným mořským tvorům pomoci, měl by snižovat svou osobní spotřebu mořských plodů a ryb. Ryby jsou jednak většinou loveny příliš a za druhé tím nemáte na rukou krev pouze lovených ryb, ale i žraloků, želv, delfinů atd. Na dovolené v žádném případě nekupujte žraločí zuby a čelisti. Jedinou výjimkou jsou zuby fosilní, tedy zuby pravěkých žraloků. Snižovat svou osobní spotřebu plastů také není zase až tak těžké. Stačí při nákupu používat vlastní nákupní tašku a v současné neklidné době látkovou roušku místo jednorázové. Na dovolené také můžete sbírat plasty na plážích. Existují rovněž organizace, které se zabývají praktickou ochranou žraloků přímo v terénu. Jako např. Sea Shepherd, které lze finančně podpořit.

Zdroj fotografie:

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Great_White_Shark_\(14914320281\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Great_White_Shark_(14914320281).jpg)

Autor je žák tišnovské ZŠ ZaHRAda, která se věnuje ve svém vzdělávacím programu environmentálními tématům překračujícím regionální rámec. Příspěvek je zařazen v sekci Vzdělávání jako studentská práce.

O MANŽELSTVÍ A DĚTECH ZE STUDÁNKY

V RÁMCI NÁRODNÍHO TÝDNE MANŽELSTVÍ

Kateřina Žalčíková

Valentýnský týden, který vychází na 8.–14. února 2021, bude letos opět patřit Národnímu týdnu manželství. Rodinné centrum Studánka se k této události tradičně připojuje a ráda by povzbudila všechny ty, kdo se do manželství chystají nebo už jsou svoji, aby se v tomto týdnu zaměřili na svůj vztah a nějakým způsobem do něj zainvestovali.

Letošní ročník nese název O manželství a dětech. To je téma Studánce velmi blízké – a to především období s těmi úplně nejmenšími dětmi, které s jejich rodiči ve Studánce nejčastěji potkáváme. Děti jsou tím nejkrásnějším, co nás v manželství čeká, ale současně i tím nejnáročnějším. Narození miminka nebo období vzdoru mezi druhým a třetím rokem dítěte jsou velkými zkouškami, při kterých můžou zavrát a ztratit rovnováhu i ty nejharmoničtější manželské páry. Příchod dítěte do rodiny výrazně změní život obou manželů, kteří se najednou musí vyrovnat nejen s novou rolí rodiče, ale i se změnou jejich vztahu s partnerem.

Největším zabíjíkem manželské spokojenosti jsou často ne-reálné představy a očekávání. I když všichni tak nějak tušíme, že ta nažehlená bílá rodinka z reklamy na umělé mléko není skutečná a že s dvěma malými dětmi asi nebudeme v posteli řádit jako před svatbou, někde hluboko v nás ale tyhle obrazy stejně zůstávají. A nejraději na nás potom vybafnou ve chvílích, kdy máme pocit, že jako rodiče či manželé selháváme. Spousta mladých lidí dnes nemá s miminkou a batolaty téměř žádnou hlubší osobní zkušenost a fotky načančaných dětí na Facebooku a Instagramu nás drží v naprosto zvrácené iluzi o tom, jaké rodičovství opravdu je. A srážka s realitou potom může být krutá.

Děti často na manželství působí jako taková lupa – silné stránky zvýrazní a problémy mezi partnery ještě prohloubí. Některé páry si musí ke spokojenému rodičovství projít hodně těžkou a trnitou cestou, jiným to jde snadněji. Vyrovnat se s tím, že náš partnerský vztah je na nějakou dobu odsunutý na vedlejší kolej, ale není jednoduché pro nikoho. Péče o malé miminko a batole vyžaduje hodně času a energie a ty nám pak v manželském vztahu zákonitě chybí. To je prostě fakt, se kterým nemá cenu bojovat. Někdy manželka dokonce na první měsíce svému muži úplně zmizí. Stane se jen mámou a přestane být manželkou. Ale, tátové, nebojte se, manželka se vám zase vrátí, a když ji občas místo dobře míněných rad, jak si vše lépe zorganizovat, jen necháte vybrečet na vašem rameni s potvrzením, že je pro vaše děti nejlepší máma na světě, bude ještě silnější než před tím. A mámy, když necháte své muže, aby s dětmi trávili čas podle sebe bez vašeho věčného komentování a úzkostných rad, budou vám raději pomáhat a vy budete mít víc energie na sebe i na ně.

Podobných rad a tipů, jak toto náročné období ustát bez ztráty životního partnera, najdete spoustu, ale každé manželství funguje jinak a potřebuje něco jiného. Pravidelné rande bez dětí může být pro některé páry úžasný nástroj, jak si udržet blízkost, ale pro jiné to může být jen další stres a položka

do nekonečného seznamu povinností. Ale i když toto období bývá extrémně náročné, bývá současně výjimečně krásné a radostné. Plné okamžiků, které budou patřit k těm, které se vám promítnou před očima, než je naposledy zavřete. Až vám někdy může přijít v tom každodenním shonu líto, že nemáte čas si to všechno víc užít. V klidu si vychutnat vůni čerstvě narozeného miminka, snahu o první krůčky, nový pocit pospolitosti jako rodina. Místo toho pořád myslíte na to, co ještě musíte udělat, a nemůžete se dočkat, až večer budete mít chvíli klid, než ten kolotoč začne ráno nanovo. Jen v tom každodenním shonu a záplavě povinností nezapomeňte, že někdy to nejvíc, co můžete pro své děti udělat, je se na všechno ostatní vykašlat a strávit pěkný večer se svým manželem. Protože děti mnohem víc než uklizený byt a teplou večeří potřebují mámu a tátu, kteří budou držet při sobě a mít se rádi.

Instantní recept na spokojené manželství v rodině s malými dětmi tedy nemáme. Na to si musí každý manželský pár přijít sám – jak si rozdělit péči o děti, jak si na sebe najít čas, jak zůstat manželem a manželkou a nejen tátou a mámou. Sami nejlépe víte, jak narození dětí změnilo Váš vztah s partnerem. Co děti Vašemu vztahu daly a co mu naopak vzaly? Jaká byla Vaše představa rodiny a jaká následná realita? A co Vám v této době pomáhá/pomáhalo pečovat o Váš vztah s manželem/manželkou? Kolik manželství, tolik různých odpovědí a tolik receptů, jak to všechno zvládnout. Některé pro Vás Studánka posbírala a Vy si je budete moci v rámci Národního týdne manželství přečíst na náměstí Míru v Tišnově. Pokud byste měli chuť přispět i svým pohledem na věc, napište nám na e-mail: studanka.tisnov@gmail.com.

VÁNOČNÍ ŠIFROVAČKA S POKLADEM NA KONCI

Tobiáš Dvořák, účastník

O vánočních prázdninách má člověk hodně času, a tak jsem se i já se svou rodinou rozhodl zpestřit odpolední procházku šifrovací pokladovkou od tišnovského Inspira. Sjeli jsme autem do Předklášteří a po cyklostezce došli až na začátek stezky. K našemu překvapení to, co pro nás byl začátek, byl ve skutečnosti konec, a tak jsme začali poslední šifrou a postupovali směrem k začátku. Jelikož předchozí dny sněžilo, ale nemrzlo, naše cesta byla samé bláto. Nikomu to ovšem nevadilo, protože zmar ze zablácených bot převyšovalo nadšení z každé další šifry. Ty byly přidělané ve formě QR kódů každých zhruba dvě stě metrů cesty na dobře viditelných místech, takže jsme neměli problém je najít. Začátek naší cesty se neustále vzdaloval, museli jsme se proto po nalezení poslední šifry vrátit. Kontrola šifer po cestě zpět nesměla chybět, aby se nestalo, že by nám nějaká chyběla. Některé, většinou ty jednoduché hádan-

ky, jsme vyřešili hned na místě, zatímco ty složitější až v pohodlí domova. Jelikož jsme se vrátili domů kvůli dolůštění složitějších šifer, naši cestu jsme rozdělili do dvou částí: hledání šifer a nalezení pokladu následující den. Správně vylustovaná šifra se zadala do políčka pro odpověď v mobilní aplikaci a odhalila část GPS souřadnic cílového pokladu. Najít odměnu nebyl takový problém, neboť se nacházela poblíž workoutového hřiště. Sladká odměna nakonec byl už jen takový bonus, protože pro mě osobně byla odměna pocít správně vylustovaných hádanek.

Aktuálně z Inspira

Pro letní sezónu 2021 připravujeme pestrou nabídku pobytových a příměstských táborů. Jejich přehled zveřejníme začátkem února. Na tábory se bude možné přihlásit od 8. 2. 2021 na našich webových stránkách. Zájemci si budou moci vybrat z táborů s již tradiční temati-

kou sportovní, výtvarnou, přírodovědnou, novinkou bude tábor Králičí, Hudební a Rodičovský restart.

Vánoční šifrovačka Inspira.

Foto: archiv Inspira

DALŠÍ ÚSPĚCH SVAZKU TIŠNOVSKO

Jana Schovánková

Dobrovolný svazek obcí TIŠNOVSKO žádal v roce 2020 o podporu financování svých projektů v rámci výzev č. 126 a č. 122 (předcházení vzniku odpadů) z operačního programu životního prostředí (OPŽP) Ministerstva životního prostředí.

MŽP schválilo dotaci na oba projekty, aktuálně čekáme na vydání právního aktu o poskytnutí podpory:

1) Rozšíření systému pro oddělený sběr odpadů na Tišnovsku

Projekt řeší nedostatečnou kapacitu kontejnerů a nádob určených ke třídění odpadů na Tišnovsku. Cílem projektu je rozšíření sběrných sítí separace odpadů a dovybavení obcí svazku velkoobjemovými kontejnery určenými pro svoz biologicky rozložitelného odpadu, nádobami a velkoobjemovými kontejnery určenými

k třídění odpadů. Některé obce se rozhodly zavést svoz tříděných odpadů formou door-to-door a tím maximálně zvýšit míru separace odpadů. Realizace projektu proběhne v obcích: Borač, Březina, Dolní Loučky, Doubravník, Horní Loučky, Hradčany, Kaly, Katov, Kuřimská Nová Ves, Lomnice, Lomnička, Maršov, Nedvědice, Olší, Předklášteří, Rašov, Skalička, Synalov, Štěpánovice, Tišnov, Vohančice a Vranov. Celkové výdaje na projekt: 8 802 967,80 Kč, podpora celkem ve výši 7 482 522,63 Kč, vlastní zdroje 1 320 445,17 Kč. Realizace projektu 1. 1. – 31. 12. 2021.

2) Předcházení vzniku odpadů

Cílem projektu je rozmístit mezi občany obcí svazku Tišnovsko kompostéry. V rámci projektu bude nakoupeno celkem 181 ks klasických plastových kompostérů o objemu 400 l, 1500 ks kompostérů o objemu 800 l a 592 ks kompostérů o objemu

1 100 l, které budou na základě smlouvy o výpůjčce rozmístěny do jednotlivých domácností. Dále bude pořízeno 8 ks štěpkovačů k drcení větví a dalšího biologického odpadu. Borovník, Březina, Čebín, Dolní Loučky, Doubravník, Hluboké Dvory, Horní Loučky, Kaly, Katov, Křižínkov, Lomnice, Lomnička, Malhostovice, Nedvědice, Níhov, Olší, Osiky, Předklášteří, Rohozec, Synalov, Tišnov, Újezd u Tišnova, Vohančice a Železné. Týká se 22 330 obyvatel. Pro obce Borovník, Březina, Doubravník, Kaly, Lomnička, Lomnice, Vohančice a město Tišnov budou pořízeny v rámci projektu štěpkovače přiměřeného výkonu. Pořízené štěpkovače budou sloužit k drcení větví a dalšího biologického odpadu v rámci péče o zeleň těchto obcí. Celkové výdaje na projekt: 6 443 976 Kč, podpora celkem 5 477 379,60 Kč, vlastní zdroje financování 966 596,40 Kč. Realizace projektu 1. 1. – 31. 12. 2021.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

HOŘÍ, MÁ PANENKO!

O ROLI A PRÁCI DOBROVOLNÝCH HASIČŮ V TIŠNOVĚ

Jaroslav Musil, Tomáš Hudec, Vladimír Vecheta

„Bohu ke cti, bližnímu ku pomoci, vlasti k rozkvětu.“ Heslo neoddělitelně spjaté s hasičským hnutím je hlavním symbolem hasičských praporů a jako takové součástí „rodinného stříbra“ a tradice pospolitého života řady osad, obcí i měst. Dobrovolní hasiči spolu s myslivci, tělovýchovnými organizacemi Sokol a Orel, fotbalovými kluby a turistickými spolky představují nejstarší symboly spolkového života fungujícího v našich zemích bezmála 150 let. Dokonce je možné říct, že hasičské organizace či buňky byly prvními, které se na obcích ustavovaly záhy po změně vrchnostenské správy na obecní zřízení v pol. 19. století. Většinou z pragmatického důvodu a v důsledku nějakého ničivého požáru. Jakožto úzce spjatí s životem obce bývali, a na řadě míst stále jsou, dobrovolní hasiči hybateli a hlavními organizátory společenského života v místě.

Jaké je místo, historie, role a pozice hasičského sboru v Tišnově dnes, na to jsme se sešli s **Tomášem Hudcem, současným starostou Sboru dobrovolných hasičů v Tišnově, a Jaroslavem Musilem, zasloužilým velitelem jednotky.** Ti také poskytli pro naši reportáž většinu materiálů od dobových fotografií, výtahu z kroniky sboru až po zkušenosti a záznamy ze zásahů a nasazení jednotky v současnosti.

Organizace požární ochrany a dobrovolní hasiči

Tak jako v řadě úseků moderního společenského života prolíná se i v požární ochraně v České republice činnost státu a samosprávnými subjekty řízených jednotek s aktivitami občanského života. Nejen s ohledem na dlouhou tradici spolkového hasičského hnutí, šíří a akceschopnost členské základny dobrovolných hasičů rozlišuje legislativa tři složky angažované v požární ochraně.

Na úrovni státní péče je to Ministerstvem vnitra zřizovaný **Hasičský záchranný sbor (HZS ČR)**, který představuje profesionální základnu požární ochrany. Úkoly, jako je ochrana života, zdraví a majetku obyvatel před požáry a účinná pomoc při mimořádných událostech, plní příslušníci ve služebním pomě-

ru a občanskí zaměstnanci. HZS je organizován podle krajů a plošně pokrývá celou republiku jednotkami požární ochrany. Oproti profesionálním hasičům stojí občanská sdružení **Sborů dobrovolných**

hasičů (SDH) organizovaná na spolkovém a dobrovolnickém základě. Legislativa s nimi ale v současnosti při zásahových akcích a řešení mimořádných událostí nepočítá.

ROZDÍL MEZI SDH A JSDH

Sbor dobrovolných hasičů – SDH

je obecné označení dobrovolnického hasičského sboru a zároveň součást názvu většiny konkrétních dobrovolných hasičských sborů. Jde o zapsaný spolek pracující na úseku požární ochrany a řídí se zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. SDH pomáhají při plnění úkolů a doplňují činnost profesionálních hasičských sborů a činnost hasičských útvarů obcí, průmyslových a podobných firem. K jejich roli patří zejména podíl na

- vyhledávání a odborné přípravě členů jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí,
- provádění údržby, oprav požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a objektů požární ochrany, včetně vodních zdrojů,
- preventivně výchovné činnosti mezi občany a mládeží,
- ediční a publikační činnosti a na dokumentaci historie hasičského hnutí.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů – JSDH

je útvar povinně zřizovaný obcí nebo podnikem dle zákona č. 133/85 Sb., o požární ochraně. JSDH provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu ve svém územním obvodu. Jednotky tvoří součást Hasičského záchranného sboru ve svém kraji a jsou klíčové pro pokrytí celého území státu jednotkami záchranného systému. Pro tento účel jsou označeny šesticiferným evidenčním číslem (první trojčíslí odpovídá okresu) a podle své velikosti, významu a vybavení se člení do kategorií: největší jednotky bývají v kategorii II, jiné významnější jednotky v kategorii III, malé jednotky v kategorii V a podnikové v kategorii VI.

Subjekty SDH a JSDH tedy nemají po právní stránce nic společného, zpravidla se však prolínají. Většinou tak, že JSDH tvoří skupinu vybranou ze širší členské základny SDH v dané obci. Prakticky však člen JSDH nemusí být členem SDH a naopak. V obci může fungovat SDH, přitom obec nemusí mít povinnost zřídit JSDH. Nebo naopak, obec jednotku zřídí, aniž by v obci SDH fungovalo.

Garáže hasičů na Riegrově ulici v 80. letech 20. století.

K mimořádným událostem jsou určeny vyjíždět **Jednotky sborů dobrovolných hasičů** (JSDH), které zřizují a financují obce nebo podniky jako svou organizační složku.

Kromě hašení požárů zasahují hasiči včetně dobrovolných obvykle také při povodních, jiných živelních pohromách a ekologických haváriích, dopravních nehodách a jiných mimořádných událostech, kdy poskytují technickou pomoc.

Z historie hasičského sboru v Tišnově

Hasičský sbor v Tišnově byl založen dne **16. února 1876** jako „**Tělocvično-hasičský sbor**“. Jeho prvním starostou byl zvolen pan František Svoboda, tehdejší lékárník v Tišnově. K založení došlo za neobvyklých okolností. Tehdejší Tišnov měl sice 90 % českého obyvatelstva, ale politické dění na Tišnovsku ovlivňovaly německé a rakouské „úřednické“ rodiny pevně usazené na radnici. Přesto se tehdy podařilo, díky pár národně smýšlejícím občanům, založit v roce 1870 „Tělocvičnou jednotu Sokol“. Ale rakouským úřadům se nelíbila především „národní výchova“, čili nily Sokolu potíže, až nakonec v roce 1874 musela jednotu svoji činnost ukončit. Proto se na popud tehdejšího starosty Buchala sešla znovu valná hromada a přeměnila se na „Tělocvično-hasičskou jednotu“.

Významným rokem byl rok 1882, kdy byl jako jednatel zvolen mladý advokát Dr. Václav Šílený, který svolal schůzi delegátů okresu Tišnovsko-Bystřického a založil první župu na Moravě pod názvem „**První hasičská župa Tišnovsko-Bystřická**“. Tehdejšího prvního župního sjezdu se zúčastnilo „přes 300 krojovaných bratří“, jak se podařilo vyčíst z dobových dokumentů.

V době první světové války byla činnost sboru téměř přerušena, protože většina mladých narukovala (z 22 narukovaných dva padli). Po této válce se první výborová schůze konala v prosinci 1918 s novými cíli sboru jako vybudovat „**samaritánskou službu**“ a **záchrannou stanici**. Dá se říct, že vytčené cíle se podařilo naplňovat, veškeré výtežky z divadelních představení, plesů a jiných akcí plynuly do podpůrného, invalidního a pohřebního fondu a od roku **1923** byli cvičící členové pojištěni na nemoc, invaliditu a úmrtí. Sbor byl tehdy vybaven **první autostříkačkou** a byl zakoupen osobní vůz Praga, vlastními silami přestavěn na sanitní vozidlo a předán do užívání.

V letech druhé světové války bylo zakázáno konání schůzí, proto pracoval jen

Hasičská jednotka v 50. letech 20. století.

požární sbor a týdně prováděl **cvičení civilní obrany**, zúčastnil se i **likvidace požárů po náletech** na Brno a Kuřim, kde byly bombardovány strategické továrny. Při bombardování Tišnova 24. dubna 1945 požární sbor **zabezpečoval poškozené domy**, stavěl sloupy elektrického vedení, pomáhal s odvozem mrtvých a raněných, odstraňoval nevybuchlé pumy. Největší škodu ovšem utrpěl sbor tím, že ustupující německá armáda sebrala autostříkačku, již se nikdy nepodařilo vypátrat.

V novém režimu po roce 1948 předal starosta sboru (1952) podle nařízení ministerstva zdravotnictví Ústavu národního zdraví v Tišnově tři plně vybavené sanitní vozy a tři řidiči přešli jako zaměstnanci k OÚNZ. Současně byla pronajata garáž, ve které vozidla parkovala. V dalších letech se sbor podílel na zvyšování

požárního zabezpečení ve městě, a to formou preventivních domovních prohlídek, provádějí se školení pro občany a děti ve školách.

V roce **1970** byl jmenován **první požárník z povolání** – tehdy to bylo detašované pracoviště Okresní inspekce požární ochrany Brno-venkov. Celkový stav profesionální jednotky pomalu narůstal a od roku 1974 byl vytvořen Okresní veřejný požární útvar (OVPÚ) Brno-venkov, se sídlem v Tišnově.

V roce **1976** oslavil sbor **100. výročí založení** velkým propagačním cvičením na náměstí Míru s ukázkami hašení jak ručními hasicími přístroji, které si mohli vyzkoušet i přítomní diváci, tak hašení ručními stříkačkami, parní stříkačkou až po ukázkou moderní techniky včetně slahování z 52m žebříku.

„V roce 2010 se nám splnilo jedno velké přání, podařilo se nám zajistit dotaci z MV ČR a za finančního přispění kraje a města jsme zakoupili novou cisternovou automobilovou stříkačku CAS 20 na podvozku T 815 Terno. Na podzim nám byla předána, strojníci a členové jednotky se seznamovali s obsluhou, díky sponzorům jsme ji dovybavili osvětlovacím stožárem a lanovým navijákem, provedli zajetí, nechali udělat v servisu garanční prohlídku a od prvního dubna jsme ji zařadili do výjezdu jako první zásahový automobil. Tehdy jsme měli ještě k dispozici CAS 32 na podvozku T – 148 z roku

JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ TIŠNOV

má v současnosti **22 členů**, z toho je sedm profesionálních hasičů. Dle legislativních předpisů má jednoho **velitele jednotky**, dva **velitele družstva** a tři **strojníky**, tj. osoby s takto příslušnou kvalifikací. Navíc má dva velitele družstva a čtyři strojníky s příslušnou kvalifikací, kterou si musí každých pět let obnovovat. Devět členů je vyškolen pro **obsluhu motorových pil** a jeden **technik na motorové pily**, devatenáct členů má kvalifikaci **nositele dýchací techniky** a jeden jako **zdravotník**.

Jednotka je vybavena k výjezdům **dvěma cisternovými stříkačkami** na podvozcích Tatra, CAS 25T 815 z roku 2008, CAS 32T 148 z roku 1972 a **dopravním automobilem** Iveco, vybavený přenosným čerpadlem a výkonnou elektrocentrálou, věcmi pro práci na vodě, el. čerpadlem a ostatním potřebným materiálem na zásahy.

JSDH Tišnov je zařazena dle Poplachového plánu Jihomoravského kraje do kategorie **JPO III.**, to znamená, že vyjíždíme i mimo obec. Dle poplachového plánu máme v prvním stupni poplach 39 obcí, ve druhém 42 obcí a ve třetím 19 obcí. (I. stupeň – normální požár, II. st. – větší, více než 4 jednotky PO, III. st. mimořádný zásah nad 10 jednotek).

Školení členů jednotky je prováděno průběžně dle osnov z krajského ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, praktický výcvik provádíme na výcvikovém soustředění v Brumově. Kromě toho provádíme pravidelně 1x za 14 dní **zkoušku** akceschopnosti všech agregátů a kontrolu všech vozidel – vybavení, výstražná signalizace, osvětlení atd.

V minulých letech měla jednotka v průměru přes **50 výjezdů ročně**, v letošním roce kvůli epidemické situaci bylo povoláváno minimum JSDH, tudíž jsme měli jen 26. Veškerá tíže na zásazích ležela na profesionálních hasičích.

Současný vozový park jednotky Sboru dobrovolných hasičů na základně v Tišnově.

1972 a dopravní automobil Avia A-31 z roku 1984," doplňuje přehlídku historie hasičské jednotky z pozice velitele p. Musil.

Současnost SDH Tišnov

Samostatná spolková činnost Sboru dobrovolných hasičů byla obnovena na počátku 90. let 20. století. V roce 1992 se SDH Tišnov stal členem **Moravské hasičské jednoty (MHJ)**, profesního sdružení občanů „za účelem ochrany života a zdraví občanů a majetku před požáry, poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, při kterých je ohrožen život a zdraví občanů“. K MHJ náleží i sbory v Březině a Železném, zatímco ostatní okolní SDH jsou členy Sdružení hasičů Čech a Moravy. V současnosti má SDH Tišnov **44 členů**, z nichž je 22 členů v jednotce Sboru dobrovolných hasičů (JSDH).

Sehranost je základ úspěšnosti

Aktivní členové SDH se pravidelně schází každé úterý. Je to letitá tradice

Den otevřených dveří s leteckou záchrankou.

nejméně od roku 1968. „Na schůzce si upřesníme činnost na další týden, probere-me, co je třeba udělat, opravit, kdo v sobotu provede zkoušky vozidel a agregátů. Také se musíme školit, takže vždy probereme nějaké téma ze všeobecného učiva, jako je taktika, bezpečnost při zásahu atd. Nositelé dýchací techniky mají svůj pravidelný výcvik, stroj-níci se proškolují v obsluze agregátů a čer-padel, mužstvo má školení pod vedením ve-litelů družstev, kteří jsou příslušníci HZS,“ popisuje J. Musil jako velitel pravidelnou činnost jednotky..

„Je již tradicí, že každoročně provádíme třídení praktické školení, kde se procvičujeme nejen v základních taktických téma-tech, ale také například ve stavění normých stěn, jízdě na člunu, základech ve vyproš-ťování osob z havarovaných aut a podobně, protože ve většině případů vyjíždíme s jed-notkou HZS a při zásahu jim chceme co nej-více pomoci, a ne se jen dívat a nevědět, co se po nás žádá,“ doplňuje T. Hudec.

„Pochopitelně nezapomínáme ani na naše zasloužilé členy, při jejichž životních výro-čích vždy vzpomene s přáním a malým dárečkem,“ uzavírá J. Musil

Zásahy tišnovských hasičů

„Různé jednotky podle polohy mívají specifické úkoly a specializace. Např. jed-notky poblíž dálnice mají specialisty vyško-lené na asistenci při odstraňování havárií,“ uvádí velitel p. Musil. „My se v tomto ohle-du setkáváme ponejvíce přímo s požáry,“ doplňuje T. Hudec. Nejvíce, zhruba **85 %** zásahů, představují **požáry lesa a trávy v okolí tratě**. „Jedná se o specifické požá-ry v často nedostupném terénu, které trvají i mnoho hodin. Není výjimkou, že v průběhu požáru musíme na čerpacím stanovišti dopl-nit vodu do 20 až 30 cisteren. A málokdy se stane, že hoří na jednom místě, průměrně je

vždy tak 5 až 8 ohnisek. Toto klade velkou náročnost nejen na velitele z hlediska tak-tiky, ale především na zasahující jednotky. Tyto zásahy jsou fyzicky velmi namáhavé, protože v hornatém terénu, kam se nedo-stanou často ani s nejsilnějšími speciály, se v dýmu a teple musí rozvinovat až 300m hadicové vedení.“ Tyto zásahy by si vyža-dovaly speciální techniku, která se sice dá sehnat, ale pro dobrovolný sbor jde o finančně nedostupný sen.

Pro město dobrovolní hasiči také vyko-návají různé práce, které lze s dostupnou technikou provést, to znamená **mytí zne-čištěných vozovek** po velkých deštích, **čerpání vody, odstraňování různých pře-kážek** a jiné, které je třeba udělat rychle.

Ukázka záchrany zraněného z auta.

Spolková činnost a spolupráce s městem

Ani v Tišnově nezaostávají hasiči za svou typickou rolí **účastníka společenského života obce**. Náš sbor provádí školení, besedy a ukázky techniky pro školy a školky, také v letních měsících be-sedy na letních táborech. Pro veřejnost se v rámci květnových **dnů otevřených dveří** podílíme společně se stanicí HZS na ukáz-kách techniky. Podobnou akcí je i **Den s hasiči**, který se v posledních letech koná na školicím středisku HZS JMK na Trnci v Tišnově. S městem spolupracujeme při tvorbě požárních řádů. Své místo má náš zástupce v Bezpečnostní radě města, v Po-vodňové komisi i v Krizovém štábu.

Den s hasiči – ukázka hašení.

Zásah při požáru lesa na Jahodné.

Požární sport

„V našem sboru máme několik kvalifikovaných rozhodčích pro požární sport nejen dospělých, ale i mladých. Takže všechny obvodní a okresní soutěže se neobejdou bez jejich účasti, jsme pravidelně zváni i na prezidentská kola a mistrovství mezi Moravskou hasičskou jednotou a Českou hasičskou jednotou,“ uvádí i slavnější kapitulu tišnovských hasičů Jaroslav Musil. Jeho slova komentují vitrínu s poháry, které si jednotka dovezla ze soutěží v požárním sportu. „Největšími úspěchy byla dvojí účast na republikovém mistrovství,“ doplňuje Tomáš Hudec. „Jinak jsme se účastnili soutěží organizovaných Moravskou ha-

sičskou jednotou na zdejší okresní a krajské úrovni. Momentálně ale nemáme aktivní žádné družstvo. Starší už nefungují, a zcela úplně nám chybí děti a dorost.“

... ale kdepak zůstaly děti?

„A ty to děláš ještě dneska furt zadarmo? To seš blázen...,“ zemitý výrok velitele Musila uvozuje trpký úsměv na tvářích řady letitých členů hasičských sborů, kteří si v hasičské uniformě zažili nejruznější časy, ale vždy jako dobrovolníci vykonávali svoji práci pro občany ve vlastním volném čase a bez nějakého očekávaného honoráře. Zřejmě nejen pro tyto klíčové rozměry a letité hodnoty hasičského hnutí přeshlapují dnes řady sborů dobrovolných hasičů s rozpaky: nad stárnoucí a tenčící se členskou základnou, a nad slabým zájmem mládeže, která si chrání svůj volný čas pro sebe a očekává za práci příslušné finanční ocenění. Nejchmurnější je ovšem pro výhled dobrovolné hasičské služby nulové zapojení dětí, jak to zmiňuje i současný hasičský starosta Tomáš Hudec. „Děti jsou zaujaty

Besedy s hasiči jsou pro děti inspirativní.

zcela odlišnými zájmy, mají spousty jiných příležitostí a kroužků, a ani jejich rodiče nemají často nejmenší zájem nebo poněť o hodnotách, které v tomto ohledu vyznávali jejich otcové, o dědech ani nemluvě.“ Budoucnost dobrovolných hasičů a hlavně jejich akceschopnost ve prospěch občanů nyní tedy stojí více než dříve na podpoře obcí a měst. Ty mají zatím legislativní i finanční nástroje na budování JSDH a tím nadále podporují udržení (nejen) hasičských hodnot a tradic pospolitého života naší společnosti. A to, aby se i pro další generace stalo zapojení do hasičské práce a party snem a prestiží a sousedská pomoc samozřejmostí, bychom si měli velmi intenzivně přát.

Foto: archiv SDH Tišnov

HASIČSKÉ DESATERO

1. Nehledej v dobrovolném sboru hasičském ni zisku, ni slávy, nýbrž jen povinnosti bratrské pomoci ve štěstí.
2. Jsi-li hasičským dobrovolníkem, buď jím celou duší a celým tělem, nemáš-li dobré vůle, nejsi dobrovolníkem a jsi dobré věci na obtíž.
3. Buď obětavý a statečný, ale jednej vždy s rozvahou, zbytečně nevydávej se v nebezpečí a dbej v činnosti hasičského svého zdraví.
4. Jsi-li činovníkem, nevypínej se nad jiné, ale pamatuj, že ti, kteří tě zvolili, očekávají od tebe činnost zvýšenou a všechny přednosti těla i duše.
5. Bratry své považuj za rodné, jsi-li vzdělanější, nepohrdej jimi, ale hled se jich povznést.
6. Pamatuj, že na hasičském dobrovolníku se žádá povaha přímá, šlechetná a vlastenecká, v pospolitém jednání počestná a vlídná.
7. Užitečnost hasičského zřízení dokazuje se lépe skutky než slovy, ale zájmy hasičské dlužno vždy a všude slušným způsobem hájit.
8. Nevývolávej ve spolku různic, sporů a pohoršení, ale přičiň se kvůli dobré věci, abys všelijaké neshody přátelským způsobem zamezil nebo usmířil.
9. Máš-li na sobě čestný stejnokroj hasičského dobrovolníka, pamatuj, že nevhodným způsobem a chováním nezpůsobíš hanbu sobě, ale zřízení, jehož odznak nosíš.
10. Jsi-li členem hasičské dobrovolnosti, pak se tímto desaterem řiď a budeš dobrým hasičským dobrovolníkem.

Ze soutěže Moravské hasičské jednoty v požárním sportu.

VZDĚLÁVÁNÍ V KNIHOVNĚ – LETNÍ SEMESTR 2020/2021

Edita Hečová

Městská knihovna Tišnov

Městská knihovna Tišnov vyhlašuje na letní semestr 2020/2021 (únor–květen) nové cykly přednášek.

- **Univerzita volného času**
Morava v době románské – přednášející Mgr. Aleš Flídr – začátek 10. 2. 2021 v 17.00
- **Virtuální univerzita 3. věku**
Život a dílo Michelangela Buonarroti – začátek 2. 2. 2021 v 9.30
- **Trénování paměti** – začátek 9. 2. 2021 čas bude upřesněn

Přednášky budou probíhat formou on-line na platformě MS Teams. Ve chvíli, kdy to protiepidemiologická opatření dovolí, budou probíhat prezenční setkání v knihovně.

Přihlašovat se můžete telefonicky nebo e-mailem. Podrobnější informace Vám sdělíme při přihlašování.

Cena jednoho kurzu je 300 Kč

E-mail: knihovna@kulturatishnov.cz

Tel. 530 334 012, 530 334 016 nebo 734 234 943

Knižní Klubík

3. 2. 2021 v 10.00
oddělení pro děti a mládež
nebo on-line

„Knížní Klubík“ určený pro rodiče zapojené do projektu S knížkou do života, které zajímá, co čítá nejmenším dětem, nebo hledají nápady na hry a říkanky či se chtějí seznámit s novými lidmi.

Na akci je potřeba se registrovat.

S ohledem na situaci je možnost, že Klubík proběhne formou on-line. Registrovaným účastníkům dáme včas vědět. Podrobnější informace a registrační formulář najdete na webu knihovny: www.mktishnov.cz/s-knizkou-do-zivota

Seminář: Já, žena v roce 2021 – Lenka Knechtová

9. 2. 2021 v 17.00 přednáškový sál
nebo on-line

Máte v hlavě představy a plány, které kvůli práci, rodině, nedostatku volného času nejste schopni realizovat? Přestali jste snít, protože máte zdravotní, sociální nebo jiné omezení? Rezignovali jste na svoje plány, protože vás stejně řídí jiní?

Zlobíte se na druhé, že po vás stále někdo něco chce, potřebuje, volá, úkoluje vás? Pokud chcete říct vesmíru, světu, vašemu okolí, TADY JSEM JÁ, tak pro vás jsem připravila setkání, na kterém si vytvoříte svoji vlastní vizi roku 2021. Plán toho, co zrealizujete. Mapu úžasného roku 2021 přímo vašeho života. Zapojíte vaši intuici. Vaše touhy se stanou součástí vašeho života.

Na akci je potřeba se registrovat z důvodu omezené kapacity. Registrační formulář najdete na webu knihovny www.mktishnov.cz.

Bude to minimálně naučné, hodně tvůrčí, lehce kreativní, příjemně prožitkové.

Snídaně v knihovně
18. 2. 2021 v 8.30

Téma, přednášejícího a aktuální informace o přenosu se dozvíte na webu Městské knihovny Tišnov – www.mktishnov.cz.

Vzhledem k vývoji situace se snídaně nemusí vysílat z knihovny, ale můžete ji sledovat on-line po registraci na platformě www.redbuttonedu.cz/registrace. Registrace je zcela zdarma.

KRUH PŘÁTEL HUDBY JARNÍ KONCERTY BUDOU MÍT JINÉ TERMÍNY

Pavel Hanák

Do letošní sezony KPH 2020/21 bohužel nemilosrdně zasáhla pandemie COVID-19. Poté, co jsme byli nuceni přesunout koncert seskupení Trio Incendio z listopadu a zrušit Adventní koncert Pavla Šporcla a Štěpánský koncert Tišnovského komorního orchestru, je zjevné, že vývoj situace v naší zemi nám neumožní realizovat koncerty naplánované na únor a zřejmě ani březen v letošním roce.

Koncert špičkového souboru **Clarinet factory** naplánovaný na **10. února 2021** je za stávající situace **nerealizovatelný**, a tak s managementem hledáme termín na začátku června. Otazníky visí i nad vystoupením mladého barytonisty **Tadeáše Hozy**, které bylo naplánováno na 17. března 2021.

Prosíme, abyste sledovali webové stránky a facebookový profil Městského kulturního střediska, kde zveřejníme nové termíny co nejdříve poté, co se na nich dohodneme s umělci. Držme si palce, ať se nynější situace co nejdříve obrátí k lepšímu.

**MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV**

TECHNOLOGICKÝ VÝVOJ VYSÍLÁNÍ OD KABELOVKY K INTERNETU

Pavel Hanák

Vznik Tišnovské televize předznamenala v roce 1997 výstavba kabelové sítě, která měla přinést Tišnovákům televizní programy prostřednictvím kabelové televize. V návaznosti na rozvoj kabelové televize se napříč Českou republikou začal rozvíjet fenomén místních TV infokanálů, který poskytoval informace pro občany dané lokality. Součástí těchto vysílání byly zejména tzv. infosmyčky, tedy statické obrázky, které se v pravidelných intervalech střídaly a vyplňovaly většinu vysílacího času, protože zajistit standardní TV výrobu (tak jak ji známe z běžných televizí) bylo a je nad možnosti samospráv. Zákonnodárci pohlíželi a pohlíží na takové šíření TV signálu ale stejně jako na vysílání velkých televizí, a tak si provozovatelé obecních infokanálů museli zažádat o licenci pro vysílání k Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, a tak je tomu dodnes. Oficiálně začala Tišnovská televize vysílat 27. 5. 1999.

Svět televize se začal měnit rychlým rozvojem internetu a sdílení videí prostřednictvím sítě. K zásadnímu přelomu došlo v roce 2006, kdy společnost Google koupila platformu YouTube, která poskytovala tzv. streamování videí, a začal se rozvíjet zcela nový fenomén „Video na vyžádání“ (Video on Demand). První video Tišnovské televize bylo vloženo na YouTube kanál 27. 10. 2009. Následně se začala zvyšovat kvalita obrazu a z původního standardního rozlišení obrazovek se vylouplo rozlišení FullHD, které přináší divákům nepoměrně lepší kvalitu obrazu. K FullHD se propracoval obecní infokanál v Tišnově až na podzim loňského roku. To, co dříve obstarával teletext a infosmyčky v obecních infokanálech, se stalo prehistorickým způsobem šíření informací a jejich roli převzal internet.

Chování diváků se začalo výrazně měnit a z pasivního čekání na to, co oblíbený kanál přinese za novinku a zajímavý obsah proti konkurentům, si lidé začali vybírat svůj program sami. Začali si vybírat obsah na internetu, stahovat si filmy a systém Video on Demand nabral na síle. Tento trend ještě posílila doba covidová, kdy služby, jako jsou Netflix,

HBO GO, Disney Chanell, Apple TV či jiní, začaly válcovat i filmový průmysl. YouTube zahájil masivní podporu živého vysílání a moderní technologie toto umožňují i obyčejným uživatelům. Vstříc tomu trendu jde i výroba televizorů, které se změnilly na tzv. smart TV, tedy chytré televize, které umožňují zcela běžné využívání všech těchto služeb a jiné dnes vlastně ani neexistují.

Program Tišnovské televize dnes mohou diváci sledovat na oficiálním **YouTube kanálu**, který byl z původního těžko zapamatovatelného jména Tischnowitz přejmenován na „**Tišnovská televize**“ a naleznete zde téměř všechny pořady, které kdy vznikly. Dále lze TTV sledovat prostřednictvím kabelové sítě provozované společností, která síť vybudovala. Šíření tohoto signálu a jeho technologické možnosti jsou však již za zenitem a rozhodně neumožňují to, na co si diváci z velké většiny již zvykli, tedy vybírat si pořady z nabídky Tišnovské televize, které chtějí zhlédnout bez ohledu na vysílací schéma.

Tišnovská televize se v loňském roce koncentrovala na kvalitní informační servis, kterým pokrývala většinu událostí v městě Tišnově. Vyprodukovala 155 reportáží ze všech oblastí života a tyto doplňovala tzv. infosmyčkou. Týdenní sumarizační pořady nazvané „Reportér TTV“ byly odvysílány 45x. Kromě standardního zpravodajství zajistila TTV pět přímých přenosů ze zastupitelstva města. Nad tento rámec TTV vyrobila několik speciálních pořadů. Jedním z nejzajímavějších projektů byl třídílný publicistický pořad o revitalizaci náměstí Míru. Dále byl realizován on-line přenos konference

o Kreativních laboratořích. Na konci roku byl vyroben pořad „Vánoční poselství naděje“, který se pokusil přinést záznam hudebního vystoupení Tišnovského komorního orchestru z kostela sv. Václava a promluvu duchovních a zástupců města. Tento tříčtvrtěhodinový pořad jen na YouTube měl ke konci roku na 870 zhlédnutí. V roce 2020 vznikl také jeden velmi náročný dokument o 100 letech tišnovského gymnázia. Celkem Tišnovská televize vyprodukovala 213 pořadů o celkové délce téměř 46 hodin.

S příchodem pandemie COVID-19 se zvýraznila potřeba posunout práci TTV ještě do další oblasti a tou je živé vysílání prostřednictvím streamování, proto celý tým začal hledat ideální technologii, která by byla finančně dostupná a která by do budoucna umožnila přinášet Tišnovákům LIVE vysílání z nejrůznějších oblastí života ve městě. Pokud to dovolí finanční možnosti, tak chceme s tímto projektem začít co nejdříve.

Na sklonku loňského roku bylo Městskému kulturnímu středisku Tišnov, které se stará o výrobu pořadů TTV, oznámeno od provozovatele kabelové sítě, že provozovatel zažádal o ukončení licence na vysílání obecního infokanálu u již zmíněné Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Tato překvapivá informace však přinesla nevyhnutelný vývojový krok a tím je úplný přechod vysílání pořadů Tišnovské televize do prostoru Video on Demand.

Naposledy se objeví pořady Tišnovské televize na kabelové televizi 31. března 2021. Od **1. dubna 2021** bude Tišnovská televize dostupná pouze na oficiálním **YouTube kanálu** s názvem **Tišnovská televize** a do té doby bude celý tým pracovat na vizuální podobě kanálu a zlepšení členění tohoto archivu. Dále bude usilovat o vybavení v oblasti živého vysílání. Pro většinu uživatelů se nic dramatického nezmění a ti, kteří byli zvyklí sledovat pořady TTV přes kabelovku, si je mohou na svých chytrých televizorech pustit přes YouTube kanál a vybírat si z velkého množství i historických pořadů.

BÁDÁNÍ NA TOULKÁCH KRAJINOU S JANEM LACINOU

ROZHOVOR S PETREM HALASEM

Marta Sylvestrová

Byl jste nejbližším spolupracovníkem pana docenta Laciny, jehož celoživotním tématem byla interpretace klasické krajinomalby z hlediska krajinné ekologie, a proto Vám připadl nesnadný úkol: dokončit Váš společný výzkum v rámci projektu podpořeného grantem TAČR již bez jeho inspirativní účasti. Co vše to pro Vás znamená?

S Janem Lacinou jsem spolupracoval od roku 2003. Jeho celoživotním tématem byl zájem o výtvarné umění, který mimo jiné podnítil i jeho strýc, akademický malíř Bohdan Lacina. Spolu se zájmem o výtvarné umění ale provázal jeho život od dětství i zájem o přírodu, zejména o rostlinstvo, spolehlivě poznával i naše ptactvo. Ve své profesní dráze působil jako lesní typolog, biogeograf a vysokoškolský pedagog a myslím, že svoje zájmy a odborné kompetence spojil v roli krajinného ekologa. Interpretaci klasické krajinomalby, alespoň v podobě, která vyústila ve dvě výstavy Vcházení do obrazů (v roce 2014 v Galerii Josefa Jambora v Tišnově a v roce 2015 v Horácké galerii v Novém Městě na Moravě), se věnoval až v několika letech před první výstavou. Samozřejmě měl z čeho vycházet, jeho rozsáhlý přehled o životě a díle mnoha našich malířů nacházení míst jejich inspirace v terénu usnadnil. Podstatnou byla i jeho schopnost výsledky své práce poutavě prezentovat veřejnosti, jak odborné, tak i laické. Jeho odchod pro mě byl ztrátou nejen osobní, ale i ztrátou spolehlivé opory v řešení úkolů. Ujal jsem se po něm přípravy knihy a stejnojmenné výstavy Vcházení do obrazů Josefa Jambora.

Jednou z výstav projektu bude právě zmíněné Vcházení do obrazů Josefa Jambora. Otevřeme ji v galerii, jakmile nám to epidemiologická situace dovolí. Jakým způsobem v ní navazujete na Lacinovu koncepci, s níž se veřejnost mohla seznámit v roce 2014, a čím se Váš pohled od Lacinova případně liší?

Koncepce Jana Laciny spočívá v porovnání původního obrazu s fotografií téhož krajinného záběru z místa pořízení obrazu v současnosti, doplněném o mapu, fotografie detailů a komentář. Na rozdíl od Jana Laciny používám já i moji kolegové z Mendelovy univerzity a Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, kteří se mnou spolupracují, více digitalizované staré mapy. Také jsme nuceni hledat doplňující informace u pamětníků, což je někdy velmi zajímavé.

Jak k Vaší vzájemné spolupráci došlo?

Poznali jsme se na volitelném předmětu struktura vegetačního krytu, který externě vyučoval na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity.

Jak probíhal Váš společný výzkum? Měli jste zažité pracovní rituály?

Náš výzkum, slovy pana docenta „bádání“, které zní poněkud vhodně pokorněji, začínal u obrazu nebo jeho reprodukce. Dalším krokem byla práce s mapou a pak dohledávání v terénu. Mnohdy se zdá, že má člověk docela jasno, ale v terénu je všechno jinak. Navíc se krajina od dob slávy klasické krajinomalby velmi změni-

la. Převážně se znepřehlednila nálety dřevin, ale mnohdy byla zalesněna i zemědělská půda. Rozrostla se pochopitelně i zástavba. Na závěr jsme na lokalitu vyrazili s fotografem Josefem Ptáčkem, pokud už při dohledání nebyl s námi u toho.

Rituály jsme měli, oba jsme si na ně potrpěli. Při cestách na Vysočinu byla nezbytným rituálem návštěva lidového bistra U Jana v Tišnově s výběrem poctivých polévek a dalších kulinářských potěšení. Takových podniků je dnes už tak málo, že by měly patřit do kategorie kriticky ohrožených.

Jak bude projekt TAČR pokračovat? Pokud vím, plánujete vydat dvě publikace. O čem budou a kdy se dočkáme jejich vydání?

Projekt Technologické agentury ČR „Podpora turistického ruchu vcházením do krajinomalby a fotografie“ je ve třetím roce řešení. Z výstupů, které by veřejnost mohly zajímat, jsou jak výstavy, v roce 2021 by měla proběhnout nejen již zmíněná v Tišnově, ale i paralelní „Vcházení do krajinomalby a staré fotografie (západ Moravy a přilehlé Čechy)“ i v Podhoráckém muzeu v Předklášteří a v Horácké galerii v Novém Městě na Moravě. V příštím roce pak opět regionálně odlišné paralelní výstavy v Muzeu Brněnska ve Šlapanicích, v Jihomoravském muzeu ve Znojmě a v Krajské galerii výtvarného umění ve Zlíně. Knihy budou výběrem ze všech zpracovaných obrazů a starých fotografií. Ačkoliv hlavním výstupem jsou webové stránky, na nichž by měl být podobný výsledek, který návštěvníci uvidí na výstavách, myslím si, že papírová kniha stále není překonána. Zároveň budou publikace sloužit i jako propagační materiál projektu určený zastupitelstvům obcí, kde vybraní malíři nebo fotografové působili. Kniha věnovanou obrazům Josefa Jambora vydáme letos, druhou příští rok, v posledním roce řešení projektu.

Vcházení do obrazů Josefa Jambora s Janem Lacinou (vlevo), fotografem Josefem Ptáčkem (uprostřed) a Petrem Halasem (vpravo) na Milovských loukách.
Foto: Ivo Dostál 13. 2. 2014

KRAJINY JOSEFA JAMBORA

POVÍDÁNÍ O MALÍŘI A MALOVÁNÍ

Marta Sylvestrová

Koncem roku 2020 vydal Spolek přátel Josefa Jambora (SPJJ) populárně-naučnou publikaci Michala Konečného **Krajiny Josefa Jambora – Povídaní o malíři a malování** s ilustracemi Barbory Strakové v grafické úpravě Petra Škobrtala. Je určena nejen zvědavým dětem, ale i dospělým čtenářům, které potěší stručný pohled na historii krajinomalby a její ikonická díla.

Vztah ke knihám, zejména těm určeným dětem a mládeži provází oba autory od dob společných středoškolských studií na věhlasné Střední odborné škole informačních a knihovnických studií v Brně, na Hapalově ulici. Odtud pak jejich životní cesty směřovaly k dalšímu vzdělávání na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity (u Michala studia teorie a dějin umění a u Barbory studia českého jazyka a literatury). Oba přátele dále spojuje osobní

vztah k městu Tišnovu a jeho kulturnímu zázemí. Po úspěchu jejich společné knihy **Frčíme Brnem**, provázející děti a jejich blízké po čtyřech fiktivních cestách, na nichž potkají významné brněnské osobnosti a poznávají brněnské pamětihodnosti, následovaných úspěchem hravě naučné učebnice **Jak to ruplo**, která vloni získala 1. místo v soutěži Nejkrásnější české knihy 2019, vykročilo do světa jejich již třetí společné dílo: **Krajiny Josefa Jambora – Povídaní o malíři a malování**, které vydal za finanční podpory města Tišnova SPJJ v nákladu 500 výtisků.

Svěží a čtivý text Michala Konečného se odvíjí v devíti kapitolách, v nichž se střídají informace o životě a díle malíře Josefa Jambora s odbočkami k historii světové i české krajinomalby, jejím největším mistrům a mistrovským dílům, aniž by čtenář ztrácel vazbu na kontakt s hlavním tématem knihy. Naopak, text odbočením k všeobecné historii uvádí Jamborovu tvorbu do obecných souvislostí a poznatků, aby v závěru dospěl ke gradaci vyslovením uznání Jamborovu dílu. To se pak jeví jako důležitý kamínek v řecišti širokého a nádherného proudu, syceného po staletí inspirací všemohoucí a nyní chřadnoucí a ohrožené přírody, jejích úchvatných scenérií, které nenechávají chladnými srdce mnoha umělců podnes. Ilustrační doprovod Barbory Strakové baví čtenáře vtipnými a charakterově výstižnými ilustracemi, které nikdy nesklouznou ke karikatuře. Naše vřelé díky patří oběma autorům za jejich milý počín, oprašující zdánlivě omšelé téma nepatetickým pohledem a neznámými reprodukcemi Jamborových děl.

INZERCE

Střední škola a základní škola Tišnov
příspěvková organizace
náměstí Míru 22, Tišnov, 666 01, www.skolatisnov.cz

nabízí studium těchto učebních oborů:

- **MECHANIK OPRAVÁŘ MOTOROVÝCH VOZIDEL**
(Automechanik)
- kurz autoškoly skupiny B,C
- **OPRAVÁŘ ZEMĚDĚLSKÝCH STROJŮ**
- kurz autoškoly skupiny B,C,T , svařečské kurzy
- **OŠETŘOVATEL / OŠETŘOVATELKA**
zaměření na sociální služby a zdravotnictví

Všechny obory nabízíme v řádné (3 roky) i zkrácené (1 rok) formě studia

**www.skolatisnov.cz , tel.: 549 410 076,
reditel@skolatisnov.cz**

**AMBULANCE
KLINICKÉ PSYCHOLOGIE**

MGR. LENKA JANHUBOVÁ

Nově otevřená ambulance klinické psychologie nabízí pacientům odbornou psychologickou pomoc v krizových situacích, klinickopsychologická vyšetření a konzultace.

Lékařům nabízí zajištění psychologické péče pro pacienty s duševním onemocněním, možnost diferenciální diagnostiky psychických poruch, neuropsychologická vyšetření.

Přijímá do péče dospělé, dospívající a děti od 6 let, u mladších dětí možnost konzultace s rodiči.

Ambulance má k 1. 1. 2021 uzavřeny smlouvy se zdravotními pojišťovnami VZP (111), VoZP (201), OZP (207), ZPŠ (209) a RBP (213). Klienty ostatních pojišťoven přijímáme za přímou úhradu dle ceníku:

Konzultace, psychologické sezení (50 min) 500 Kč
Psychologické vyšetření (dle rozsahu a časové náročnosti) od 1500 Kč
Na sezení je třeba se předem objednat.

☎ Nemocnice Tišnov (přízemí, dv. 129)
☎ Tel: 549 436 020, 608 461 655
✉ lenka@janhubova.cz
🌐 www.janhubova.cz

PLÁNY V PODHORÁCKÉM MUZEU

Irena Ochrymčuková, Hana Fadingerová

Co se z muzejních plánů podaří realizovat v roce 2021, není zatím zdaleka jasné. Výstava s názvem „**Vcházení do krajino-malby a fotografie**“, kterou na jarní sezónu chystáme, představí zajímavé spojení přírodních věd a výtvarného umění při pohledu na krajinné prostředí. Expozice je připravena ve spolupráci s odborníky z Ústavu geoniky AV ČR a zabývá se proměnami krajiny regionu Tišnovska a dalších blízkých oblastí v průběhu téměř dvou staletí. Jako zdroj poznatků při tomto výzkumu slouží historické obrazové dokumenty – krajinomalby a fotografie, které nám zanechaly svědectví o způsobech využívání krajiny v minulosti, o tehdejších typech rostlinných společenstev, někdy dokonce i o konkrétních druzích rostlin. Stav krajiny v minulosti je pak srovnán se současnou tváří krajiny dokumentovanou fotograficky. Díla známých umělců tak můžeme vnímat novým způsobem a využít je při úvahách o ochraně přírody. V akvarelech Františka Richtera je možné zahlédnout zmizelé romantické scenérie s hrady, ale i s vesnicemi první poloviny 19. století. Díla Josefa Jambora, Emanuela Ranného, Zdeňky Samsonové Ranné dokumentují změny krajiny Tišnovska od první poloviny 20. století a krajinomalby Bobeše Svobody zachycují někdejší divokou přírodu v okolí řek Jihlavy a Oslavy.

Pro Tišnovsko jsou mimo jiné charakteristické minerály. V přípravné fázi je výstava „**Člověk a minerály**“. Z loňska je odložená výstava „**Katolická vzdělávací jednota pod ochranou sv. Josefa**“, u které měl být i bohatý doprovodný program. Na celou sezónu mají muzeum obsadit **historické kočárky** z doby od přelomu 19. a 20. století po léta osmdesátá. Počítáme s častým obohacováním obsahu přidáváním tu peřinek a zavinovaček, tu kočárků pro panenky a panenek samých, tu prádélka a dětského oblečení, jindy zase dobových stavebnic, autíček, vláček

až po pokojíčky a konečně dárečky. Část vystavených předmětů bude vypůjčena od sběratelek a sběratelů.

Kdo z čtenářů Tišnovských novin má na památku pěknou fotografii toho „svěho“ kočárku, muzeum ji do výstavy přivítá. Zkrátka a dobře: na obvyklý muzejní provoz plný setkávání se těší nejen pracovníci muzea, ale – jak vidno podle četných dotazů – i návštěvníci.

Historické kočárky z přelomu 19. a 20. století až po osmdesátá léta.

Foto: archiv muzea

Krajina u Heroltic, současná podoba.

Foto: P. Halas

Zdeňka Samsonová Ranná, Heroltická pole 1937, akvarel.

Foto: A. Velnerová

KÁMEN BRNO

PRODEJ / SERVIS / PŮJČOVNA

středisko Hradčany 201, Tišnov / tel. 549 411 466 / mobil 724 226 005
E-shop: www.naradi-brno.cz / www.kamenbrno.cz

ROZHOVOR S LIBOREM BALÁKEM

O VÝZNAMU BIOLOGIE, KONCI ILUSTRÁTORŮ, MATRIXECH I TIŠNOVIENU

Václav Seyfert

10. února oslaví 60. narozeniny výtvarník a badatel v oblasti prehistorie **Libor Balák**. Když jsme se v redakci shodli, že si toto výročí zaslouží pozornost, s chutí jsem se přihlásil k úkolu pořídit s jubilantem rozhovor, ovšem netušil jsem, že si při tom hned několikrát naběhnu. Kovidová pravidla nám znemožnila se osobně setkat, takže respondent mi svoje odpovědi na dodané otázky namluvil, nahrál a přeposlal jako elektronický zvukový soubor. Při jeho poslechu jsem zjistil, že nahrávku nelze do psané podoby jednoduše přepsat. Libor Balák každou odpověď rozvíjel do vrstevnatého vyprávění, odbíhal k věcem, které má na srdci a cítí potřebu je sdělit, bylo na něm neustále znát, do jaké hloubky svou prací žije a jak je jí prostoupen. Interview jsem navíc zahájil domněle vtipným dotazem a tím jsem si naběhl definitivně. Chtěl jsem od zpovídaného zjistit, zda se o předmět své profese zajímal už v dětství, a zeptal se:

Četl jste v dětství Štorchovy Lovce mamutů či Osadu havranů?

Já jsem už jako dítě četl odbornou literaturu. V knihovně mně umožnili chodit do oddělení dospělých, podobné byly i publikace, které jsem dostával k narozeninám. Četl jsem Cestu za Adamem od Josefa Kleibla nebo Dobrodružství s chybějícím článkem od Raymonda Darta, objevitele první lebky hominida rodu Australopithecus, tzv. Taungského dítěte. Tedy literaturu od těch nejpopovalejších, tu nebetyčnou nudu, kterou by jiné děti nikdy nečetly.

Jste považován za významného žáka Zdeňka Buriana. Když zemřel, bylo Vám teprve dvacet. Do jaké míry jste měl příležitost ho blíže poznat?

Bylo mně ne „teprve“ dvacet, ale bylo mně prostě dvacet. Do dvaceti let už musí člověk udělat množství práce. To „teprve“ je viděno z pohledu dnešní kultury, která to celé posouvá jinam. Na průmyslovce nám profesorka říkala: „Vám je šestnáct let a v tom věku již Leonardo da Vinci a Michelangelo vytvářeli velká umělecká díla.“ Tehdy jsem naplno docházel na soukromé přednášky z paleontologie, antropologie, herpetologie a do mého

Libor Balák při zahájení výstavy „Od lovců mamutů k cihle“ v přerovské výstavní síni Pasáž počátkem roku 2015.

Foto: Iva Najdonová

systému vzdělávání plně zapadl i Burian, od nějž jsem si vypisoval věci, které říkal. On velmi dbal na to, abych se sám dokázal učit fyzikální optiku a různé malířské postupy. Z jeho informací dodnes čerpám.

Vaše výtvarná práce je spojena s dobou prehistorie. Brzy Vám nestačilo výtvarně ztvárňovat představy různých badatelů, ale stal jste se badatelem sám. Co Vás přimělo k tomuto rozhodnutí a do jakých vědních oblastí Vaše studium zasahuje?

V 80. letech jsem si uvědomil, že archeologové tlačí výtvarníka do představ, které si nechávají líhnout v hlavách, aniž by se dívali na to, co vykopali. Jako absolvent dějin umění jsem nechápal, proč neakceptujeme doklady z různých hrobů a místo toho si vymýšlíme. V tom jsem byl novátorský i v rámci světa. Teprve v 90. letech to zaujalo i profesorku Sofferovou z univerzity v Illinois. Paralelně jsme zpracovávali a akceptovali to, co se více než sto let vykopávalo, bylo v depozitářích, ale veřejnosti to v aplikované podobě nikdo nepředváděl. Na konferencích

jsme se vždy sesedli a povídali si jen mezi sebou. Ani jeden z nás ale nebyl archeolog, ona se zabývala estetikou a já měl vystudováno výtvarné umění. Mé bádání pak začalo zasahovat i do nových vědních oborů, jako je konstrukční bioanalýza, ale v zásadě lze říct, že mne zajímá vše, co je propojeno s životem, biologií a hlavně s praxí. Nemám rád skleníkovou vědu, která nechce věci porovnávat s realitou.

Zabýváte se především érou tzv. grave-ttienu. Co je to za období a proč Vás zaujalo nejvíce?

Ono mne nezaujalo nejvíce, ale nejvíce se nabízí, neboť je to jediná kultura starší doby kamenné, která je transparentní. Je to vstupní brána do poznání paleolitu. Máme z ní řadu nevšedních nálezů i kostry lidí té doby. Vše bylo před sto lety prohlédnuto, zpracováno, změřeno, zváženo, dobře rozkresleno a nafotografováno, ale pak jsme o tento soubor přišli: na konci války vše shořelo a zůstaly asi jen dvě lebky v odlitcích. Já jsem si podle podkladů soubor znovu vytvořil a někdy v budoucnu bych rád provedl i rekonstrukci podob lidí. Nerad bych se zastavil v té vstupní bráně a obrovskou nabídku nejruznějších dávných kultur dále neprozkoumal.

Působil jste i jako pedagog. Jakými poznatky Vás tato činnost obohatila?

Zaujal mě rozdíl mezi žáky na střední a na vysoké škole. Středoškoláci jsou otevřenější a učíte-li je často, o každém víte, co je zač, a můžete se s ním bavit konkrétně. Na vysoké škole nevíte, co se studentům v hlavách odehrává – jsou starší a už je nikdo nepředělá. Mají své představy o historii, o evoluci; s člověkem, který je políben archeoastronautikou nebo patří k dānikenovcům či vyznavačům jiné konspirační teorie, nemůžete nic dělat. Před časem jsem na veletrhu prezentoval nálezy na stánku Akademie věd a přiběhly děti, na nichž byl vidět obrovský zájem a působily fantasticky. Pak mluvíte se sedmnáctiletým mladíkem jako s někým, kdo dnes a denně promýšlí nejruznější teorie a snaží se je pořád aplikovat. Jindy se ale bavíte s vědcem,

jemuž je 45 a cokoli řekne, je jen klišé, takže je zbytečné s ním ztrácet čas.

Máte na kontě ilustrace nejen k beletrii s dějem z prehistorických časů, ale také třeba ke knihám Karla Maye a jiným westernům. Potkáváte se, je-li to možné, s autory knih, které ilustrujete? Ilustrace je něco, co u nás už asi dvacet let neexistuje, protože systém podpory ilustrátorské tvorby po revoluci zmizel a pak už bylo možné jen odvádět stále větší množství práce za nižší honorář. V minulosti vám tři čtyři knihy stačily na živobytí na celý rok a najednou jste tento počet i s obálkami měli odevzdán za čtrnáct dní a nevěděli jste, z čeho budete žít po zbytek měsíce. Příležitostí ubývalo, až zhruba v roce 2000 jsem měl jen jednu zakázku do USA a doma už nebylo nic. Proto jsem dělal i počítačové hry typu Vietcong. Pokud dnes někdo o sobě řekne, že je ilustrátor, znamená to, že sedí někde jinde v zaměstnání a je to ilustrátor amatérský, který má jiný příjem a u toho si výtvarně zařadí na nějaké knize a tím si udělá radost. S autory jsem se střetával minimálně. Chystal jsem i vlastní knihy, takže se dá říct, že nejvíce jsem potkával sám sebe. Nejlepší si každý ilustruje vlastní věci – asi jako Ondřej Sekora, ten nečekal, až někdo napíše knihu o mravencích, a připravil si pro sebe materiál sám. Dělal to tak i Lada či další výtvarníci.

Nakousl jste své angažmá v oblasti počítačových her. Jak na Vás jejich tvůrci vlastně přišli?

Lidé, kteří se věnují tvorbě počítačových her, sledují i mé internetové muzeum pravěkého člověka Antropark, kde se dívají na způsob prezentace dávných kultur. Zajímá je, že tam v podstatě vytvářím matrixy, modely těch kultur. Ty se někdy jeví pravděpodobné, jindy méně, podle toho, v jakém kdo žije matrixu. Pokud je někdo nadšenec posloupné evoluce, že vše se zlepšuje a lidé jsou stále chytřejší, bude to vnímat tak, že stará kultura byli jen samí idioti. A mám-li naopak jako svůj matrix vzdělání v oboru dějin umění, vidím to úplně jinak. Pohled na tutéž realitu každý posoudí podle matrixu, v němž žije.

Jak při své rozsáhlé práci vnímáte domovský Tišnov?

K Tišnovu bych řekl dvě věci. Když se někdo nepřihlásí na školu a nezajistí si vzdělání, ač je velmi talentovaný, může to být i proto, že ho zrazují spolužáci či kantoři.

Žijeme svůj vlastní středověk

Pohled do minulosti se musí dělat profesionálně. Nikde na světě to ovšem neřeší věda, nýbrž kultura, konkrétně muzea. Muzeum chce nějaké obrázky, takže je kdosi namaluje. Není to vědecká, ale kulturní záležitost a kultura funguje na jiném principu. Takže se „kulturně“ namaluje pračlověk a lidi jsou spokojeni. Ve vědě ale musíte vysvětlit, proč ten pračlověk je právě takový. Používá se i slovo „rekonstrukce“ – když v rámci trestního práva děláte rekonstrukci činu, je u toho zápis a lze si dohledat, proč je něco vykládáno tak či tak, protože každý, jak jsem říkal, žije v jiném matrixu. Ale u zobrazení pralidí se to nikde nevysvětluje, nikdo se s Vámi o tom nebaví, protože je to kulturní záležitost, ne odborná. V tomto směru je naše společnost velmi středověká. Tady si stále někdo myslí, že přijde vědec, udělá čáry máry fuk a tím bude jasné, že je to správné. Jako když ve středověku něco požehnali a hned to bylo svaté... Žijeme svůj vlastní středověk.

Libor Balák

Já jsem naopak zažil třídu, kde mně říkali „maestro, mistr, fantasta“ a plně akceptovali můj talent, což se týkalo i řady učitelů. Proto mám své spolužáky ze základní školy i mnohé kantory strašně rád. Na příkladu Tišnova je ovšem také vidět, jak katastrofální je postavení vědy. Existuje kultura z konce paleolitu, která byla objevena na Moravě a jmenuje se tišnovien. Na úpatí hory Dřínová se našla část osídlení, byla to unikátní věc, protože plocha obydlí byla vykryta kameny, dlážděním. Když se kdekoli najde dláždění, vždy jásáme, protože to nikdy není jen dláždění – důkladným prohlédnutím zjistíme, že na tomhle roztloukali kosti, na tomto zase pazourky, tady něco brousili. Kameny od Dřínové se na rozhraní 60. a 70. let nakreslily, nafotily, pak přijel buldozer a skončilo to bůhví kde. V západní Evropě – ve Francii, v Německu – se nad takovými lokalitami stavěla muzea, do nichž jezdili lidé z celého světa. Tady mohl každý kámen vyprávět, ale šlo to pryč ze světa a není tu nic. Objeví-li se kdekoli jediné obydlí, je to zázrak; tady jich bylo hned několik – ale bohužel, tuhle světovou raritu si Tišnov nedokázal udržet.

Čím se konkrétně zabýváte v čase blížících se šedesátin, k nimž Vám i za naše čtenáře upřímně blahopřejeme?

Za gratulaci moc děkuji. Aktuálně se snažím, aby studium dávných kultur bylo plně uchopitelné z pozice biologie. Nečiním tak sám, ale s kolegy, z nichž dva pocházejí z Tišnova. Pravidelně se scházíme čtyři a říkáme si Společenstvo konsilience, což znamená pohled na řešení konstrukce těla z mnoha oborů. Každý z nás je odborník ne na jednu, ale na celou řadu věcí. V malém počtu uděláme velké množství práce. Hodně jsme pohnuli pohledem na vývoj člověka, protože podle nás je možné dívat se na vznik lidské

kultury přirozeným způsobem, přes biologii a nejsou k tomu třeba žádné zázračné evoluce, mimozemšťané ani jiné zázraky. Nezajímají nás zkratky, ale naopak ty nejzákladnější věci ve vědě. Žádné nové teorie. Hledáme staré dobré věci, které by byly použitelné pro pochopení světa. ☺

Obraz nazvaný „Pán světa“ je oblíbený při výuce paleolitu na zahraničních fakultách. Patří do série obrazů, která vychází z ne všedně dochované výzdoby oděvů z doby před 30 tisíci roky. Fascinující je kopie z chemicky měkčeného původně zahnutého mamutího klu. Foto: archiv Libora Baláka

Rekonstrukce pohřebního obřadu ze starší doby železné z Moravského krasu vznikla ve spolupráci s archeologem Martinem Golcem, ještě nedávno rovněž tišnovským občanem, a je v současnosti spolu s dalšími obrazy v expozici blanenského muzea.

Foto: archiv Libora Baláka

HRADY A HRÁDKY V POVODÍ LOUČKY

KAM ZNAČKY NEVEDOU

**TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM
TIŠNOV**

Vladimír Vecheta

Blízkému okolí Tišnova vedle rozmanitých přírodních krás vévodí i řádka starých sídel se středověkými kořeny často písemně nedoložitelnými či spíše nedohledatelnými. Zatímco starobylé sakrální stavby vystupují nad krajinou, ukrývají zákoutí v záhybech vodních toků přes desítku hradních zřícenin. Díky architektu Pavlu Šimečkovi a historiku Miroslavu Plačkoví vznikla v roce 2006 série kresebných rekonstrukcí *Copuli Lapidum* (latinsky Hromady kamení), která hypoteticky odhadovala vzhled těchto staveb mezi 13. a 15. stoletím, než se z nich staly ony hromady kamení. Během následujících let zpracovala Tišnovská televize i dvanáctidílný seriál **Hradní průvodce** dodnes dostupný na Youtube kanálu TTV.

P. Šimeček v pořadu TTV Hradní průvodce.

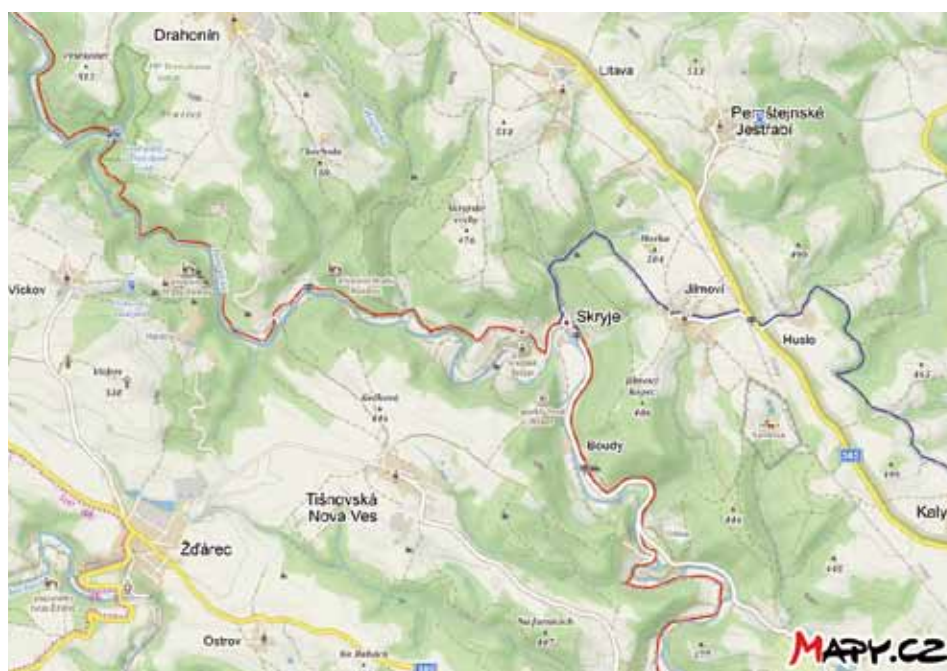
Zvláštní formaci mezi tišnovskými hrady představuje linie opevněných staveb podél toku řeky Loučky. Jako perličky na niti se tu objevují ruiny tvrzí a hradů od Předklášteří až hluboko do nitra Vysočiny. Střídání hradů na obou březích vedlo dříve historiky k domněnce, že šlo o soustavu střežící nějakou významnou obchodní stezku údolím Loučky. To však lze vyslovit pouze bez znalosti terénu, protože údolí představuje v mnohakilometrovém úseku mezi Skryjem a Strážkem skalnatý kaňon, těžko prostupný pro pěší i v současnosti.

Zajímavé je ale samotné rozmístění hradek, které se téměř pravidelně střídají na pravém a levém břehu, což nápadně připomíná obdobné hradní formace protilehlých hradů např. na řece Oslavě nebo Dyji. Hypotéza o malých opevněných sídlech místní drobné šlechty je ovšem alespoň v případech některých z nich poněkud sporná při zjištění, že prakticky všechny stavby sloužily pouze dost krátký čas cca sto let. Některé ani nebyly dostavěné a většinou šlo rozlohou o velmi malé hrady. Snad jen v případě Víckova se dochovalo větší stojící zdivo a máme odtud doložen rod s nějakou dějinnou stopou. Hrady jsou v řadě případů nad-

to situované na ostrožnách nad údolím, ve velmi odlehlých lokalitách vzdálených od známých osad a vsí. Jako celek tedy skupina hradů působí nejvíce jako řetěz dobových pohraničních pevností, jejichž účelem nebylo vládnout z opevněné výšiny, ale vidět dolů do údolí a na protější svah, kde se mohl objevit nepřítel. Malé stavby pak postačovaly jen vojenské posádce a neskytaly žádný komfort.

Zcela určitě toto platí o hradech na středním toku Loučky. Zůstává ovšem otázkou, co za neklid na přelomu 13. a 14. století vedl k jejich výstavbě a pak znovu k opuštění. Které panství hájily proti kterému. A zda hrady na protilehlých březích byly vzájemně nepřátelskými, nebo šlo o dvojitou linii obrany vůči možnému přepadení z jednoho směru. Přesnější odpovědi by poskytl archeologický průzkum, na který ovšem většina těchto lokalit dosud čeká. Stejně jako na pozornost a péči, kterou by si tyto doklady historie území zasloužily jak pro místní patrioty, tak pro přespolní turisty.

Prakticky všechny z odlehlých hradek, na které se tentokrát zaměříme, představují dnes zpustlá místa zarostlá křoví, s popadanými kusy kmenů, a sesouva-

Hrady a hrady v povodí Loučky.

Údolí Loučky.

jícími se posledními zbytky zdí, pokud je někde ještě viditelné. Na žádný z hradů nevede ani turistická značka, a tak jen přispěním místních nadšenců zde nalezneme informační cedulky s historií místa. Jako bychom se v regionu styděli snad za to, že se nejsme schopni o své dědictví postarat, a tak na něj raději nebudeme ani moc upozorňovat a ono se na to v tichosti zapomené. Doufejme, že v budoucnosti opak bude pravdou. A třeba k tomu pomůže i tento malý tip k výletům.

Žďářské panství

Výlety či vycházky po pěti hrádcích v okolí **Žďarce** zahájíme v této obci samotné. Co na Žďarci zaujme, je jeho zajímavá poloha. Na rozdíl od řady typických sídel neleží většina zástavby u potoka Libochůvky, který obcí protéká, ale na poměrně strmém kopci nad ní. U toku samotného naopak najdeme nejstarší stavbu – **raně gotický kostel sv. Petra a Pavla**. Ačkoliv prošel barokní dostavbou, robustní budova s nízkou věží obklopená hřbitovní zdí evokuje téměř pevnostní charakter místa. No a především je svědkem původní polohy obce, která se údajně rozkládala právě zde, po-

Ruiny žďářské tvrze.

Foto: Michal Weinberger

Rekonstrukce podoby tvrze ve Žďarci.

Autor: Pavel Šimeček

dél potoka, než obyvatele nějaká zásadní událost, vojenská nebo přírodní, přiměla vystavět své obytné domy výše ve svahu kopce vysoko nad starobylym kostelem. Budete-li mít štěstí s návštěvou v neděli v dopoledních hodinách, kdy se zde koná bohoslužba, interiér kostela na Vás dýche atmosférou hluboké minulosti. Zejména díky dochovaným fragmentům gotických fresek na stěnách presbytáře.

Druhým svědkem původní obce a současníkem kostela jsou stopy **žďářského hrádku** na opačné straně údolní nivy nad pravým břehem říčky Libochůvky. Zalesněná homole je sice už na katastru obce Rojetín, vypíná se ale zřejmě nad místem přístupové cesty do někdejší žďářské osady ve směru od Křižanova. Na hrádek se nejsnáze dostaneme z cesty odbočující ze silnice pod hřbitovem, která nás dovede k bývalému mlýnu č.p. 10. Zde odbočuje vlevo lesní cesta vzhůru do kopce přímo do areálu hrádku.

První a zároveň jediná písemná zmínka je z roku 1365. Tehdy byl v zemských deskách uveden jako topografický bod pro vymezení hranice panství, takže nejspíš už opuštěný. Archeologický průzkum datoval existenci hradu od 2. pol. 13. do 1. pol. 14. století. Snad zde sídlili místní vladykové ze Žďarce. Dodnes se zachovaly stopy po valchách s příkopy na jižní a východní straně a po samotné stavbě zbytky zřejmě hradebních zdí. Zpátky můžeme pokračovat cestou k jihu, až narazíme u kříže na silnici, která nás zákrutem nad mlýnem vrátí zpět do vesnice.

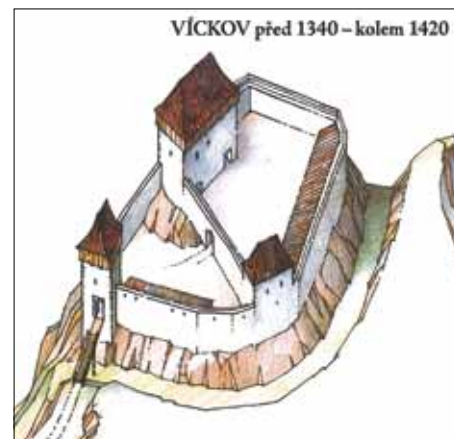
U pánů z Víckova

I když je dnes osada Víckov výrazně menší než 2 km vzdálený Žďarec a je už víc jak padesát let jeho administrativní částí, ve 14. století (od r. 1358) naopak žďářskému panství vládli **páni z Víckova**, ze svého hradu významnějšího než malá žďářská tvrz.

Tak jako je pátrání v minulosti detektivní prací, liší se i různé historické pohledy na význam tohoto rodu nebo hradu. Podle opatrnějších historiků byl hrad postaven „v první třetině 14. století“, ale už r. 1365 byl prodán markraběti Janu Jindřichovi. Hledisko historie rodu ale zmiňuje jistého „Viecka“ ze Strážku, který postavil hrad už r. 1185. Zbývá doplnit, že 10 km vzdálený Strážek, jak jeho jméno nasvědčuje, měl významnou roli zřejmě na hranici nebo spojnici mezi moravskou sídelní oblastí a českou kotlinou a traduje své kořeny až do velkomoravského období.

Zřícenina hradu Víckov.

Rekonstrukce podoby hradu Víckova.

Autor: Pavel Šimeček

Jisté je, že rod pánů odkazujících se ve svém jméně na **hrad Víckov** dal historii řadu zajímavých, byť ne úplně známých osob. Např. ve 14. století Bohuslav z Víckova vystupoval jako zemský soudce na Moravě. Nejen tato role zřejmě pomohla rodině, vedle prodeje rodného hradu, získat řadu vsí v jiných částech Moravy. Od r. 1464 se novou rodovou základnou staly Prusinovice u Holešova. Od té doby se rod psal Prusinovští z Víckova. Zajímavou kapitolou je spojení rodu s historií olomouckého biskupství. Ve 13. a 14. století byli Smilové z Víckova (tři osoby v různých dobách) kanovníky olomoucké kapituly. Nejvýše to dotáhl Vilém Prusinovský z Víckova, který byl od r. 1565 olomouckým biskupem a v té době založil v Olomouci univerzitu.

Významu rodu podle všeho odpovídá i fakt, že na hradě samotném jako jediném v okolí nalezneme i dodnes stojící zdivo do výše prvního patra a zachovanou klenutou místnost. To je s ohledem na skutečnost, že je víc jak 550 let (od r. 1454) pustý, ukázkou kvality stavby. Ale nejprve jak se na hrad dostaneme. Zdánlivě jednoduchá polní cesta, která od jádra vesnice k hradu vede, má totiž jeden zásadní háček. K 1 km vzdálené stavbě nad sou-

Výhled z hradu Víckova do údolí Loučky.

tokem Víckovského potoka s hlubokým kaňonem Bobruvky/Loučky se z dnešní **vesnice Víckov** dostaneme od návěsní kapličky. Jednou možností je nenápadná cesta mezi domy (ze zátočiny silnice) přesně směrem k východu. Rozcestník o něco níže u potoka naproti romanticky opravenému selskému domu č.p. 10 dává druhou možnost, a to směrem do údolí. Lze se tudy od hradu i vracet.

My se dáme první polní cestou, která nás vede malebnou krajinou až k mezi nad loukami. V přímém směru odtud leží hrad, snad dostupný. A tady je ten háček. Celé předpolí hradu včetně louky a přístupové cesty je soukromým pozemkem, který si majitel zde stojící chaty stále agresivněji brání, až dospěl k tomu, že tudy zcela zamezil na hrad jakýkoliv přístup. S poněkud potměšilým argumentem, že návštěvníci hrad ničí.

Hrad sám stojí naštěstí na obecním pozemku ve vlastnictví Žďárce, a tak milovníci tohoto místa s geniem loci vyznačili značkami s červeným pruhem svépomocně trasu obcházející soukromé pozemky. Trasa bohužel klesá dost hluboko do údolí k Bobruvce a pak je nutno v kalamitně vymýceném lese pěšinkami vyšplhat znovu až na úroveň hradu. Hrad sám o sobě je velmi romantické místo. O jeho oblíbenosti svědčí opět svépomocně osazené tabule s historií a trouchnivějící rozcestník z doby, kdy na hrad ještě vedla turistická značka. Celkově však vzhled areálu velmi upadá. Paradoxně se na tom jistě podepisuje současná velmi obtížná dostupnost, takže zamezení přímého přístu-

pu ke zřícenině hradu uškodilo. Zatímco památkáři a lesáky proklínány tramping hrad v minulosti čistil, zbavoval padlých stromů, náletů keřů a ruinu zútlušňoval, nyní sem zřejmě zavítá jen na skok pár tuláků, kteří místo zase rychle opouští. O údržbu se evidentně desítky let nikdo nestará, zdivo opadáva rozrušované kořeny keřů, areál zarůstá. Poněkud kysele pak vyznívá informace z roku 2012, že „*Národní památkový ústav řadí chátrající zbytky hradu mezi nejohroženější nemovité památky*“. Jak je vidět, žily to ale nikomu netrhá.

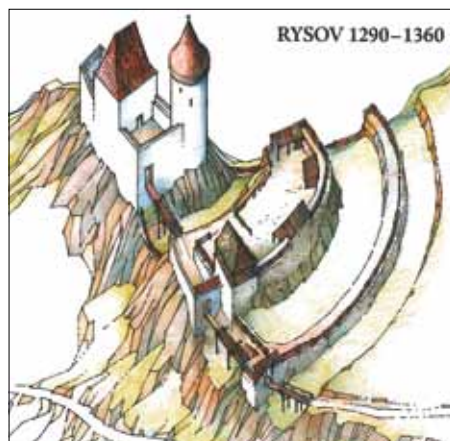
Abychom nekončili trdomyslně, se-skáče-li z hradu dolů do údolí k divoké Bobruvce, u místa, kde se sem vlévá Víckovský potok, můžeme najít pohodlnou lesní cestu, která nás proti proudu dovede zpět do vesnice. Nyní, v období množství vody, je potok plný krásných **kaskád a vodopádů**. Včetně největšího, o němž jsme psali v TN 03/2020.

Skryto u Skryjí

Ke třetí výpravě vás pozveme na delší, cca 8km okruh, s počátkem (a koncem) v **Tišnovské Nové Vsi**. Nesplette si ji s Kuřimskou, tato naše leží opět v sou-

Lokalita bývalého hradu Rysov.

Rekonstrukce podoby hradu Rysov.
Autor: Pavel Šimeček

Kostel sv. Cyrila a Metoděje ve Skryjích.

Rekonstrukce podoby hrádku ve Skryjích.
Autor: Pavel Šimeček

sedství Žďárce. Na tři hrady nad údolím Loučky můžete vyrazit i ze **Skryjí**, ale takhle si uděláme hezčí procházku.

Ze vsi se vydáme severním směrem, na rozcestí cestou vpravo směrem na Újezd či osadu Boudy v údolí Loučky. Bohužel ani zde nás nepovedou turistické značky, i když by si to tato cesta zasloužila. Naším prvním cílem bude lokalita bývalého **hradu Rysov**. Dostaneme se k němu, když po cca 800m od okraje vsi na rozcestí zahneme cestou vlevo směrem k chatové osadě a od ní přes louku dojdeme k nápadnému širokému valu uzavírajícímu planinu před zalesněným pahrbkem.

Rysov je oním zajímavým typem hradu, který jsem zmiňoval již v úvodní pasáži, nelze o něm příliš soudit, že by byl hradem sídelním. Nachází se na ostrožně nad údolím a ve směru našeho příchodu byl terénem zcela nechráněn, proto jeho

Skryje.

nejtypičtějším zachovaným artefaktem je velký a široký val. Ten silně připomíná orientální starověký „tel“, sídelní pahrbek, ale jde jen o zeminu z hlubokého příkopu za ním. Na pahorku strmě padajícím do údolí pak stával zřejmě bergfrídový hrad (s útočištnou věží), a že je odtud dodnes velmi dobře vidět na celé Skryje a údolí dole, ukazuje, jaká byla role hrádku v minulosti: údolí hlídat. Hrad nebyl v době své existence uveden v žádném písemném prameni, a tak se soudí, že tu stál na onom přelomu 13. a 14. stol.

Výhled dolů na **Skryje** samozřejmě zve k jejich návštěvě, kam se spustíme po návratu na polní cestu u hradu, která strmě klesá do nejstarší části obce a po mostku překonává Loučku naproti skále s kostelíkem. A sem také míříme za stopami druhého hrádku.

Na místě, kde dnes na skalnaté ostrožně stojí **kostel sv. Cyrila a Metoděje**, stával pravděpodobně středověký **hrádek**. Jediným známým šlechticem, který se psal po Skryjích, byl v roce 1358 Beneš. Dnes je zde statek zvaný **Na hrádce č.p. 5**, což je zřejmě nástupce původního dvora. Jiné zbytky hradu, snad jen ve zdivu budov, zde nenajdeme. Zajímavou je ale cesta, která od rozcestí statku stoupá přímo do lesa vzhůru směrem na Litavu a Olší. Její místy zachovaný štetový povrch svědčí, že jde o velmi starobylé spojení skryjského údolí s obcemi na hřebeni nad ním.

Hradní výšinu obchází červená turistická značka, bohužel ani zde není na hrádek žádný odkaz nebo odbočka. Nicméně nás alespoň dovede cca 2 km dále proti

proudu Loučky hlouběji do údolí k rozcestí **Pod Košíkovem**. Zde jsme u paty kopce se třetím hradem – **Košíkovem**, někde zmiňovaným i jako **Štymperk**.

Hrad tvoří pomyslné „protilehlé“ sídlo s Víckovem, jeho osudy a význam ovšem za známějším sousedem pokulhávají. V minulosti byl na turistických mapách 1:100 000 uváděn pouze černou barvou (oproti červeným – významnějším) a v jisté době k němu byla z Drahonína vyznačena i zelená turistická trasa. Její fragment a dřevěnou šipku v tomto směru najdeme. Přestože je dnes na místě hradu dokonce osazena turistická cedule, ona značená cesta chybí. Proto se pro přístup na hrad doporučuje výstup po pěšině z údolí Loučky, pohodlná cesta z Drahonína nemá

Na lokalitě hradu Košíkov.

Zbytky hradu Košíkov.

Rekonstrukce podoby hradu Košíkov.

Autor: Pavel Šimeček

Výhled z Košíkova k Šafránkovu mlýnu.

označeno místo odbočení k hradu a prakticky ho tak nelze najít.

Dnes na hradě v lesích potkáme jen náznaky příkopů a valů a zeminou většinou zahrnuté zbytky zdí. Hrad býval prý snad v minulosti i sídlem loupeživých rytířů, jisté však je, že v 15. století již byl pustý. Poutavý je ovšem pohled do hloubky údolí Loučky, který opět ukazuje strategické umístění hradu na ostrohu s účelem mít údolí jako na dlani. Nejen pro tento romantický výhled, ale i pro spojení Skryjí s Drahonínem by si hrad určitě zasloužil nové vyznačení turistické trasy. K návratu do Tišnovské Nové Vsi je třeba se opět spustit dolů do údolí Loučky a dojít po červené značce k nedalekému **Šafránkovu mlýnu**. Odtud se za mostkem zvedá silnička vracející se do vsi.

Druhou možností je ovšem vydat se z Košíkova na **Drahonín**. Na vrcholku kopce nad hradem narazíte na lesní cestu a ta dovede návštěvníka na kraji lesa k mohutnému téměř opevněně vypadajícímu statku. **Vítkův dvůr**, jak se areál nazývá, býval hospodářským zázemím hradu a na rozdíl od hradu zůstal dodnes svému účelu věren. Pohodlná polní cesta nás pak dovede do Drahonína. Před zrakem budeme ovšem mít na obzoru zdaleka viditelnou siluetu kostela **sv. Jiří v Olší**. Dojdete-li nakonec až tam, vezte, že se ocitnete na místě další z řady zaniklých tvrzí. Panské sídlo sice zmizelo, ale strohý gotický vzhled kostela hovoří o cenné historii místa dodnes. Ale o tom bude zase jiný příběh.

Foto: Vladimír Vecheta

PODPOŘTE VZNIK KOMUNITNÍ ZAHRADY

Dagmar Rudolfová

Vážení spoluobčané, v uplynulém roce jsme zažili něco, co změnilo životy většiny z nás. Pandemie covidu a s ní spojená vládní opatření způsobila, že jsme se museli naučit chovat a dělat věci jiným způsobem, než jsme byli zvyklí. Naučili jsme se zvolnit šílené tempo v pracovním nasazení a uvědomili jsme si, jak je příjemné mít více času na to, abychom ho aktivně trávili se svými blízkými. Také jsme se museli naučit zabavit sebe a své blízké ve volném čase jiným způsobem a spolehnout se při tom především sami na sebe. Lidé se začali věnovat různým činnostem a někteří z nás využili možnost pracovat na vlastní či pronajaté zahradě.

Když jsme na podzim roku 2018 propagovali vybudování komunitní zahrady,

netušili jsme, jak moc to bude za čas aktuální téma. Mnozí obyvatelé Tišnova mají zahrádku u domu, další mají pronajaté zahrady v rámci členství v ČZS v Tišnově. Ovšem stále zůstává mnoho obyvatel, kteří žijí v panelových domech a kteří by rádi obdělávali kousek půdy. Bohužel ale nemají žádnou k dispozici. A právě pro tyto zájemce by bylo vhodné vybudovat komunitní zahradu. V rámci Rozpočtu města Tišnova pro rok 2021 byly vyčleněny prostředky pro vybudování komunitní zahrady v § 3745, pol. 5139. Nicméně vzhledem k rozlehlosti Tišnova a rozmístění sídlišť na obou koncích města mi přijde logické vybudovat komunitní zahrady dvě. Tak aby byly dobře dostupné pro obyvatele panelových domů

na obou koncích města. Proto jsem se rozhodla podat projekt Komunitní zahrady v Tišnově prostřednictvím nově vzniklého participativního rozpočtu v Tišnově.

Vážení spoluobčané, v první polovině roku 2021 budete mít možnost podpořit projekt komunitní zahrady v Tišnově a umožnit tak jeho realizaci. Jakmile se nám společně podaří tento projekt prosadit a zahradu vybudovat, již Vám nic nebude bránit přihlásit se a využít možnosti hrabat se ve „svém kousku hlíny“. Bez Vás tato komunitní zahrada nikdy nevznikne. Proto pečlivě sledujte aktuality města a zapojte se do hlasování v rámci participativního rozpočtu. **Podpořte vznik komunitní zahrady v Tišnově!**

TIŠNOVSKÁ CESTA ZA BETLÉMY ANEB Z NOUZE CTNOST

ARTPERISCOPE

Zdeněk Jílek

V loňském adventním prosinci byla pandemická situace v našem městě tak vážná, že bylo nutno zrušit všechny předvánoční a kulturní akce. Bohužel i včetně špičkové výstavy s názvem Betlémy a umění, která se měla konat v OÚ Předklášteří za dotačních příspěvků od města Tišnova nebo vánoční výstavy v tišnovském muzeu. A tak se pracovalo s jedinou myšlenkou Zdeňka Jílka, osadit betlémy po výkladech obchodů a institucí v Tišnově a vytvořit tak Tišnovskou cestu za betlémy. Do jednání se zapojilo město Tišnov, MěKS Tišnov a spolek Art Periscope. Celý projekt by nemohl vzniknout bez souhlasu majitelů výloh jednotlivých obchodů a institucí a zapůjčení těchto ploch po celé vánoční období včetně úhrady energie. Chtěli bychom poděkovat panu Jiřímu Zavřelovi (obchod Noemi), panu Petru Zedníkovi (firma JICOM), panu Rudolfu Vodičkovi (KB Tišnov), manželům Novotným (řeznictví u Bártů), vedení ZŠ 28. října, manželům Brdičkovým (Ametyst), vedení Peugeot servisu, panu Josefu Kavalcovi (firma Baumat) a panu Vítovi Slovákovi (nábytek Slovák). Zvláštní poděkování patří ještě firmě JICOM, spol. s r. o., která zakoupila deset kusů časových spínačů pro osvětlení všech expozic.

Na celkové instalaci se potom podíleli členové spolku Art Periscope a zaměstnanci MěKS Tišnov. Důležitou fází celé akce byla také její propagace a reklama. Podařilo se vše zveřejnit v Tišnovských novinách, v reportáži v Tišnovské televizi, na místních plakátovacích plochách nebo v místním rozhlasu. Na tyto informace se napojila i regionální média České televize, Proglas nebo Brněnský rozhlas a úspěch se dostavil. Od 13. prosince proudili nejen Tišnováci, ale neustále i zájemci z Brna a širokého okolí a bylo

vidět spousty turistů s mapkou této trasy v ruce, jak hledají další expozice. Podařilo se nám doslova rozchodit celý Tišnov.

V současné době se dokončuje záznam celé výstavy v podobě brožurky, kde budou zachycena a popsána jednotlivá zastavení. Zpracovává se i záznam z celé cesty na DVD. Bude to vzpomínka na neobvyklou výstavu v této neobvyklé době.

A teď již nastává otázka co dál, co udělat v letošním roce? Co se týká zrušené výstavy Betlémy a umění v Předklášteří, tak zde se zachovala Rada města Tišnova velice zodpovědně a přesunula dotaci na termín 5.–20. 12. 2021. A co se týká 2. ročníku cesty za betlémy, tak to uvidíme...

O výstavu betlémů byl velký zájem.

Foto: Michal Beneš

LETOS BEZ KOLEDNÍKŮ

Jaroslava Klapalová

**OBLASTNÍ CHARITA
TIŠNOV**

Minulý rok byl pro nás v mnohém výzvou a jiné to nebylo ani s tříkrálovou sbírkou. S tím, že by koledníci nemohli vyjít do ulic, jsme sice počítali, ale v koutku duše jsme všichni doufali, že se to nestane. V prosinci již byly mnohaměsíční přípravy na sbírku u konce, pokladničky rozvezené u asistentů v jednotlivých obcích, cukříky nachystané v tříkrálových taškách a kolednické skupinky připravené. Jen den po vánočních svátcích se ale naše země dostala do pátého stupně protiepidemického systému PES a to pro naše koledníky znamenalo jediné – do ulic nesmějí.

Tříkrálová sbírka v on-line prostoru

Po všechny roky trvání sbírky se s vámi tříkráloví koledníci setkávají tváří

v tvář, přinášejí tříkrálové požehnání, které spojují se snahou pomáhat lidem z našeho regionu. O tuto samotnou tříkrálovou podstatu jsme byli bohužel v letošním roce ochuzeni. Tři králové k vám mohli přijít jen on-line. I přes netradiční formu sbírky ale jejich poslání zůstalo stejné – pomáhat lidem, kteří to potřebují.

I tříkrálové pokladničky si našly své místo

Ještě před koncem roku byla spuštěna na trikralovasbirka.cz tzv. virtuální pokladnička, přes kterou je možné až do 30. dubna jednoduše a bezpečně přispívat do tříkrálové sbírky. Mnohým to ale klasickou pokladničku nenahradí. Hledali jsme tedy veřejně přístupná místa v městech a obcích, kam by mohli lidé přicházet a bezpečně přispívat. Byli jsme velice mile překvapeni přístupem všech

obcí, farností a pracovních kolektivů prodejen i organizací. Ve velice krátkém čase se nám podařilo najít více než 140 veřejně přístupných míst napříč tišnovským děkanstvím, kde jste byli ochotni přijmout tříkrálovou pokladničku.

Tříkrálová sbírka je srdeční záležitostí

O tom, jakou bude mít sbírka 2021 formu, se rozhodlo až těsně před koncem minulého roku. Na „přeměnu“ jsme tak do jejího spuštění 1. ledna neměli mnoho času. Všem, kdo jste se s námi jakýmkoliv způsobem zapojili do realizace sbírky, děkujeme, z vaší ochoty a nadšení je znát, že tříkrálová sbírka je pro mnohé z vás srdeční záležitostí.

Děkujeme všem, kdo jste si sbírku i přes drobné letošní komplikace našli a svým příspěvkem podpořili hospicovou péči, sociální poradenství, charitní záchrannou síť nebo terénní služby poskytující domácí péči.

O výsledcích vás budeme průběžně informovat na www.tisnov.charita.cz.

POMÁHÁME MLADÝM LIDEM I V ČASE KARANTÉN

Hynek Šimon

Události minulého roku výrazně ovlivnily i nás, pracovníky Klubu Čas Tišnov. V nízkoprahovém zařízení, které funguje v Tišnově pro děti a mladé lidi ve věku od 9 do 26 let. Na jaře jsme museli kvůli vládním opatřením klub zavřít. Jak budou sociální izolaci mladí lidé snášet? Obrátí se sami do sebe, budou se nudit? Jak budou řešit svoje trable a trápení? Vystupňují se nepříjemné životní situace, ve kterých se mnoho z nich nachází? Takové otázky se nám honily hlavou během dlouhého čekání na otevření. Řešili jsme i to, jak by měla služba sociální prevence pro děti a mládež pokračovat a jak s mladými lidmi navážeme znovu kontakt.

A odpovědi – k naší radosti – přišly. Z poloprázdných plakátových výlepů se na Vás v létě začalo dívat naše nové logo. Na něm máme velké výrazné stopky, které symbolizují, že včasné využití naší služby zvýší šanci na dosažení dospělosti

bez větších „průšvihů“. Jeho autorkou je Andrea Malašková, grafička a „upe“ nejlepší člověk, které tímto děkujeme. Začali jsme připravovat program šitý na míru momentálních epidemiologických opatření, která pravidelně kontrolujeme. Na každý měsíc máme připravená témata podle toho, co se kolem mladých lidí děje, co prožívají. Reagujeme také na aktuální potřeby našich klientů – např. pomáháme s doučováním, distanční výukou a jiným způsobem vzdělávání.

Nyní v lednu jsou to plány a vize do nového roku, které by nám měly přinést především radost, nikoliv stres. Velkou novinkou je pak otevření hudebny, kde každý čtvrtek probíhají akce „DJ-ing“. Celý program shrnujeme na plakátech, které potkávejte na výlepových plochách. Navíc fungujeme, na rozdíl od jara, díky rozhodnutí Ministerstva sociálních věcí i v dobách uzavření např. škol či obchodů. Nabízíme tak naši pomocnou ruku mladým lidem v době, kdy se jejich kaž-

dodenní život od základu změnil. K tomu nám pomáhají i terénní pracovníci. Jejich tým jsme mohli díky projektu MAS během podzimu posílit. Pohybují se pravidelně v ulicích Tišnova, v lokalitách, kde se mladiství obvykle shromažďují. I v tomto prostředí poskytují odbornou pomoc a podporu. Nabízejí zázemí Klubu Čas Tišnov a zároveň respektují, pokud s nimi děti a mládež chtějí být v kontaktu pouze v terénu.

Jako vždy se budeme snažit, aby Tišnov bylo město, kde se žije dobře všem. Naším úkolem nicméně je jít na to „odspodu“.

Jihomoravský kraj

TIŠNOV

*Spolufinancováno Jihomoravským krajem.
Realizováno za finanční podpory města
Tišnova.*

Spolufinancováno prostředky EU.

TECHNOLOGIE PRO ZDRAVÍ

Pavel Hanák

Začátek mé novinářské kariéry byl spojen s časopisem Sociální péče. V devadesátých letech minulého století se teprve utvářely standardy sociální péče, na kterých pracovali jak lidé z ministerstev, tak lidé z praxe. Byl znám zcela zásadní posun v uvažování o poskytování sociálních a zdravotních služeb a komunický systém, který byl primárně založen na preferování ústavní péče, byl postupně střídán zásadní myšlenkou, kterou je umožnit každému člověku, aby zůstal co nejdéle ve svém přirozeném prostředí. Za dobu, kdy jsem působil v časopise, který se problematice sociální péče věnoval, jsem objel bezpočet domovů důchodců, ústavů sociální péče, domovinek, pečovatelských služeb a nejrůznějších typů zařízení a organizací. Rozdíl mezi organizacemi byly značné. Setkávání s mnoha lidmi seniorského věku, kteří trávili svůj život v domovech důchodců či podobných zařízeních, měl vždy jeden základní leitmotiv, kterým byly obavy o soběstačnost. Mnoho klientů řešilo základní otázku, jak si přivolat pomoc, když se člověku udělá špatně a žije sám. Tato obava kolikrát vedla k tomu, že si lidé, kteří jinak byli soběstační, raději zvolili pobyt v ústavním zařízení než ve svém přirozeném prostředí, tedy domovu.

Na svých cestách jsem se ale setkal i s lidmi, kteří se zabývali tím, jak využít technologie k přivolání pomoci v případech nouze. V jedné domovince využívali například elektronické „klíče“, které měl senior na provázku na krku, a když zmáčkl tlačítko, tak si přivola pomoc personálu. Dost často se řešily problémy s tím, jak zabezpečit samotnou „telekomunikační“ síť a mnoho dalších problémů. Do služeb vstupovaly i bezpečnostní agentury, které nabízely připojení na pulty centralizované ochrany a podobně. Vždy to ale vyžadovalo nějaké zařízení, které bylo nutné instalovat a které nebylo přirozeným prvkem, který by člověk měl u sebe. Tak jak tak, to mnoha lidem velmi pomáhalo a kolikrát zachránilo život. Uběhlo více jak dvacet let a základní myšlenka, jak zachovat člověka co nejdéle v jeho přirozeném prostředí, neztratila na své hodnotě, to, co se zásadně změnilo, je technologický pokrok.

Mnozí si ještě pamatují boom digitálních hodinek z 80. let minulého století a málokdo si v tom okamžiku dokázal představit, že se hodinky jednoho dne promění v malé počítače, které budeme nosit stále na svém zápěstí. V roce 2013 se začal víc a víc objevovat pojem smart watch neboli chytré hodinky. Ze začátku se zdálo, že budou mít smysl jen pro sportovce a technologické nadšence. Jenže vývoj i v této oblasti předčil mnoho očekávání a dnes se z chytrých hodinek stal fenomén, který může být zcela přelomový i v oblasti sociální a zdravotní péče o seniory a nejen je.

Byť mají lidé v seniorském věku občas jakýsi respekt z nových technologií, je dobré, aby jim jejich děti nebo vnuci podali pomocnou ruku a pozornost a zasloužili se do oblasti chytrých technologií, jakými mohou být právě smart watch. Tak se podívejme jen namátkou, v čem mohou chytré hodinky pomoci.

Tísňové volání – je zcela běžné, že hodinky, které jsou v dosahu mobilního telefonu, s kterým jsou spárovány, umí automaticky vytočit zadané tísňové číslo například v případě, kdy dojde k neočekávanému pádu.

Sledování srdečního rytmu – není věcí jen zařízení u lékaře, ale některé hodinky umí sledovat srdeční rytmus nositele a upozornit jej na neočekávané výkyvy. Navíc se tato data ukládají do aplikace na mobilním telefonu nebo počítači a mohou být pomocná ve zdravotní péči. Kromě tepové frekvence umí hodinky upozornit i na arytmii.

Sledování spánku – kvalitní spánek je jednou z velmi důležitých podmínek zdravého života. Nejde jen o to, jak dlouho strávíme v posteli, ale i to je důležité. Hodinky nám mohou například pomoci s dodržováním spánkového režimu a upozornit nás na to, že máme už jít spát. Důležitá je však i kvalita spánku. Spící člověk prochází několika stádii spánku a je známo, že pokud neprojdeme všemi úrovněmi i těmi nehlubšími, jsme druhý den unaveni. Poruchy spánku patří k civilizačním chorobám a mají vliv na naše fyzické i duševní zdraví. No a právě chytré hodinky dokážou sledovat náš spánek a poskytnout data o jeho úrovni.

Hlídkání tělesných aktivit – je další z velmi prospěšných věcí. Sami na tyto věci nemyslíme, ale hodinky nás mohou upozornit na to, že jsme v daný den zanedbali pohyb, že dlouho sedíme a bylo by dobré se postavit a rozpohybovat, stejně tak, že je dobré se prodychat. Dokážou nám říct, kolik kalorií jsme spálili. Dokážou nám spočítat, kolik kroků jsme ušli, kolik jsme toho uplavali či kolik schodů jsme vystoupali.

Umíte si umýt ruce – v dnešní době, kdy je naše hygiena velmi důležitá, existuje například i funkce, která sama rozpozná, zda si myjeme ruce, a hlavně nám řekne, abychom si je umývali tu správnou dobu a nešidili to.

Saturace kyslíkem – nejnovější chytré hodinky umějí rovněž hlídat saturaci kyslíku v krvi, čehož například využívají hojně sportovci, ale na druhou stranu, pokud se hodnoty saturace kyslíkem dostanou mimo běžný průměr, jsme upozorněni na to, že okysličování krve neprobíhá správně a že není něco v pořádku s naším dýchacím systémem.

Funkcí chytrých hodinek je mnoho, ale pokud existují funkce, které mohou našim blízkým v seniorském věku zkvalitnit jejich životní standard a podpořit v nich pocit soběstačnosti a jistoty, že jim bude pomoheno v případě nouze či zavrás zabráněno nějakým zdravotním komplikacím, je dobré překonat obavy z neznámých technologií a užívat si klid a co nejdéle pobyt v přirozeném prostředí.

práceTIŠNOV.cz
práce a brigády na Tišnovsku

administrátor | seřizovač | kuchařka | učitelka | účetní
údržbář | provozní | čistič | referentka | fakturantka
prodejce | obchodní zástupce | cukrářka | elektrikář

www.PraceTisnov.cz Facebook skupina

Regionální pracovní portál www.PraceTisnov.cz sdružuje aktuální pracovní nabídky od firem, podniků a institucí v tišnovském regionu od Kuřimi a Věverské Bělky po Lomnici a Nedvědi. Modernizujeme také největší facebookovou skupinu zaměřenou na hledání práce nebo brigády na Tišnovsku: <https://www.facebook.com/groups/praceTisnov>. Připojte se ke skupině a získávejte tipy na nové pracovní příležitosti v tišnovském regionu přímo na svém Facebooku.

Detoxikace organismu
metoda MUDr. Jonáše

Měření zátěží organismu
přírodní prostředky k detoxikaci

Fyzikální cévní terapie BEMER

poradna – Lomnička 163
tel. 603 155 798, www.detoxikace-brno.cz

Dostaňte za vaši nemovitost maximální cenu.

8-16% více za vaši nemovitost

Dělám věci jinak, co dostanete zdarma?

- Home Staging, profi fotograf a dron s kamerou
- 3D Virtuální prohlídka a Video prohlídka

Zavolejte klidně hned
777 847 101

Tomáš Dvořáček - osobní realitní makléř

doctor optic Moravia

BRÝLE ZA HUBIČKU

KOMPLETNÍ DIOPTRICKÉ BRÝLE ZA POUHÝCH

1690 Kč

Měření zraku zdarma!

On-line objednání na www.doctoroptic.cz

DR. OPTIK Moravia
Brněnská 185, TIŠNOV, tel.: 774 732 713
email: tisnov@droptik.cz

Akce platí do 28.2. 2021 na vybrané obruby a skla.

 DrOptikMoraviaSro [dr.optik_moravia](https://www.instagram.com/dr.optik_moravia)

RYBÁRNA
HRADČANY u Tišnova

“Hradčanskí kapři, do kuchyně patří”

Dovolujeme si Vám nabídnout sortiment živých ryb a to pstruha duhového, pstruha potočního, vysádkované kapry se skvělou chutí, dále amura, štika, jesetera a úhoře.

Každý čtvrtek a pátek čerstvých uzených pstruhů přímo z udírny.

Otevřeno: PO - PÁ 9.00 - 18.00
SO 8.30 - 13.00

www.rybarnahradcany.cz
Tel.: 733 731 179
605 331 431

Na Vaši návštěvu se těší
Aneta, Michal a František Večeřovi

Vážení zákazníci, děkujeme Vám za projevenou přízeň a přejeme Vám v novém roce mnoho štěstí, zdraví a spokojenosti.

Vzpomínáme

Dne 6. ledna uplynulo devět let, kdy nás navždy opustila naše maminka paní **BOŽENA ODEHNALOVÁ**.
S láskou a úctou vzpomínají dcery a synové s rodinami.

Dne 10. ledna jsme vzpomněli první smutné výročí, kdy nás opustila naše milovaná maminka, babička a prababička paní **ELIŠKA ŠUPOVÁ** z Unína. S láskou stále vzpomíná a nikdy nezapomene dcera Eva s rodinou. Děkujeme všem, kteří vzpomněli s námi.

12. ledna uplynulo devět let ode dne, kdy nás opustila manželka, maminka a babička, paní **MARIE NAVRÁTILOVÁ**.
S láskou a úctou vzpomínají manžel a děti s rodinami.

14. ledna tomu byly čtyři roky, co nás navždy opustila naše milovaná maminka, babička, prababička paní **MARIE GRAMATOVÁ**. Kdo jste ji znali, vzpomeňte s námi. Dcera Jana s rodinou a syn Roman s rodinou.

Dne 15. ledna uplynulo devatenáct let, kdy nás navždy opustil náš milovaný syn, bratr a kamarád pan **SVATOSLAV NOVOTNÝ**.
S láskou stále vzpomínají a za tichou vzpomínku děkují maminka a bratr s rodinou.

Dne 22. ledna uplynuly čtyři smutné roky, co nás navždy opustil náš milovaný přítel a tatínek, pan **IVO ODEHNAL**.
Stále vzpomíná s láskou a bolestí v srdci Ludmila a dcera Natálka.

Dne 23. 1. uplynulo dvacet tři let od úmrtí pana **MILOSLAVA MUSILA** a 30. ledna čtvrtý rok od úmrtí paní **ANNY MUSILOVÉ**. S láskou vzpomínají děti s rodinami.

Dne 21. ledna uplynulo již dvanáct smutných let, co nás navždy opustila paní **RŮŽENA ODEHNALOVÁ**.
Stále vzpomínají manžel, dcery a syn s rodinami.

Dne 21. ledna uplynulo čtrnáct let, co nás navždy opustil manžel, tatínek, dědeček pan **JOZEF BOHUŠ**.
S láskou vzpomíná a za tichou vzpomínku děkuje manželka, dcery a vnoučata.

Dne 31. ledna uplyne deset let, co nás navždy opustil pan **MILOSLAV MUSIL** z Čebína.
S láskou stále vzpomínají rodiče.

Dne 2. února uplynou čtyři smutné roky, co nás navždy opustila paní **MARTA KOPEŠŤOVÁ**. Nikdy nezapomeneme.

Vzpomínáme

Nadešel první smutný rok, kdy nás opustil pan **VÁCLAV KOMÁREK**.
Člověk, kterého měli všichni rádi. Tento den 31. ledna si připomeňme tichou vzpomínkou, která zůstane v našich srdcích. S láskou vzpomíná přítelkyně.

„Každý z nás má člověka, na kterého nikdy nezapomene.“
Dne 11. února uplynou tři roky, co nás navždy opustil milovaný tatínek, pan **MILAN UHER**. S láskou vzpomíná dcera Hana.

Dne 12. února uplynou dva roky, co nás opustil **FRANTIŠEK JIČÍNSKÝ**.
Stále vzpomínají Tvá máma a bratr Jiří.

Dne 15. února uplyne devět roků plných bolesti a smutku, kdy nás navždy opustil pan **JIŘÍ PROCHÁZKA**.
S láskou vzpomíná manželka a děti s rodinami.

Poslední únorový den uplyne 25 let od chvíle, kdy nás v pouhých 65 letech opustila paní **HELENA NOVOTNÁ**. Její život byl ale bohatý. Všem, co dělala, se věnovala naplno a s láskou. Kdo jste ji znali a měli rádi, věnujte jí, prosím, vzpomínku. Dcery Hana a Helena s rodinami

Poděkování

Děkujeme z Penzionu

Rok 2020 byl pro nás všechny jiný. Je těžké říct, v čem všem horší a jestli vůbec v něčem lepší než ty předchozí. Centrum sociálních služeb (CSS), jinak také Penzion, si v rámci možností žilo svým životem, byť v mnohém omezeně a ne vždy radostně.

S velkou radostí jsme pod okny pavilonu C a D sledovali přestavbu poničeného přístupového chodníku na pojízdnou komunikaci ze zámkové dlažby. To v této době bohužel ocenily opakovaně sanitky, které takto dojedou až ke vchodu. Nesrovnatelně snazší pohyb mají také všichni uživatelé chodítek a podobných pomůcek. V okolí Penzionu přibýly nové stromy a odborně ošetřena byla část původní výsadby.

Ve vestibulu Penzionu jsme se již třetí rok mohli těšit z vánoční výzdoby, kterou sponzorsky provedl pan Ing. Jan Kopřiva. Děkujeme a věříme, že co nejrychleji realizovaná preventivní opatření ve formě vakcinace přispějí k rychlému návratu do normálu.

Za obyvatele Penzionu Jiřina Frýbová, Ludmila Cvrkalová

ÚNOROVÉ KALENDÁRIUM TIŠNOVSKA

Václav Seyfert

6. ÚNORA – PŘED 40 LETY

V pátek 6. února 1981 **zemřel** akademický malíř **Michal Ranný**. Mladší syn štěpánovického výtvarníka se narodil 30. července 1946, vystudoval Střední uměleckopřímýmyslovou školu v Brně a poté pražskou

Akademii výtvarného umění, v rámci studií absolvoval i několik cest do zahraničí (Gruzie, Francie, Jugoslávie, Itálie). Zahynul nešťastnou náhodou ve svém ateliéru a je pochován na hřbitově v Předklášteří. Ranného tvorba byla výrazněji oceněna až po jeho smrti, její zvláštností byly například krajinné obrazy orientované na výšku. Na jeho počest je od roku 1999 vždy po dvou letech udělována výtvarným umělcům Cena Michala Ranného za „*výtvarnou práci, která je jak po formální, tak také po obsahové stránce zásadním obohacením české vizuální kultury*“ a je určena osobnostem, „*jejichž dílo dokáže ovlivnit nastupující generaci umělců*“.

15. ÚNORA – PŘED 760 LETY

15. února 1261 byla **vydána bula papeže Alexandra IV., která potvrdila** cisterciáckám z Porta coeli **držbu tišnovského kostela sv. Václava**. Patronátní práva k farskému kostelu dostaly již před tím od královny Konstancie a uznal je roku 1239 i olomoucký biskup Robert. Teprve vydáním buly ale byla realizována tzv. inkorporace, při níž přecházela na příslušnou duchovní pozemkovou vrchnost správa farnosti kompletně se všemi požitky. Součástí bylo i ustanovení, aby klášter při zachování biskupských pravomocí dosazoval ke kostelu duchovního správce a z příjmů jej obdařil přiměřenými prostředky na obživu. Vlastní duchovní správu kostela ovšem klášter nepřevzal – podle tehdejšího práva to nebylo možné, neboť cisterciácký řád patřil mezi tzv. kontemplativní společenství, která neměla sama spravovat farní beneficium.

19. ÚNORA – PŘED 90 LETY

Ve čtvrtek 19. února 1931 **zemřel** v Dluhonicích u Rožnova tišnovský rodák, novinář a spisovatel **Josef František Karas**. Narodil se 4. prosince 1876 v domě č. 180 v dnešní Cáhlovské ulici v rodině místního soukeníka. Od počátku 90. let pobýval v Praze, kde se stýkal s osobnostmi, jakými byli Jakub Arbes či Jaroslav Vrchlický. V roce 1896 se vrátil do Tišnova, ale byl odtud již o dva roky později vyhoštěn do Nedvědice za kritiku zdejších poměrů. Později žil v Brně a nakonec na Valašsku, kde je pochován na tzv. valašském Slavíně v Rožnově pod Radhoštěm. Podrobný článek o Karasovi najdete v prosincovém čísle ročníku 2017, kdy jsme o něm psali v rámci seriálu o čestných občanech Tišnova.

21. ÚNORA – PŘED 35 LETY

V pátek 21. února 1986 **byl** ve sportovní hale u sokolovny **zahájen přebor ČSR ve střelbě** ze vzduchových zbraní. Akci pořádala až do neděle 23. února tišnovská základní organizace Svazarmu, která si halu pronajala od tělovýchovné jednoty. Z místních funkcionářů se na akci podíleli zejména Vít Koudelka, Bohuslav Valíček, Libor Moudrý a Josef Maruška. Přebor byl poslední prověrkou našeho reprezentačního týmu před mistrovstvím Evropy v Helsinkách a zúčastnilo se ho téměř 200 střelců. Z okresu Brno-venkov byl neúspěšnější junior Aleš Pavlok z Kuřimi, který získal stříbrnou medaili.

23. ÚNORA – PŘED 60 LETY

Ve čtvrtek 23. února 1961 **zemřel Lambert Kober**, někdejší probošt kláštera Porta coeli. Narodil se 21. února 1882, jeho otec pocházel z německé Mísně, matka z Českých Budějovic. Jako člen vyšebrodského kláštera byl v roce 1920 ustaven duchovním správcem v Předklášteří. Společně se svým tehdejším hostem, vyšebrodským opatem Tecelínem Jakschem, a místním farářem Antonínem Šalamounem se 5. května 1945 zásadně podílel na záchraně mužů z Předklášteří před popravou nařízenou velitelem německé posádky, která měla být odvetou za zastřelení německého vojáka partyzánem. Kober pak působil v klášteře Porta

coeli až do jeho zrušení v roce 1950 a je pochován na předklášterském hřbitově.

27. ÚNORA – PŘED 45 LETY

V pátek 27. února 1976 **byl proveden odstřel tří domů** na levé straně **náměstí 28. října** před výstavbou nové základní školy. Již o 14 dní dříve byla realizována demolice v přilehlé Dvořáčkově ulici. Odstřel prováděli pracovníci Vodohospodářských staveb Brno v čele s technickým vedoucím Ivanem Škrabalem, jeho zástupcem Otto Hollmannem a mistrem Janem Veihauerem. Do 1 861 vyvrtaných děr bylo uloženo 216 kg trhaviny. Akce byla provedena tak mistrně, že oproti původním předpokladům zůstal neporušen i sloup elektrického vedení, vzdálený pouhých 1,7 metru.

Vážení čtenáři, v březnovém čísle ročníku 2016 jste se poprvé setkali s „Kalendářem Tišnovska“. Máme tudíž za sebou plných pět let jeho pravidelného zveřejňování, a protože jsme po celou dobu psali o výročních končících nulou nebo pětkou, opakovali bychom v budoucích číslech už jen to, co bylo dříve řečeno (či spíše napsáno). Dosaďme kalendářium – tak jak jste je z našich stránek znali – máme v plánu vydat po příslušných úpravách v knižní podobě, zatímco v Tišnovských novinách je nahradíme rubrikou „Kalendářium březnových (dubnových, květnových...) událostí“. Nebudou to již výročí narození či úmrtí různých osobností, nýbrž pouze připomínky konkrétních méně či více významných dějů tvořících historii našeho regionu. V každém čísle budou – podrobněji než dosud – vzpomenu ty dvě události a budeme je vybírat jen podle příslušnosti k danému měsíci; počet let uplynulých od oněch časů po dnešek tedy občas nebude vyjádřen „kulatým“ ani „půlkulatým“ číslem. Protože prezentace historických událostí bude tímto způsobem dle našeho názoru dostačující, nebudeme (na rozdíl od informace poskytnuté v minulém čísle) kategorii UDÁLOSTI zařazovat dublované též do Malé encyklopedie Tišnovska, kde se v tomto roce budete prozatím setkávat jen s rubrikami OSOBNOSTI, ARCHITEKTURA a PŘÍRODA.

Zachovejte nám i při těchto změnách přízeň. Děkuje.

NAPSALI JSME PŘED 50 LETY

12. díl ÚNOR 1971

Václav Seyferta

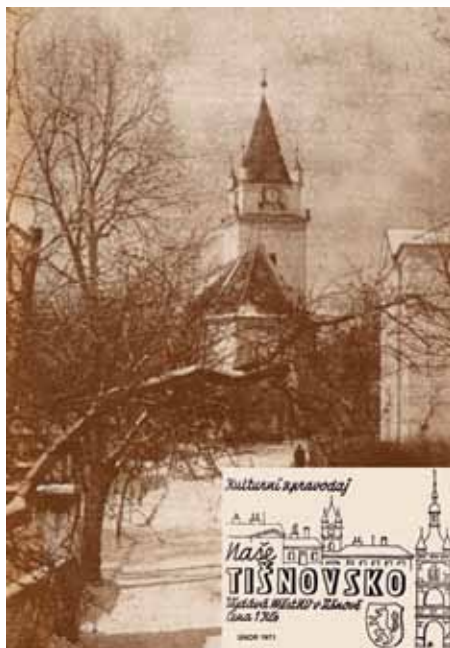
Zatímco lednové číslo druhého ročníku kulturního zpravodaje Naše Tišnovsko mělo 16 stránek, to následující únorové bylo o čtyři strany hubenější. Přesto v něm čtenáři našli řadu zajímavých textů, jak se můžete přesvědčit z následujícího výběru.

RESIGNACE PŘEDSEDY MěstNV v TIŠNOVĚ

Redakční materiál, byť s logickým zpožděním, přinesl důležitou informaci o změně na postu prvního muže tišnovské radnice. „Na základě osobního rozhodnutí požádal o uvolnění z funkce dosavadní předseda MěstNV v Tišnově s. Jiří Jobánek. Jeho žádost byla příslušnými orgány přijata a byl dnem 31. 12. 1970 z funkce uvolněn. Na národním výboře v Tišnově působil s. Jobánek plných 10 let; v letech 1960–64 jako tajemník MNV, potom jako předseda MěstNV. Pro tuto zodpovědnou práci měl výbornou průpravu ze svých dřívějších vedoucích funkcí hospodářských i ze zkušeností brigádníka v ostravsko-karvinských dolech... Při srdečném rozloučení s dosavadními spolupracovníky provázela s. Jobánka přání mnoha zdaru a úspěchů na jeho novém působišti.“ Po odchodu z veřejného života pracoval Jiří Jobánek několik let jako personální pracovník v tehdejší podniku Výstavba dolů uranového průmyslu, novým předsedou Městského národního výboru se 28. 1. 1971 stal čerstvě kooptovaný poslanec František Cvrkal.

STARÝ TIŠNOV

Rubrika Náš medailónek byla věnována Josefu Františku Karasovi a celou dvoustranu zaplnily také úryvky z jeho vyprávění na téma „Starý Tišnov“. Hned druhá věta Karasových vzpomínek jako kdyby vypadla z nějakého pozdějšího textu budoucího kolegy Bohumila Hrabala, byla totiž téměř nekonečná: „Kdyby někdy ustal z hrobu starý Kolbábek, otec pana ‚obrpolicajta‘ našich dnů, podivil by se... neboť jeho Tišnov byl docela jiný – malé venkovské městečko, odříznuté od světa, s Brnem spojené jen ‚štelvógnem‘ a poštou, která leckdy přivezla asi tři dopisy, čtvery nebo paterý noviny (málo se četlo), jednou za onoho času balík – město bez průmyslu (až na začínající p. Müllerovu koželužskou továrnu – zato v Předklášteří byly Kopřivova papírna

Autorem fotografie na titulní straně byl MUDr. František Bílý, s nímž se vzhledem k jeho úmrtí v říjnu 1970 redakce rozloučila i nekrologem uvnitř čísla.

a cukrovar) se slavnými trhy, s jediným hotelem vedle ohyzdných prý ‚masných‘ krámů, jehož točivé šneky tmavé, rozvrzané, byly jakoby stvořeny pro toho, kdo otce i matku zamordoval, město, jehož byrokracie sestávala i s okresním exekutorem, diurnisty a pánem nad arestanty z dvanácti hlav.“ V závěru se Karas rozepsal i o tom, jaké problémy dokázala čas od času způsobit řeka Svratka. „... Mřskla sebou náhle jako gymnastus electricus a bylo potom: chlívky plavou, retuj se kdo můžeš! Čili: utíkejte lidé, kam který! Svratka rvala břehy, zaplavovala níže položené ulice, luka zanesla bahnem i pískem a krásná poloudělí pod městem bývalo široké jezero, lidé tam nad zničenou úrodou mohli jezdit k člunech jako někde v Bačce! ...“

TOKS MEZI KRAJSKOU ŠPIČKOU

Václav Borek se rozepsal o úspěšném vystoupení Tanečního orchestru Karla Seyferta, který obsadil 2. místo na nedáv-

né krajské přehlídce tanečních orchestrů v Břeclavi. „TOKS ve svém půlhodinovém programu uvedl skladby Pochod námořníků a Good Bye v úpravách Karla Pokorného, dixielandovou skladbu Svatí pochodují, současný Veteškův brněnský hit Černé pátky a dvě nejoblíbenější skladby Josefa Růžičky Zeptej se květů a Krčma u moře, známé z ‚Brněnského kola‘. Zpěvačka orchestru Květa Smrkalová získala ... 1. cenu v soutěži zpěváků a zpěvaček. ... Tato první cena je tím cennější, že byla získána ve velmi silné konkurenci zpěváků a zpěvaček, z nichž někteří již působili před mikrofonom čs. rozhlasu...“ Autor článku tím měl na mysli především Boženu Medkovou, které mezi léty 1970–75 vyšlo několik singlů na značce Panton a ve Zlatém slavíku se probojovala až do první padesátky.

O DALŠÍM VE STRUČNOSTI

Svůj názor na úroveň časopisu vyjádřil i předseda České mírové rady Antonín Stejskal, bývalý ředitel tišnovského gymnázia. Zdeněk Melkes starší publikoval první část pojednání k 95. výročí založení zdejšího požárního sboru. Sportovní stránka byla věnována úspěchům tenisové mládeže. Ač i před 50 lety byl únor nejkratším měsícem v roce, konalo se v Tišnově opět šest plesů (zemědělský, ples Čs. strany lidové, sportovní, maskarní ples Modety, ples SRPŠ při škole na Smíškově ulici, hornický) a jedna diskotéka pro mladé k tomu. Filmoví fanoušci si mohli vychutnat americký western Grošák, v jehož hlavní roli zářil Marlon Brando, promítalo se i slavné Dobrodružství italského režiséra Antonioniho.

Miroslav Pavlík tentokrát místo kresleného vtipu doplnil ilustrací Karasovy vzpomínky na téma „Starý Tišnov“.

OLOMOUCKÝ BISKUP ROBERT ANGLIČAN

A JEHO MÍSTO V TIŠNOVSKÉ HISTORII

Jan Kos

V loňském roce si milovníci a přátelé tišnovské historie připomenuli 780. výročí úmrtí Konstancie Uherské, manželky českého krále Přemysla Otakara I. a zakladatelky tišnovského kláštera Porta coeli. V uvedeném roce ale zemřel také další zakladatel a duchovní otec tohoto kláštera, kterým byl tehdejší **olomoucký biskup Robert**, zvaný Angličan, velmi zajímavá a také poněkud kontroverzní postava české středověké historie.

Robert působil na olomouckém biskupském stolci téměř čtyři desetiletí a do dějin Čech a Moravy se zapsal nejedním významným činem. Pocházel z anglického Herefordshire, studoval na pařížské univerzitě, stal se členem cisterciáckého řádu a pravděpodobně někdy na samém konci devadesátých let 12. století přišel do Čech, kde jej můžeme najít jako převora cisterciáckého kláštera v Nepomuku. Biskupské svěcení přijal Robert 21. dubna roku 1202 z rukou kardinála Guida z Praeneste, který o dvě léta později svatořečil v Praze jednoho z českých národních světců sv. Prokopa, zakladatele slovanského kláštera v Sázkově. Biskupského úřadu v Olomouci se ujal v červnu uvedeného roku.

Robert měl velmi blízký vztah jak k moravskému markraběti Vladislavu

Biskup Robert Olomoucký jako spisovatel.
Zdroj: Wikipedie

Jindřichovi, tak i ke králi Přemyslu Otakarovi I., v jehož kanceláři jako kaplan působil již předtím, než se stal olomouckým biskupem. V roce 1199 se stal mluvčím krále v jeho rozvodové při s královnou Adlétou Míšeňskou, podporoval ho v roce 1204, když se Přemysl vyslovil pro římského krále Otu IV. z rodu Welfů a stál po jeho boku i v roce 1213 na sněmu v Řezně, svolaném císařem Fridrichem II., při prvním osobním setkání obou panovníků. Společně s pražským biskupem

Ondřejem se účastnil IV. lateránského koncilu, který svolal papež Inocenc II. v roce 1215. Zatímco však Ondřejova ambice uvolnit domácí církev ze závislosti na světské moci odpovídala papežovým představám, Robertovo nadšení pro církevní reformu zdaleka tak velké nebylo, spíše upřednostňoval politiku trpělivé spolupráce s vládoucí mocí, a tak zůstal na straně krále. To mělo za následek spor s papežem, o kterém bohužel přesně nevíme, jak skončil. K tomu přibývalo i obvinění ze strany opata premonstrátského kláštera v Želivě, který v Římě obvinil Roberta z vraždy a z porušování celibátu. Toto tvrzení ale příliš důvěryhodné nebylo, spíše souviselo s probíhajícím sporem mezi králem a pražským biskupem Ondřejem, kdy Robert stál na straně krále a obvinění mělo za cíl Roberta u papeže diskreditovat. K ukončení sporu a tím i Robertova obvinění došlo v roce 1222. Jeho stín ale Roberta provázel až do smrti. Ve stejném roce zemřel Robertův spojenec a králův bratr, moravský markrabě Vladislav Jindřich, se kterým jej stejně jako s králem spojovala velká důvěra. Král tak svěřil Moravu na krátký čas Robertovi jako královskému místodržiteli. Biskup Robert se účastnil i volby krále Václava jako Přemyslova nástupce a jeho korunovace v roce 1228 mohučským arcibiskupem Siegfriedem.

I když je znám především jako výrazná osobnost politických a církevních dějin českých zemí 13. století, neméně významné místo však Robertovi náleží rovněž v dějinách česko-latinského středověkého písemnictví. Fakt, že se při výkonu biskupského úřadu a diplomatických funkcí věnoval také literární činnosti, je obdivuhodný a ukazuje na Robertovy schopnosti a vzdělání.

Ve vztahu k církevní správě a olomoucké diecézi patřil Robertův zájem především řeholním řádům a jejich klášterům. Do jeho episkopátu spadá řada významných klášterních založení a rozšíření počtu řádů působících na území olomoucké diecéze, která tehdy zahrnovala celou Moravu. Věnoval pozornost především klášterům cisterciáckým, vždyť sám do tohoto

Letecký pohled na areál kláštera Porta coeli.

Foto: Jan Brettschneider, SkyPix CZ

řádu patřil. Stál při vzniku tří cisterciáckých domů: Velehradu, Oslavan a Tišnova. Tyto kláštery byly prvními z celkem šesti cisterciáckých klášterů, které na Moravě vznikly. Prvním z nich byl mužský klášter na Velehradě, který založil v roce 1205 společně s markrabětem Vladislavem Jindřichem a kam uvedl řeholníky z kláštera v českých Plasích. Posvěcení velehradského klášterního kostela v listopadu 1228 za účasti krále Přemysla Otakara a královny Konstancie se stalo jedním z vrcholů Robertovy církevní dráhy. Ostatně s klášterem na Velehradě zůstal Robert spjatý až do konce svého života a právě tam si vybral místo svého posledního odpočinku. Zhruba dvacet let po vzniku velehradského kláštera, roku 1225, založil společně s Heilwigou, vdovou po Vladislavu Jindřichovi, ženský cisterciácký klášter v Oslavanech. V listopadu 1228 opět za účasti královské rodiny oslavanský klášterní kostel také posvětil.

Třetím a posledním cisterciáckým klášterem, který na Moravě za Robertova episkopátu vznikl, byl r. 1233 klášter Porta coeli v Tišnově. Klášter se stal významným a ve srovnání s jinými cisterciáckými kláštery té doby velmi velkorysým královským založením, iniciovaným královnou – vdovou Konstancií ve spolupráci se syny Václavem I., českým králem, a Přemyslem,

Konstancie Uherská. Foto: archiv muzea

moravským markrabětem. Mezi královnou a Robertem pravděpodobně existovalo jisté pouto či nepřímé spojení již od Robertova působení v poselstvu, které se v Římě snažilo dojednat Přemyslův rozvod s první manželkou. V listině markraběte Přemysla z roku 1234, která potvrzuje založení kláštera, se Robert projevuje zcela zásadně a jeho pečeť je zavěšena vedle pečeti krále a markraběte.

Zdá se, že posledním dokumentem, na kterém se Robert podílel, je blíže nedatovaná listina z r. 1239, kterou Robert potvrdil klášteru patronátní právo ke kostelu sv. Václava v Tišnově. Existuje ale i možnost, že se jedná o falsum, mladší asi o dvacet let, jehož věcné jádro je nejspíše pravdivé a vychází ze skutečné, již ztracené biskupovy listiny, vydané na konci 30. let 13. století.

Zda Robert posvětil klášterní kostel Porta coeli, je nejisté, papež Řehoř IX. totiž již v roce 1238 o toto posvěcení požádal pražského biskupa Bernharda Kaplíře ze Sulevic. Jaké k tomu byly důvody, nevíme. Mohlo to být ovlivněno zdravotním stavem Roberta, který se již blížil konci života. Spíše ale k tomu mohly přispět nepříliš dobré vztahy mezi papežem a biskupem, který se do té doby několikrát ukázal jako poněkud kontroverzní svými údajnými činy i názory. Ať již to byl spor s olomouckým kanovníkem Sigifridem z roku 1227 či pře s vatislavským biskupem o diecézní hranice o dva roky později. Z pohledu papeže patrně nejzávažnějším Robertovým proviněním byl v roce 1237 vydaný zákaz uctívání sv. Františka z Assisi a jeho stigmat, za což jej Řehoř IX. dopisem přísně pokáral. Na počátku roku 1240 pak papež poslal do Čech dopis, ve kterém se hovoří o dobrovolné abdikaci z důvodů sešlosti a stáří, o kterou již Robert požádal.

Robert zv. Angličan, olomoucký biskup a velmi vzdělaný a neobyčejný muž, jeden ze zakladatelů tišnovského kláštera Porta coeli, zemřel na sklonku roku 1240 a byl pohřben na Velehradě pod náhrobek, který zanikl během barokní přestavby. Kde přesně se nacházel, již dnes nevíme.

INZERCE

☞ Karel Pavlíček, **kamenické práce**, tel. 604 310 243.

☞ **Hodinový manžel** pro Tišnov a okolí. Nabízím občanům různé práce při údržbě bytu, domu a zahrady. Tom Vacek, mob. 602 754 930, t-yacht@t-yacht.cz.

☞ **Malířské a natěračské práce.** Chcete nově vymalovat, tapetovat, natřít cokoliv? My to umíme! Kvalitně, rychle, čistě a za rozumnou cenu. Vlastimil Štěpánek, tel. 608 327 939.

☞ **Elektrikář – opravy, rekonstrukce.** Tel. 797 676 748.

☞ **CarbonOFF.cz**
ČIŠTĚNÍ – DEKARBONIZACE MOTORŮ mobilním generátorem, bez rozebírání, rychle a efektivně, kdekoliv. Předchází drahým opravám, vrací motorům sílu. info@carbonoff.cz, 777 679 765

☞ **Zaměstnání, brigádu** najdete na www.PraceTisnov.cz.

☞ **Koupím byt v Tišnově**, hotovost, fér jednání. Děkuji za nabídky! Tel. 777 847 101.

☞ František 73 let hledá hodnou, štihlou ženu, která by mě měla ráda a užívala si se mnou života. Moje záliby jsou kolo, příroda, zahradničení atd. Samota tíží. Ozvi se na číslo: 736 257 191.

☞ Ahoj, hledám vážný vztah, ženu od 28–38let. Mám byt, práci, ale láska chybí. Tel. 732 166 858.

MALÉ LUŠTĚNKY

Václav Seyfert

Dnešní luštěnky budeme věnovat stříbrnému plátnu, konkrétně dvěma filmařům spjatým s Tišnovem, z nichž první byl dokonce jmenován čestným občanem města. Jako vždy věříme, že Vám s řešením rádi pomohou rodiče či starší kamarádi. Výsledky svého snažení nám neposílejte, správné odpovědi jsou uvedeny v dolní části stránky.

VÝMĚNA PÍSMEN

Na následujících řádcích naleznete 18 ustálených víceslovných výrazů, ovšem v každém z nich je jedno písmeno nesprávné. Pokud všechna odhalíte, získáte tajenku, kterou tvoří název dětského filmu režiséra Miloše Wasserbauera, natáčeného na hradě Pernštejně. Ovšem pozor! V případě výrazů označených lichým pořadovým číslem je součástí tajenky písmeno, které do výrazu nepatří, zatímco u těch sudých je to písmeno, které by v příslušném výrazu naopak mělo být místo onoho nesprávného. Vyluštěná písmena v pořadí od 1 do 18 tvoří tajenku.

- (1) PLYNOVÝ KOZEL
- (2) LESNÍ OLYMPIJSKÉ HRY
- (3) SEVERNÍ TORNA
- (4) MILÁ NOČNÍ HUDBA
- (5) OSTŘE SLEDOVANÉ TLAKY
- (6) NÁŠLAPNÁ MĚNA
- (7) VALNÁ KONVICE
- (8) OVOCNÝ SUD
- (9) SUDÉ PRÁVO

- 10) ZATAJENÝ DUCH
- 11) PRŮDUŠKOVÝ KABEL
- 12) PÁSMO SVATÉ
- 13) PALEBNÁ POLICE
- 14) LUSKY JEDNÉ PLAVOVLÁSKY
- 15) TŘICETILETÁ PÁLKA
- 16) SMALTOVANÁ VINA
- 17) VYHLÍDKOVÝ KONEC
- 18) KOŠATÁ LUPA

MALÁ SPECIÁLNÍ KŘÍŽOVKA

Naše křížovka je neobvyklá tím, že ve svislých sloupcích je vždy jen jediný výraz. Po jejím vyluštění si ve žlutých polích přečtete zleva doprava jméno a příjmení tišnovského filmaře, který se nedávno podílel mimo jiné i na natáčení úspěšné koprodukční komedie Králíček Jojo.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A											
B											
C											
D											
E											
F											

VODOROVNĚ:

- A** – autonomní oblast – klub malých pivovarů – někdejší ruské působiště Jaromíra Jágra – předložka
B – bývalý německý stát – anglická spojka – anglicky panenka – německé osobní zájmeno
C – hudební styl – kamarád Heleho – značka elektrospotřebičů – bývalý kanadský hokejový obránce (Bobby)
D – zkratka druhého křestního jména skladatele Čajkovského – nikoli živ – finský hokejista z NHL (Sebastian)
E – řidič koňského povozu – vojenská tělovýchovná jednotka – dřívější avivážní prostředek
F – souhlas – cizí mužské jméno – otec (nářečně)

SVISLE:

- 1** – cizí ženské jméno, **2** – odchýlení ze směru, **3** – zpěvák skupiny Kryštof, **4** – první historicky známý moravský kníže, **5** – rokle, strž,
6 – cizojazyčná verze ženského jména Odeta, **7** – bývalý český ochránce lidských práv (Otakar), **8** – oslavovat, **9** – konec trávicího ústrojí některých obratlovců, **10** – prchat (expresivně), **11** – petrohradský revoluční křížník

NÁPOVĚDA: Ansika

Malá speciální křížovka: Adam Vejvoda
 Výměna písmen: Ztratila se bílá paní.
 SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ:

ZIMNÍ HVĚZDNÉ NEBE

TIŠNOVSKÁ NOČNÍ OBLOHA, VI. DÍL

Vladimír Vecheta

Máme v polovině cestu zimním astronomickým obdobím roku, a tak druhý díl procházky po souhvězdích noční oblohy věnujeme prohlídce zimního hvězdného nebe. A tady je skutečně na co se dívat. Zimní hvězdná obloha je bezesporu nejbohatším divadlem, které se nad našimi hlavami během roku představuje, plným velkých a jasných hvězd i pestrých souhvězdí.

ORION A SEDM SESTER

Naprostou perlou oblohy v tuto roční dobu je souhvězdí **Orion**. Má představovat muže v jedné ruce držícího štít a v druhé palici nad hlavou. Typický obrazec sedmi hvězd má ale tvar motýla či přesýpacích hodin. Pro začátečníka je pak nejsnazší nalézt **Orionův pás**, téměř v jedné řádce vyrovnanou **trojici** podobně jasných hvězd. Zbývající hlavní obrys tvoří pět jasných hvězd, s výjimkou oranžové **Betelgeuze** září modrobíle. Nejjasnější je **Rigel** vpravo dole. Pod pásem Oriona lze i pouhým okem nalézt jednu z nejkrásnějších mlhovin na severní obloze – „**Velkou mlhovinu v Orionu**“ s označením M42.

Když pás Oriona prodloužíme směrem doprava nahoru (SZ), dojdeme k souhvězdí **Býka** a jeho nejjasnější hvězdě **Aldebaran**. Orion se štítem a palicí brání jeho útoku. Aldebaran je součástí nápadného obrazce hvězd ve tvaru písmene V – jde o blízkou otevřenou **hvězdokupu Hyády**. Představuje hlavu Býka a Aldebaran je

Plejády.

jeho okem. Kousek odtud nepřehlédnete jednu z nejznámějších **hvězdokup** oblohy – **Plejády**, u nás familiárně nazývané Kuřátka. Indiáni prý u této skupinky hvězd zkoušeli ostrost zraku. Schválně, kolik hvězd v této hvězdokupě očima vidíte vy? Pět? Šest? A vida, přesto ji většina kultur na světě zná jako Sedm sester. Ne, sedmou (a další) hvězdy uvidíte jen pomocí dalekohledu. Příběh jména této hvězdokupy je ale zřejmě nejstarším, který si lidstvo traduje až dodnes.

Tajemství Sedmi sester

Antická mytologie zná sedm dcer titána Atlase. Tento obr bohy potrestán musí navěky držet na svých plecích samotná nebesa. Když tedy nemohl své dcery chránit před lovcem Orionem, proměnil je na hvězdy na obloze. Nicméně v Plejádách je nyní vidět jen šest hvězd. Mytologie přináší vysvětlení, jak se jedna z dcer ukryla před lovcem v lesích nebo si zahálila tvář ve smutku nad pádem Tróje. „Ztracenou Plejádu“ ale znají i další evropské, africké, asijské, i domorodé australské kultury. Vysvětlení nabízí moderní astronomie, která naměřila pomalý pohyb Plejád po obloze. Dvě hvězdy, Pleione a Atlas, jsou nyní tak blízko, že pouhým okem vypadají jako jedna hvězda. Rekonstrukce situace hvězdokupy před 100 tisíci lety ale ukazuje, že obě hvězdy byly od sebe dále, a tak byly vidět i pouhým okem. V hlubinách dávnověku by tedy většina pozorovatelů opravdu viděla v hvězdokupě sedm hvězd. Příběh o ztracené sestře je, zdá se, opravdu velmi starý.

ZIMNÍ ŠESTIÚHELNÍK

Oriona jako lovce doprovází Malý a Velký pes. Když prodloužíme Orionův pás doleva dolů, dojdeme k souhvězdí **Velkého psa**. Ukřívá v sobě nejjasnější hvězdu oblohy – **Sírius**. Její zář je dána především malou vzdáleností – od Slunce je pouhých **9 světelných roků**. **Malý pes** o něco výše má nápadnou dominantní hvězdu **Procyon**.

Hlavní obsazení zimní oblohy doplňuje souhvězdí **Blíženců** severně od Malého psa. Představuje dvě postavy držící se za ruce, ale má tvar velkého obdélníku se dvěma nejjasnějšími hvězdami v „hlavách“ – **Pollux** a **Kastor**. Nad rohy Býka se klene ještě souhvězdí Vozka ve tvaru podkovy. Nápadné je zejména díky jeho dominantní hvězdě **Capella**, která patří k nejjasnějším hvězdám na obloze.

Capella je jedním z vrcholů tzv. **Zimního šestiúhelníku**, velkého obrazce (asterismu) zimní oblohy. Jeho další vrcholy tvoří Aldebaran, Rigel, Sírius, Procyon a Pollux. Uprostřed tohoto šestiúhelníku září Betelgeuze.

Na zimní obloze se toulá ještě spousta dalších drobnějších souhvězdí. Máme tu **Jednorozce**, **Raka**, **Zajíce**, **Rysa**, **Holubici** a **Hydru**, pramení tu **Řeka Eridanus**, hvězdný protějšek Nilu. Ale to je už pro zkušenější pozorovatele oblohy.

Hvězdná zimní obloha.

Souhvězdí zimní oblohy.

ZKAMENĚLÝ ČAS II. V KLÍNU SOPEK

Vladimír Vecheta

„Na počátku byla země pustá a prázdná... jen nad vodami vznášel se dech života.“ Parafráze starého biblického verše vystihuje ve své podstatě situaci, v níž se Země nacházela v hlubinách 545 mil. let před současností. Končí éra nazvaná geology **proterozoikum** (z řeckého *proteros* „prvotní“ a *zoe* život), nám známá pod českým pojmem **starohory**. Nad pustými pláněmi prvotních souší a kontinentů se jen prohánějí bouře, ale pod vodní hladinou se už množí bakterie, sinice a řasy. Země si v tomto období prošla velkými zaledněními, a tak se životu na povrchu příliš nedařilo. Ovšem až do okamžiku, kdy jsme ji opustili v I. díle článku v TN 12/20. Ledový příkrov svírající Zemi roztál pod mocí vulkanického ohně a atmosféra bohatě sycená skleníkovými oxidy prohřála planetu natolik, že život na Zemi jakoby vybuchl. Od této chvíle počítáme geologický eón **fanerozoikum** (z řec. *faneros* viditelný a *zoe* život) a jeho prvo-, druho-, třetí- a čtvrtohory.

Tišnov, 30. ledna 490 000 000 let před n. l.

Země už se netřese. Širá hladina **Rheického oceánu** je ocelově šedá, stejně jako nebe nad ním, z něhož padají nepřetržitě provazy vody. Ta plní prohlubně, vymílá koryta potoků a mohutní do řítících se proudů, které záhy zanikají v mělkých širých zátokách. Tam už na jejich neustálý přísun splavených usazenin čeká kolonie červů, která každý možný minerál zrecykluje, než ho pohltí o něco hlouběji všeteční koryši a všudypřítomní trilobiti. Dno oceánu bují životem rostlinným i živočišným. To jenom souš je stále ještě pustá.

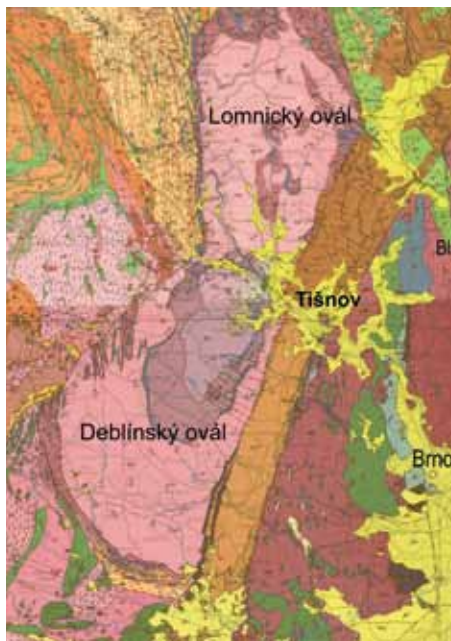
Co se změnilo za posledních 50 mil. let kambria? Tak předně už nesedíme na kontinentálním pobřeží Gondwany. Ta divočina let neustálých zemětřesení a sopečných výbuchů naprosto rozlámala severní pobřeží. A to se nám vzdaluje, tedy my se vzdalujeme. Naše souostroví „odplouvá“. Severním směrem následuje již dříve uprchlé minikontinenty Lauretie, Siberie a Baltiky, které zamířily do teplejších rovníkových moří o víc jak 100 mil. let dříve. Naší zemi se jednou bude říkat

Avalonia a vyrazila uprchlíky co nejdříve dohonit. Sbohem, rozpadlá Rodinie i Gondwano. Zbytek geologického života už budeme mřít jen na sever.

Tišnov, 30. ledna 2021 n. l.

Jsme v současnosti. Útesy bez života neomývá oceán, hory okolo nás nebouří vulkanismem a o nějakém souostroví si můžeme tak nechat jen zdát – sedíme uprostřed kontinentu. Rozhlédneme se však okolo, zda můžeme stopy někdejší před- a kambrické éry vystopovat i dnes tady u nás?

Předně je třeba přiznat, že Tišnovsko nebylo v éře starohor a počátku prvohor souší. Tedy většinou. Leželi jsme v oblasti severního kontinentálního šelfu Gondwany, a Tišnov bychom našli tak někde mezi 200–400 metry pod hladinou tehdejších moří. Vlivem tektonického rozpadu a tzv. **kadomského** vrásnění se však šelf odlomil a izoloval jako samostatné, zřejmě sopečné a hornaté souostroví. Tehdejší Avalonii si můžeme představit jako dnešní Japonsko nebo Havaj a Tišnov bychom potom situovali k nejvýsechnějšímu cípu posledního ostrova. Tam, kde se dotýkají paty a nad mořskou hladinu vyčnívají kužely dvou mohutných vyhaslých sopek.

Geologická mapa Tišnovska. Zdroj: ČGS

Avalonské vulkány

Stopu, či spíše jizvy v krajině po starohorních vulkánech jsme objevili celkem nedávno. Až nástup letecké a satelitní fotografie a patřičný náhled umožnily přepsat dějiny krajiny. Geologové totiž sopky, stejně jako asteroidy, coby tvůrce struktur na Zemi nemají moc rádi a berou je do hry až jako poslední možnost k vysvětlení krajinných struktur. I u nás se věda vysmála starší chybné představě o Květnici jako sopce, za kterou byla dříve svou homolovitou podobou považována. I třeba kužel kopce Luzichová při severním pohledu připomíná tvarem vulkán. Nakonec ale mohutné vulkanické struktury odhalily až geologické mapy a ukázaly, že tu byly a že Tišnov sedí skutečně v klínu dvou velkých sopek.

Těm krajinným strukturám se dnes opatrně říká „ovál“. Jak už jsem zmínil, slovo „sopka“ není moc „in“, ale jak k tomu geologové dodávají, takovéto struktury jsou na Zemi skutečně dokladem prastarých vulkánů. Severní se nazývá **Lomnický ovál** a jižní **Deblínský ovál**, podle městysů ležících přibližně v jejich středu. A že to nejsou žádní drobečci.

Lomnický „vulkán“ vymezuje na západě hřeben Jahodné až po Hrušín a Sýkoř na severu a na východě hřeben od Stanovisek přes Velkou horu až po kozárovský Babylon. Deblínská „sopka“ je ještě mohutnější – náhorní plošina okolo Deblína je rozteklá od údolí Bílého potoka na jihu přes pláň kolem Křížínkova a Kuřimské Nové Vsi na západě až do údolí u Louček, kde řeky od někdejšího masivu oddělily izolované hory Mírová a hrad Střemchoví. A stejným způsobem odrázla z oválu řeka Svratka Květnici, Klucaninu a hřeben Sokolí, které k masivu patří. Prolukou, nebo spojnici mezi oběma ovály je dnešní údolí Besénku a sníženina mezi Lomnickou a Štěpánovicemi.

Na geologické mapě tvoří tato dvojice jakési „brýle“ nebo „motýlí křídla“ a je již dlouho známa pod pojmem **Svratecká klenba**. Od svých sopečných jader zabírají obě „oči“ ještě daleko širší ovály – na severu až k Olešnici, na jihu až k Náměšti a Oslavanům. Pro mě to evokuje dva ostrovy vmáčkuté tektonikou do pevniny, jejichž nejtvrďší jádro ale odolalo erozi vtisknuto v krajině jako vzpomínka na pradávne bouřlivé časy. Ale o tom až zase příště.

Tak se zkuste zatím projít venku a představit si dávnou sopečnou ostrovní říši Tišnovska.

ZAHRADNÍKŮV ROK – LEDEN

ŘEZ DŘEVIN

Stanislav Pařezek

Milá čtenářko, milý čtenáři, tato rubrika je pro všechny, co si opečovávají svůj kousek přírody.

Zdravím všechny současné i budoucí pěstitele. Většina laiků si myslí, že **leden** není tak úplně zahrádkářský měsíc. Opak je pravdou. Každý náš kousek přírody potřebuje svoji zimní péči. V tomto období provádím přípravu osiva, sazenic, substrátů, vybírám vhodné truhlíky, čistím záhony, odstraňuji staré plody ze stromů a ze země (pokud jsem tak neučinil už na podzim), kácím staré, nemocné stromy, prořezávám dřeviny pro podporu růstu a plodnosti. Nyní je vhodná doba pro řez jaderovin a drobného ovoce.

Cílem dnešního okna do Pařezovy chauloupky je **řez dřevin a jeho techniky**. Ty můžeme rozdělit mnoha způsoby. Děním je následovně:

- 1) podle druhu dřevin (řez jaderovin, peckovin, drobného ovoce)
- 2) podle vývojového období (výchovný, udržovací a zmlazovací řez)
- 3) podle způsobu (řez na pupen, na čípek, na patku a na větevní kroužek)
- 4) podle délky (krátký, střední a dlouhý řez)
- 5) podle autora (Loretův, Gaucherův, Zahnův a Šittův řez)
- 6) podle roční doby (letní a zimní řez)

Ukázka řezu.

Foto: Pařezův archiv

VÝZNAM ŘEZU

Základem zimní péče v zahradě je řez dřevin. Moje letité zkušenosti potvrzují moudrá slova všech odborných knih. Správným řezem ovocných dřevin docílím jejich vzdušné a prosvětlené koruny. Tím získám uspokojivé množství plodů a především podtrhnu jejich chuť. Proto začínám odstraněním zlomených, poškozených, nemocných a korunu zahušťujících větví. Tím dodám dostatek světla pro plodné větve. Ty zkracuji na vhodné větvení kvůli tvaru koruny. Tím zajistím větší stabilitu větví a snižuji nutnost podpírání při vyšší plodnosti. Následně odstraním vypložené dřevo a proředím jednoleté přírůstky.

ZÁSADY ŘEZU

Základem každého správného řezu je ostré a čisté, nejlépe dezinfikované nářadí. Ostré vytvoří hladký řez s minimem otřepu a čisté zamezí šíření chorob. Rány dělám maximálně do průměru jedné třetiny kmene. Často využívám současně zahradnické nůžky, pákovky a pilku.

MOJE DOPORUČENÍ, PODNĚT K ZAMYŠLENÍ

V našich zahradách vidám často jeden nešvar. Mnoho majitelů provádí v zimě tzv. letní řez. Tím si oddálí plodnost větví a ze stromu se v plné vegetaci stává ježek, který prorazí v koště. Doporučuji při zimním řezu pouze odstraňovat nevhodné větve. Krátit výhon budeme v létě. O tom vám napíšu v pravý čas! Osobně jsem stoupencem úpravy řezu tak, aby na něm nebyly otřepy po řezu. Nechávám rány dýchat a neuzavírám je jiným ošetřením, což vnímám i jako nastupující trend u svých kolegů.

Věřím, že každý, kdo má svůj kousek přírody pro radost a potěšení, ocení i jeho užitnou hodnotu. Tu ovocné stromky bezpochyby mají. Lidé by rádi řadu věcí dělali, kdyby věděli proč a jak. A tak mě teď napadá, že se můžeme společně zamyslet nad vašimi dotazy i zkušenostmi. Vaše podněty, prosím, směřujte na adresu redakce Tišnovských novin.

Kvetoucí dřín.

Foto: Pařezův archiv

TIP NA PROCHÁZKU

Rád chodím v lednu do zámeckého parku v Rájci pozorovat nakvétající dřín obecný (*Cornus mas*). Ano, vím, běžně kvete až v předjaří. Mám však kamaráda na Břevlavi, který mi v minulých letech, kdy byla teplejší zima, opakovaně zaslal fotku květů dřínu už koncem ledna. A to by bylo velké překvapení všem, kdybych mohl jednou poslat takovou fotku i já jemu. Dřín obecný jsem potkal i u nás na Květnici. Má trpčejší červené plody plné cenných vitamínů. Mám tuto dřevinu rád, protože sama od sebe roste jako keř a přitom ji mohu řezem tvarovat na kmen a tím vytvořit strom. Dřín tedy řadím do skupiny svých oblíbených ovocných sazenic.

A o sazenicích si povíme něco příští měsíc. Ať jsou vaše lopaty a rýče v pohotovosti, budeme je potřebovat!

Váš Pařez

**Přečtěte si
vaše oblíbené
Tišnovské noviny
on-line**

**najdete na
www.tisnovskenoviny.cz**

NEPŮVODNÍ ZVĚŘ V ČR

Josef Permedla

Muflon – *Ovis orientalis musimon* je jediný zástupce ovce v naší přírodě. Původně pochází z Korsiky a Sardynie.

Fotografie byla pořízena u obce Pejškova a ve stádě jsem napočítal devadesát pět kusů. Tato mufloní zvěř se pohybuje v prostorech lesů, luk a polí táhnoucích se od Lažánek přes Heroltice k Pejškovu. Mnohokrát jsem sledoval pohyb těchto stád. Zvěři vyhovují smíšené lesy se skalnatou půdou.

Myslivecké pojmenování samce je muflon – beran, muflonka je samice a mládě muflonče. Zvěřina je totožná se skopovým masem. U mladších kusů zvěřina vyniká jemností. Muflon má mohutné spirálovitě stočené rohy, kterým se říká „toulce“. Muflonky jsou bezrohé, jen zřídka jim mohou vyrůst krátké růžky. Jejich silná kopyta, která se dopředu kónicky zužují, umožňují bezpečný pohyb ve skalnatém terénu. Mufloni žijí ve stádech. Jen starší mufloni nejsou zvyklí se sdružovat a žijí v menších skupinkách. Stádo vždy vede starší vůdčí muflonka. Mufloní zvěř je velmi plachá a ostražitá. Spásá trávy, mladé letorosty, ale také plody stromů a keřů, v zimě mechy a lišejníky. V zimním období se sdružuje na jižních slunečných svazích.

Říje muflonů začíná v listopadu a trvá až do prosince. Starý muflon zůstává při svém stádu až do konce zimy. Na jaře, před porodem mláďat, se stáda rozpadají. Muflonky si hledají hustší porosty a asi po pěti měsících gravidity v dubnu a začátkem

května mají jedno mládě. Mláďata sají mléko matky asi šest měsíců. Muflon – divoká ovce, která u nás našla dobré životní podmínky.

Lov spárkaté zvěře je významným faktorem pro udržování početnosti – rovnováhy s ohledem na zemědělské a lesnické hospodaření. V lesích dochází ke škodám zvěří při omlazování porostů. Je třeba citlivě řešit problematiku les–zvěř, tak aby nedocházelo na obou stranách ke škodám.

Muflon.

Foto: Josef Permedla

FIRMY A ŽIVNOSTNÍCI PRVNÍ REPUBLIKY (1) ZAČÍNÁ NOVÝ SOUTĚŽNÍ SERIÁL KŘÍŽOVEK

Martin Sebera, Václav Seyfert

Než se pustíme do zahájení nového luštitelského cyklu, je třeba definitivně uzavřít ten minulý. Správné řešení posledních tajenek znělo: **Ženitba, Eva Vávrová** a z bonusového úkolu s přesmyčkami mělo vzejít příjmení **Kostelecký**. Po celý rok luštilo bez chyby celkem šest soutěžících, z nichž byli vylosováni tito tři výherci: **Lucie Skříčková, Lenka Krábková a Zdeněk Tomšík**. Výherci budou redakcí osloveni, případně si sami mohou na telefonním čísle 777 706 714 dohodnout způsob převzetí drobných cen.

Po historii Karasova divadla nabízíme v tomto roce našim čtenářům deset pohledů na zdejší podnikání v období mezi dvěma světovými válkami. V každém čísle bude stručně představena jedna tišnovská firma, a to originálním textem z „*Kroniky řemesel, obchodu, živností a výroby v oblasti Obchodní a živnostenské komory v Brně 1942*“. První tajenku křížovky bude vždy tvořit jméno a příjmení majitele firmy, druhou tajenkou pak bude chybějící pasáž příslušného textu.

Kromě vylustění křížovek Vás ale v každém z dílů soutěžního seriálu čeká jako bonus ještě jeden úkol navíc. **Ke znění obou tajenek musíte připojit název oboru, v němž příslušný živnostník působil.** Jako pomůcku máte k dispozici níže uvedený

abecední seznam (který v příštích číslech již nebude znovu zveřejňován), přičemž platí, že každá z deseti uvedených živností bude během soutěžního cyklu zastoupena jen jednou. Správné znění tajenek každé křížovky zveřejníme vždy následující měsíc, ovšem odpovědi na bonusový úkol nikoliv, ty Vám prozradíme až souhrnně po skončení závěrečného 10. dílu seriálu.

Zde je tedy zmiňovaný seznam živností, z nichž můžete každý měsíc vybírat:

- cukrářství
- pánský a dámský krejčí
- drogerie
- řeznictví a uzenářství
- elektrotechnik a rádiozávod
- stolařství
- obchod smíšeným zbožím a železářství
- výroba prádla a obchod střížným zbožím
- obuvnictví
- zámečnictví

Následujícím textem se Vám již představuje úvodní prvorepubliková firma:

(1)

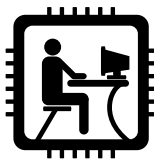
Původním zakladatelem závodu byl František Novotný. Nynější ... (viz 2. tajenka) ... ve Velké Bíteši a nějakou dobu strávil na praxi v Brně. Výbornou spolupracovníci našel v manželce Kristině, která pochází z obchodnické rodiny. Pracovat začal s jedním dělníkem. Potom přibral do závodu ještě učně a s tímto personálem pracuje dosud.

	DÁVAT RADU	KLADNÁ ELEKTRODA	CHEM. ZN. PLATINY	HON		NOUZE	ZÁJMENO OSOBNÍ	ZKR. LEDNÍHO HOKEJE	ČESKÝ SKOKAN NA LYŽÍCH		HRA V KOSTKY	VĚNOVAT PŘEDMĚT	NAPODOBENINA
BLÁZEN					ZNAČKA LIKÉRU DOLNÍ KONČETINY					ADOLF (DOMÁCKY) TEXTILNÍ SUROVINA			
1. TAJENKA													
PŘEDLOŽKA			KAPALINA OSTRÝ PŘÍZVUK					HOROLE- ZECKÝ BATOH KOSÍ MLÁDĚ					
BĚLOVESKÁ KYSELKA				ZKR. HEKTARU CHEM. ZN. THULIA			STÁT V SEV. AMERICE PRVNÍ DÍL 2. TAJENKY						
RYTMICKÉ CELKY						PŘÍSTAVNÍ HRÁZE ZVYKLOST						ZKR. ADOP- TIVNÍ PÉČE ROZKLÁDAT SE	
	LYŽAŘSKÝ VLEK	DOVEDNOST VYRÁŽKA NA RTU			HMOTA POLYNĚSKÝ OPOJNÝ NÁPOJ					ZÁBAVA HÁDKA			
ZNOJ				KABINY KOPCE					CHEM. ZN. ČINU POPRUH			ZOLŮV ROMÁN	ROZPOUŠTĚDLO
PRIMÁT			PLAZI PROVAZ SE SMYČKOU					NEČISTOTA ANGLIČAN					
KRESLIT ROSTLINU PELYNĚK													
PAPOUŠEK						STÁTNÍ POKLADNA OBYVATEL ŠPANĚLSKA						CHEM. ZN. NOBELIA KLID	
	PATŘÍČÍ POPOVI	SPZ OKR. SVITAVY ZLOČINEC			CITOSLOVCE BLIKNUTÍ MAŘIT					LOTYŠSKÝ ŠACHISTA SPZ OKR. MOST			
ZKR. PODNIKU ZAHRANIČNÍHO OBCHODU				FORMA LÉKU FÁZE ÚTOKU					ŘÍMSKÝ 1001 PRIMITIVNÍ PRAVIDLO			KOLEM	DOPOSUD
SPZ OKR. OLOMOUC			OPĚT HANBA					MARŠ DRAVÝ PTÁK					
POSTRČENÍ							NEBO (ANGL.) SVÁR			ČIDLO ZRAKU PULS			
TRN					MASOVÁ MĚL POPĚVEK							CHEM. ZN. OSMIA ZKR. SNĚMOVNÝ LIDU	
DRUHÝ DÍL 2. TAJENKY													
A (ANGL.)				ČÍNSKÁ JEDNOTKA VÁHY					ČÁST ROSTLINY				

Znění obou tajenek plus název oboru podnikání příslušné firmy zašlete na adresu noviny@kulturatishov.cz nejpozději do 10. února 2021. Jména výherců budou oznámena na závěr celého seriálu v lednovém čísle ročníku 2022.

NAUČTE SE EFEKTIVNĚ POUŽÍVAT E-MAIL

Petr Plíšek

Elektronická pošta je snad jediný komunikační kanál, který používáme úplně všichni.

Říkáte si, přece umím používat e-mail, tady se není o čem bavit. Umím! Stačí letmý pohled do vlastní e-mailové schránky, abychom zjistili, že to tak není. Určitě každý den dostáváte e-maily, u kterých: netušíte, co pisatel po vás doopravdy chce, přeposlané e-maily plné patiček, právních dodatků, dlouhých podpisů snad pěti společností – samozřejmě včetně log a obrázků – kde netušíte, co se týká zrovna vás, plné obsahu – který bohužel nedává žádný smysl, šíleného formátování atd. Vyřizování takové korespondence se stává doslova noční můrou a detektivní prací, která nás všechny okrádá o drahocenný čas a ničí naši efektivitu.

Jak z této situace ven, si ukážeme ve dvou krocích. V prvním kroku si řekneme, jak správně psát a přeposílat e-maily, a v druhém kroku, jak správně třídit příchozí poštu.

NEPOUŽÍVEJTE E-MAIL, POKUD EXISTUJE JEDNODUŠŠÍ ZPŮSOB

Uvedu zde pár příkladů, kdy se opravdu nevyplatí něco domlouvat v nekonečných e-mailových diskusích.

- chcete si domluvit schůzku (zatelefonujte, sdílený kalendář bude rychlejší)
- korekce nebo spolupráce na dokumentech (sdílené dokumenty, Google doc, firemní cloud)
- chat v rámci firmy, úřadu (WhatsApp, Skype, Teams)

JAK PSÁT A PŘEPOSÍLAT E-MAILY

Především pokud to jde, spisovně bez gramatických chyb a doporučuji si e-mail po sobě ještě dvakrát přečíst. Ať chceme nebo nechceme, jednou odeslaný e-mail se stává naší vizitkou.

Předmět e-mailu

Předmětem e-mailu je jeden řádek textu, který se nachází hned v horní části nové zprávy, zpravidla pod seznamem příjemců. Předmět se vždy zobrazuje v našem seznamu zpráv větším tučným textem. Podle předmětů se příjemce rozhoduje, co s daným e-mailem udělá. Jestli jej zahodí hned, nebo si jej před smazáním otevře a přečte. A my jako odesílatelé určitě chceme, aby náš e-mail příjemce četl.

- předmět vždy vyplňujeme (nevyplněný předmět znamená neviditelný e-mail, zpravidla končící ve spamu)
 - v předmětu se snažíme krátce popsat podstatu naší zprávy (co chceme od příjemce: jenom informujeme, vykonat nějakou akci, chceme odpověď a tak dále)
 - předmět by neměl být delší jak 150 znaků
 - předmět nepíšeme velkými písmeny, takzvanými verzálkami
- Tip:** Zkuste napsat předmět e-mailu až poté, co napíšete celou zprávu. Bude se vám snáze psát, protože již máte jasno, co příjemci vlastně chcete sdělit a co od něj potřebujete.

Jasný a konkrétní obsah

Vždy se při psaní e-mailů snažte vytvořit zprávu tak, aby byla jasná a konkrétní. Příjemce je určitě stejně zdravě líný jako vy.

Uvedu příklad takového nejasného a nekonkrétního e-mailu, u kterého se rychlé a správné reakce opravdu nedočkáte.

*Ahoj Jarmilo,
prosím, zkontroluj podklady ke smlouvě, které jsem ti poslala někdy v minulém týdnu, a nezapomeň aktualizovat šablonu pro výkazy, kterou jsem ti nahrála na server. Tak si to, prosím tě, najdi v adresáři.
Hezký den
Zdislava*

Z e-mailu jasně vidíte, že Jarmila má o práci na celé dopoledne postaráno. Následný výsledek práce z tohoto dopoledne nemusí být tím, co Zdislava očekávala. Dobře jí tak.

Čím více času strávíte přesným a konkrétním psaním požadavku, tím méně času budete potřebovat na následující dotazy. Věřte, že se to vyplatí.

Tip: vždy se snažte do zprávy napsat co nejvíce konkrétních údajů. Datумы, odkazy na soubory, odkazy na weby (tyto si zkontrolujte, zda jsou veřejně přístupné), přesný popis výstupů atd.

Chybí, co chceme, a mnoho požadavků

Určitě jste se setkali s e-maily, po jejichž přečtení jste nevěděli, co po vás vlastně odesílatel chce. Druhá věta vyvrací první a třetí druhou. Jestli máte něco z toho udělat, nebo je to jenom informace, či to máte delegovat?

Vždy se pokuste jednoznačně napsat, co požadujete po příjemci. Je jedno či na začátek nebo na konec textu. Doprostřed to nedoporučuji.

Dále se vyvarujte psát více různých úkolů do jednoho e-mailu. Typicky první je otázka a druhá je nějaká akce, která zabere hodně času. Díky druhé akci se odpovědi na první otázku nedočkáte, protože příjemce počká s odpovědí, až bude mít hotovou i druhou akci. Nebude přeci odepisovat na dvakrát. Je líný jako vy. Mohl jste přeci napsat dva e-maily, kdybyste chtěl rychlou odpověď. Navíc se běžně stává, že vám pouze odpoví a akci za otázkou už přehlédne.

Tip: Držte se zásady: Jeden e-mail = Jedna akce

Hlavně nepředpokládejte

Prosím, nepředpokládejte, že příjemce prošel stejným poznáním celé situace okolo nějakého vámi řešeného problému, se kterým potřebujete pomoci.

Dostí používaným nešvarem z této kategorie je přeposílání dlouhých mailů, složených z komunikace mezi 2–5 lidmi v délce 5× A4, kdy úplně nahoře ční jako mohyla výkřik „Ahoj Karle, vyřeš to, podklady jsou níže.“ Tato 5× A4 obsahuje většinou dvě věty někoho a polovinu A4 podpisů a nesmyslných právních disclaimerů. Toto se opakuje minimálně pětkrát.

Po 15minutovém pročítání (hledání rozumného obsahu) takové zprávy je příjemce naprosto frustrován, protože vše šlo napsat dvěma větami přímo odesílatelem, který si již tímto procesem prošel.

Prosím, nedělejte to! Radši napište ty dvě věty a předchozí dlouhou komunikaci smažte.

Tip: Pokud vám toto někdo pošle, napište mu slušně, ať to shrne/promaže, protože to má v hlavě. Odpálíte e-mail rychlostí blesku a ušetříte si spoustu nervů. Jako bonus budete mít ve firmě lepší střední management.

Podpisy a disclaimer – odmítnutí odpovědnosti

Dalším nešvarem e-mailové komunikace jsou taktéž dlouhé podpisy a k tomu ještě delší právní disclaimer – odmítnutí odpovědnosti. Banky a pojišťovny jsou mistry tohoto oboru. Ne nadarmo je vyhledávač Google řadí ve svém reklamním systému AddSense do zakázané kategorie po bok porno průmyslu a prodeje zbraní.

Obecně se udává, že podpis by měl obsahovat maximálně tři řádky. Ty mohou být delší a obsahovat podstatné informace o odeslateli. Pokud uvedete kontakty na celou firmu, včetně všech spolupracovníků, asi to nezlepší komunikaci či čitelnost e-mailu. Přidáním obrázku/loga si zaděláte zase na další problémy se zobrazením a zbytečně navyšujete velikost e-mailů. Vaše logo, přiznejme si, nikoho kromě vás nezajímá.

Disclaimer neboli odmítnutí odpovědnosti považují za nesmysl a plevel, který si vymysleli právníci a nemá to v praxi reálnou použitelnost. Například: Nesmíte číst tento e-mail, pokud vám nepatří. Já jsem jej ale neodeslal, takže jak mohu určit, jestli mi patří, či nikoliv? Nebo snad odesílatel je náhodně rozesílá? Jak zjistím, že mi nepatří, když si ho nepřepřečtu? Více k právnímu pohledu na tuto problematiku doporučuji článek na www.systemonline.cz/it-pravo/pravni-pohled-na-disclaimer-v-e-mailech.htm.

Tip: Jednoduchý podpis:
s pozdravem a úctou Jaroslav Omáčka
Obchodní ředitel
tel. +420 123 456 789; www.omackov.cz; Skype: xxxxx.xx

JAK TRÝDIT E-MAILY – EFEKTIVNĚ

Pravidlo 2 minut

Pravidlo dvou minut je koncept vycházející z populární metody organizace práce Getting Things Done (zkracováno jako GTD) autora Davida Allena. Ve zkratce nám pravidlo říká: „Jestliže lze nějaký krok zvládnout do dvou minut, proveďte ho okamžitě, jakmile položku vezmete do rukou.“

Přeloženo pro naše užití, tedy pokud můžete něco s e-mailem udělat do 2–5 minut, udělejte to.

Dalším pravidlem je otevírat e-mail pouze jednou. Při otevření se rozhodnout, co provedeme.

Doporučuji se rozhodnout pro některou z následujících možností:

- **smaž** (je to nesmysl, SPAM, nesmysl přeposlaný od dědečka, nudícího se kamaráda – řetězové phishing e-mail)
- **deleguj** (vy nemůžete, nestiháte řešit – zamyslete se, co přeposíláte, vyberte to podstatné, zbytek smažte a delegujte/přepošlete někomu, kdo problém vyřeší)
- **odpověz** (pravidlo 2 minut, pokud nejde zvládnout do 2 minut – odlož)
- **odlož** (tyto e-mail si dáme bokem k následnému zpracování)
- **udělejte** (tyto e-mail si zadejte do svého úkolovníčku a pokračujte krokem smaž)

Kouzlo výše uvedeného postupu spočívá v pořadí kroků.

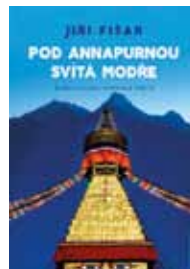
Věřím, že tento článek přispěje k tomu, že pokud aplikujete při psaní a odesílání e-mailů minimálně dvě pravidla, která jsem zde uvedl, zvedne společně pomyslnou tišnovskou latku efektivity používání e-mailu aspoň o pět centimetrů.

Věřím, že se nám to podaří, a přeji krásný nový rok s minimem nesmyslných a stresujících e-mailů.

Autor je webmaster, konzultant informační bezpečnosti.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TIŠNOV DOPORUČUJE

Z novinek:

Fišar, Jiří:

Pod Annapurnou svítá modře

Kniha Pod Annapurnou svítá modře je rozkročena mezi opravdu inspirativním příběhem a cestopisem. Hlavní hrdina je zdánlivě obyčejný bankovní úředník, který žije svůj spokojený, úspěšný a „nalinkovaný“ život. Ovšem jen do chvíle, kdy se „něco“ stane a on odjede do Himálaje, aby absolvoval 220 km dlouhou pěší pouť kolem Annapurny. Neuvěřitelné? Možná. Ale občas musíte všeho nechat a vylézt na kopec, abyste viděli svůj život z jiné perspektivy. Cesta a náhodná setkání s lidmi utváří a mění názor hlavního hrdiny na svět, vlastní život a vlastně i ostatní lidi. A vede až k okamžiku, kdy musí volit a vybrat si svoji další životní cestu. Otevře další dveře a vstoupí do neznáma?

Stojí za přečtení:

Grossman, David:

Žena prchá před zprávou

David Grossman je izraelský spisovatel a novinář, narodil se a žije v Jeruzalémě. Grossmanův syn padl v libanonské válce v roce 2006. Grossman s A. B. Jehošou a Amosem Ozem tehdy svolal tiskovou konferenci, na které se snažili přimět vládu, aby se z Libanonu stáhla. Od tohoto okamžiku se David Grossman výrazněji zasazuje v izraelsko-palestinských mírových aktivitách. Žena prchá před zprávou je strhující protiválečná kniha o lásce ve všech jejích podobách. Ora, jejíž syn se účastní velké vojenské operace, prchá z domova, aby se nemučila čekáním na zlou zprávu. Téměř měsíc putuje pěšky napříč Izraelem společně s někdejší milencem Avramem a dělá to jediné, co dokáže: vypráví o synovi, rozplétá jeho i svůj životní příběh a vynáší na světlo hluboko zasutá tajemství...

Marešová, Jarmila:

Veverka a myška v Praze

Komiksový průvodce Prahou. Veverka s Myškou jsou zvědavé a trochu hubaté kamarádky. Vydały se za babičkou do Prahy a krásy města objevují s cestovní kanceláří pana Havrana. Oblétí s ním nejvýznamnější památky, a protože Havran umí krásně vyprávět, stane se z poznávání dějin úžasné dobrodružství a velká legrace. Cestovatelky na vlastní kůži poznají, jak lidé kdysi žili (navštíví třeba alchymistickou dílnu), a poslechnou si i tajuplné pražské legendy.

GRANDSLAMOVÍ VÍTĚZOVÉ NA TIŠNOVSKÝCH KURTECH

MNOHÉ TENISOVÉ HVĚZDY SE V MLÁDÍ PŘEDSTAVILY I U NÁS

Václav Seyfert

V jednom z mých oblíbených sloganů se tvrdí, že „i trpaslíci začínali jako malí“. Tím více to ovšem platí pro „obry“, tedy pro hvězdy tenisového světa. I Federer či Nadal byli v dětství vídání na lokálních turnajích, z čehož vyplývá, že mnozí z jejich – byť méně slavných – českých kolegů kdysi museli s raketami „prolétnout“ i Tišnovem. Bylo jich opravdu dost, proto se na dalších řádcích omezíme jen na ty, kteří dokázali zvítězit na grandslamových šampionátech, tedy na Australian Open, French Open, ve Wimbledonu a na US Open. V Tišnově se takových hráčů či hráček v minulosti objevilo hned šest a lze z nich sestavit netradiční a zajímavý tenisový žebříček.

1. Jana Novotná (*1968, †2017) – vítězka dvouhry žen ve Wimbledonu 1998, šestnáctinásobná vítězka čtyřhry žen (12×) či smíšené čtyřhry (4×) na všech grandslamových turnajích v letech 1988–1998.

Nejvyšší příčku logicky zaujímá předčasně zesnulá legenda z Brna, která vedle nejceněnější wimbledonské trofeje získávala jako skvělá deblistka řadu titulů i ve čtyřhrách. V těch vítězných byly jejími partnerkami Suková, Fernandezová, Sanchezová, Davenportová, Hingisová a Pugh.

Na společném snímku jsou hned dvě osobnosti, o nichž se na této stránce píše: Jana Novotná jako trenérka Barbory Krejčíkové.

Foto: Jan Pořízek

V Tišnově se Jana objevila coby sotva třináctiletá dívka na turnaji dorostenek (tedy hráček do 18 let) v roce 1981. Tentokrát ji tu nevyřadila žádná podstatně star-

ší soupeřka, nýbrž její vrstevnice Wolná z Třince, po níž se brzy „tenisově“ naprostoto slehla zem. Jak se dočtete i na dalších řádcích, výsledky působící po létech dojemem senzace nebyly v časech soutěžních počátků ničím neobvyklým.

2. Lucie Šafářová (*1987) – pětinasobná vítězka čtyřhry žen na všech grandslamových turnajích s výjimkou Wimbledonu v letech 2015–2017.

Na druhé místo patří další brněnská rodačka, v uplynulé pětiletce jedna z nejlepších deblistek světa, která své tituly sbírala v páru s Američankou Mattekovou-Sandsovou.

Lucie se jako jedenáctiletá zúčastnila v Tišnově jihomoravského přeboru starších žákyň (do 14 let) v roce 1998. Po vítězném předkole narazila na nejvyšší nasazenou, o dva roky starší Kriegsmannovou z Jihlavy, které po třísetovém boji podlehla. Možná někomu zůstalo v paměti, že ve volném čase mezi zápasy se v klubovně s chutí věnovala karetním hrám s místními žáky.

3. Barbora Krejčíková (*1995) – čtyřnásobná vítězka čtyřhry žen (2×) a smíšené čtyřhry (2×) na všech grandslamových turnajích s výjimkou US Open v letech 2018–2020.

Také Krejčíková se narodila v Brně, ale s tenisem začínala ve svém bydlišti v Ivančicích. Dámskou čtyřhru vyhrála v roce 2018 v Paříži i ve Wimbledonu se Siniakovou, v mixu byla dvakrát za sebou nejúspěšnější na Australian Open: roku 2019 s Ramem a vloni s Mektičem.

Barbora má na tišnovské antuce hned tři zápisy. Začátkem července 2005, když jí bylo teprve devět a půl, absolvovala turnaj starších žákyň, ale mezi o pět let staršími soupeřkami vyhrála jen 1. kolo. Pár dní nato se ovšem stala vítězkou celé akce mladších žákyň (do 12 let), když v pěti zápasech ztratila jen tři gemy! Na Ostrovec se do třetice vrátila v červnu 2009, a přestože věkově byla ještě začátkou, nastoupila v divizním utkání družstev dospělých – ve dvouhře prohrála s Petrou Holešovskou, ale už tehdy byla

úspěšnější v deblu, kde s partnerkou Vlčkovou získaly pro svůj tým důležitý bod.

4. Leoš Friedl (*1977) – vítěz smíšené čtyřhry ve Wimbledonu 2001.

Hráč Spartaku Jihlava se v páru se Slovenkou Hantuchovou stal senzačním vítězem prvního wimbledonského mixu nového tisíciletí. V Tišnově si zahrál dokonce na parketách v hale u sokolovny, kde se v lednu 1996 probojoval do finále turnaje mužů. Perličkou je, že v žákovských soutěžích družstev 1989 má na kontě i neúspěšný start proti Tišnovu. Tehdy jej porazil jak Michal Šmíd v singlu, tak i dvojice Šmíd–Němec ve čtyřhře.

5. Andrea Holíková (*1968) – vítězka dvouhry juniorek ve Wimbledonu 1985 a čtyřhry juniorek na US Open v témže roce.

Dcera legendárního jihlavského hokejisty Jaroslava Holíka měla kariéru krátkou. Rezignovala na tenis již ve 22 letech, provdala se za dalšího hokejového mistra světa Františka Musila a vychovala tři děti. V Tišnově hrála v roce 1978 na turnaji mladších žákyň a o ceně, kterou tu vyhrála, se v deníku Československý sport zmiňoval v tehdejší rozhovoru i otec Holík.

6. Dušan Lojda (*1988) – vítěz dvouhry juniorů na US Open 2006.

Nejméně známé jméno našeho žebříčku... Oproti výše zmíněným osobnostem se ale Dušan může chlubit něčím navíc – on totiž dokonce „oblékal“ pomyslné barvy tišnovského klubu v soutěžích družstev: v roce 2001 se jako třináctiletý hráč Prostějova stal formou hostování členem zdejšího dorosteneckého týmu. Po newyorském triumfu se mu ale v mužské kategorii na podobný úspěch už nikdy nepodařilo ani zdaleka navázat.

Kdybychom pro náš výběr nestanovili tak přísná kritéria, byl by tento přehled bohatší o další nesmírně zajímavá jména – hráli tu také Jiří Novák, Karel Nováček či Djokovićův slovenský trenér Marián Vajda. Ale o tom zase až někdy příště... ☺

NEJVĚTŠÍ ŠKOLU BOJOVÝCH UMĚNÍ COVID NEZASTAVÍ

Nikol Křížová, Ge-Baek Hosin Sool

Tento rok byl plný nečekaných událostí, které nás zastihly. Na jaře nás přepadla coronavirová opatření, kterým jsme se museli přizpůsobit. Tréninky, které byly venku, nikomu nevalily, alespoň jsme byli na čerstvém vzduchu. Horší byla opatření, co následovně přišla – zákaz stýkání osob, to pro nás znamenalo i konec tréninků. My jsme se ale nevzdali a začali jsme s video lekci a on-line tréninky. Naš mistr Martin Zámečník udělal přes sto výukových videí a nespočet on-line tréninků. Probíhaly také soukromé lekce pro naše členy.

Naši nejlepší členové se připravovali na mistrovství Evropy, které mělo proběhnout v květnu 2020 v Praze. Našich 16 nominovaných studentů mělo speciální cvičební plán, který museli

Soustředění.

Foto: archiv Ge-Baek Hosin Sool

dodržovat. Nebylo to jenom o trénincích, ale také o pilné domácí přípravě. Všichni byli perfektně připraveni, ale bohužel kvůli špatné situaci se mistrovství Evropy přesunulo na léto, kdy bylo poté zrušeno. Naši nominovaní členové dlouho nesmutnili a začali na sobě pracovat mnohem více, aby na dalších závodech prokázali svoji výkonnost.

Tento rok jsme se také chystali obhájit titul nejúspěšnějšího střediska talentované mládeže a též obhájit titul nejúspěšnější školy na mistrovství České republiky. Ač byly obě soutěže zrušeny/odloženy, my nepřestáváme cvičit. V novém školním roce jsme měli velmi slabé náборы díky neumožnění tradičních exhibičních ukázek na školách díky epidemiologické situaci. Na podzim kvůli opatřením naši učitelé začali vysílat opět tréninky on-line a účast na nich byla opravdu obrovská.

Také je třeba zmínit, že pokračuje stavba našeho tréninkového centra v Beztahově u Votic. Nyní je na řadě zbrusu nová prostorná hala, která bude na jaře dokončena. Všichni se již těší, až si v nové hale naplno zacvičí.

Velký dík patří hlavně našim členům, kteří nás celou dobu podporovali a byli s námi.

Staňte se členy největší školy bojových umění v ČR, posilujte cvičením obranyschopnost svoji i Vašeho organismu a naplňte třeba svůj dávný sen nebo novoroční předsevzetí! Stačí na [www. Tkd.cz](http://www.Tkd.cz) nalézt Vám nejvíce vyhovující trénink a přijít si cvičení v lednu zkusit zdarma. Nebo se účastnit našich on-line lekcí.

VÝSLEDKY COVIDOVÉHO 4BOJE

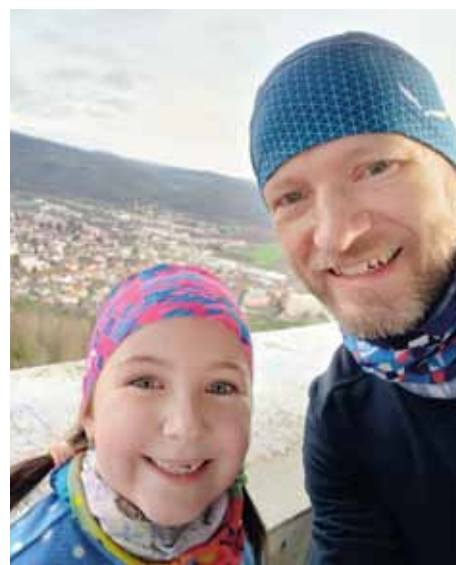
Martin Sebera

Atletický klub Tišnov vyhlásil v době pandemie v měsících listopad a prosinec 2020 korespondenční vícebojařskou soutěž. Dvoučlenné rodinné týmy měly absolvovat čtyři disciplíny – **shyby na hrazdě, přeskoky švihadla po dobu 1 minuty, maximální výdrž ve cviku plank (sfinga, prkno) a výběh od vstupní brány tišnovské nemocnice na rozhlednu**. Výkony byly zdokumentovány na videozáznam a poslány pořadatelům. Celkové pořadí se hodnotilo jako součet pořadí v dílčích disciplínách. Ve třech kategoriích se soutěže zúčastnilo celkem devět rodinných týmů.

Vítězi jednotlivých kategorií jsou do 7 let „Andělci“: Anežka a Laďa; 8–10 let Machovští: Ondra a Lukáš a 11–13 let Hálovi: Jonáš a Kateřina.

Jednotlivé disciplíny se odehrály, kdekoliv to šlo. Většina na hřišti, ale soutěžící předvedli shyby v obýváku, přeskoky švihadla třeba v kuchyni, plank na chodbě aj. Z dětí nejvíce shybů udělal Jonáš Hála 10, přeskoků švihadla za 1 min. Maty Sebera 112×, výdrž v planku Jonáš 214 s a nejrychlejší výběh od tišnovské nemocnice na rozhlednu předvedl Ondra Machovský 9:15 min.

Všechny zúčastněné týmy byly odměněny dárkovými poukazy do prodejny sportovních potřeb StyleSport v Tišnově, vítězové navíc získali dort. Počet zúčastněných týmů je malý, přesto pořadatelé plánují podobné akce zopakovat a doufají ve vyšší účast. Kompletní výsledky včetně fotogalerie jsou na www.aktisnov.cz.

Selfie Anežka a Laďa Andělovi.

MALÁ ENCYKLOPEDIE TIŠNOVSKA

K OSOBNOSTI

POLITIKA/UMĚNÍ/VĚDA/ODBOJ

PhDr. KAREL KREJČÍ

* 17. 2. 1893, Boskovice

† 26. 9. 1972, Tišnov

Poválečný předseda tišnovského národního výboru, účastník protinacistického odboje. Profesor dějepisu a zeměpisu na tišnovském gymnáziu, později přednosta obrazárny Moravského muzea, resp. Moravské galerie. Autor uměleckých publikací, sám aktivní malíř, zejména krajinář.

Narodil se v rodině okresního lékaře. V roce 1912 maturoval na boskovickém gymnáziu, a přestože měl velký výtvarný talent a zájem o malířství, k němuž přispěly i osobní kontakty s Otakarem Kubínem, pokračoval na přání otce ve studiích na pražské filozofické fakultě. Za 1. světové války prošel bojišti na ruské, italské i francouzské frontě, takže vysokou školu, konkrétně středoškolskou profesuru dějepisu a zeměpisu, dokončil až v roce 1921. Kromě pedagogické činnosti se věnoval dějinám výtvarného umění, především díky vlivu významného historika Václava Viléma Štecha.

Po krátkém působení v Jevíčku nastoupil Karel Krejčí v roce 1924 na gymnázium v Tišnově a s naším městem spojil už natrvalo svůj další život. Pro katalog Podhorácké výstavy 1927 sestavil popis zdejších uměleckých památek. Po zřízení Podhoráckého muzea (1929) byl jmenován kustodem jeho archeologických a historických sbírek. O rok později získal doktorát filozofie na základě studie „Sochařské práce On-

dřeje Schweigla na Tišnovsku“. V roce 1938 vydal další uměnovědnou práci „Josef Břenek. Příspěvek k dějinám sochařství 19. století na Tišnovsku.“

Po okupaci se zapojil do činnosti odbojové organizace Obrana národa; v lednu 1940 byl zatčen a vězněn v Brně, Vratislavi, Wohlaui a Landsbergu. Při soudním přelíčení v Berlíně byl následně osvobozen a vrátil se v létě 1942, načež nadále pokračoval v odboji. Po skončení války byl nejprve místopředsedou a potom krátce předsedou (12. 9. 1945 – 7. 7. 1946) Národního výboru v Tišnově, jehož delegaci vedl i při návštěvě představitelů města u prezidenta Beneše v květnu 1946.

V roce 1948 odešel z tišnovského gymnázia a stal se přednostou obrazárny Moravského muzea v Brně, pozdější Moravské galerie. Zasloužil se zde o záchranu řady uměleckých památek z rušených klášterů a zámků, organizoval řadu výstav. Teprve po odchodu do důchodu (1958) se výrazněji věnoval vlastní malířské tvorbě.

K PŘÍRODA

TURISTIKA

KRÁLOVA JESKYNĚ

Isolovanou výraznou horu a typickou dominantu Tišnova Květnici (470 m n. m.) charakterizuje jedinečnost bohatství živé i neživé přírody. Pestrost druhové skladby rostlin a živočichů je důsledkem lokálního klimatu a složité horninové skladby podloží. To má na svědomí pozoruhodné tvary reliéfu včetně podzemních krasových jevů.

Tišnovský kras v prvohorních svrchně devonských vápencích v okolí nejvyššího vrcholu Květnice zahrnuje **jeskyni Pod Křížem**, **jeskyni U splavu** a 76,5 m hlubokou **Květnickou propast**, které byly objevené ze štol při těžbě barytu na západním úbočí.

Nejrozsáhlejší a nejhezčí je **Králova jeskyně**, pojmenovaná po Aloisi Královi, čestném tišnovském občanu a objeviteli slovenských Demänovských jeskyní. Jeskyně na rozdíl od ostatních na Květnici byla objevena náhodně 28. 5. 1972 Jaroslavem Bártou na severo-

východním svahu. Téměř padesát let výzkumů odhalilo velmi členitý systém chodeb a komínů s několika dómy s bohatou různotvarou krápníkovou výzdobou. Unikátní jsou zdejší duté krápníky, brčka, s délkou až 160 cm. Ke klenotům patří i tzv. jeskynní perly. Celková délka nyní známých prostor jeskyně činí 1 241 m a výškový rozdíl 53 m. Nejvýraznějšími částmi jsou Dobišarova chodba, Hrozivý dóm (20 m délky a 14 m šířky) a Tišnovský dóm rozměrů 35 m délky a 18 m šířky. Jako poslední byl objeven v r. 2008 Nedělní

dóm s nádhernou výzdobou. Této prostore vévodí stalaktit třímetrové délky a stalagmit o výšce 70 centimetrů. Některé části jeskyně jsou tak pozoruhodné, že jsou uzavřeny i pro jeskyňáře.

Pro pohodlnější přístup je vyražena 40 m dlouhá přístupová štola, kterou je Králova jeskyně zpřístupněna i pro veřejnost. Návštěva je možná ve **dny otevřených dveří** v době konání jarní mineralogické burzy v Tišnově. O jeskyni pečuje **ZO České speleologické společnosti 6 - 07 Tišnovský kras**.

Foto: ZO ČSS Tišnovský kras

Úspěšná nadnárodní společnost **Thuasne CR, s. r. o.**,
jejíž aktivity jsou zaměřeny na výrobu
a prodej zdravotnických výrobků,
hledá pro svou výrobní divizi se sídlem v **Předklášteří**

vhodné kandidátky pro pracovní pozici

ŠÍČKA

Náplň práce: • šití zdravotnických výrobků

Požadujeme: • ZŠ / SŠ vzdělání
• min. 1 rok praxe v šití
• pečlivost, pracovitost a manuální zručnost
• dobrá pracovní morálka
• trestní bezúhonnost

Nabízíme: • zajímavé finanční ohodnocení
• stabilní zázemí prosperující firmy
• práce pro atraktivní odvětví zdravotnictví
• příjemné čisté pracovní prostředí
• nástup možný ihned

Benefity: • 13. plat
• týden dovolené navíc
• stravenky
• příspěvek na penzijní/životní připojištění
• příspěvek na dopravu

Bližší informace, týkající se této pracovní nabídky, budou předmětem osobních jednání vhodných kandidátů s vedením firmy Thuasne CR, s. r. o. v Předklášteří.

Pokud vás tato nabídka oslovila a splňujete uvedené požadavky, zašlete svůj životopis na mailovou adresu: **prace@thuasne.cz**

OBJEVTE SPOLEČNOST THUASNE

www.thuasne.cz

STUDÁNKA PODPORUJE NÁRODNÍ TÝDEN MANŽELSTVÍ

8. – 14. 2. 2021

Náměstí Míru, Tišnov

Letošní téma Národního týdne manželství má název O manželství a dětech. Přijďte si na náměstí Míru v Tišnově prohlédnout a přečíst, jaký je mužský a ženský pohled na toto téma. Oslovili jsme Studánku blízké rodiny a požádali je o jejich názor. Více na www.studanka-tisnov.cz.

PO LABYRINTU HLAVA MEDÚZY

Václav Seyfert

Fanoušci televizních kriminálků si jistě ještě dobře pamatují, jak v závěrečné řadě Strachova Labyrintu padala z věže zdejšího kostela jedna z obětí fanatického pachatele, a už máme na obrazovkách Tišnov v rámci krimiseriálu znovu. Tentokrát jde o dílko scenáristy Petra Hudského a režiséra Filipa Renče s názvem Hlava Medúzy, které se svým prvním dílem premiérově představilo v pondělí 11. ledna, a protože bylo natočeno jako osmidílný cyklus, budeme se s ním vždy počátkem týdne setkávat až do 1. března.

Na rozdíl od Labyrintu jde o osm samostatných příběhů, z nichž každý je vyřešen v závěru příslušného dílu. Hlavní vyšetřující postavou je sverázná majorka Karin Kaplanová v podání Jitky Čvančarové, jednotlivé epizody jsou kombinací skutečných případů a fikce. Seriál byl pojmenován podle případu řešeného v prvním dílu, kdy z brněnské galerie zmizí slavný Rubensův obraz Hlava Medúzy, ovšem v dalších pokračováních už tento motiv slouží jen jako symbol. „Co jeden had v hlavě mytologické Medúzy, to jeden příběh, jeden zločin, jedno zlo,“ popsal smysl názvu režisér Renč.

V létě roku 2019 se natáčelo i v Tišnově, vozy České televize byly k vidění především poblíž gymnázia. Od dob legendárních Četnických humoresek je zkrátka naše město oblíbenou destinací pro televizní boj se zločinem...

Režisér Filip Renč před obrazem, po němž byl seriál pojmenován. Foto: Herminapress.cz

Vážení čtenáři,

po mnoha letech se vracíme k někdejší tradici zveřejňovat vždy na počátku kalendářního roku **souhrnný obsah předcházejícího ročníku** zpravodaje. Jedná se stejně jako tehdy o obsah výběrový, články menšího rozsahu, programy akcí a podobné materiály v něm nejsou zahrnuty, stejně tak ani opakující se stále rubriky – Ze zápisníku (místo)starosty, Kalendárium, Napsali jsme před 50 lety, Křížovka a podobně.

Obsah je uspořádán tak, že rubriky jsou řazeny za sebou v témže pořadí, na něž jste zvyklí z jednotlivých čísel novin, názvy článků uvnitř jednotlivých rubrik jsou naopak seskládány abecedně. Za názvem článku je vždy uvedena zkratka jména a příjmení jeho autora (vysvětlení zkratk se nalézá pod tímto úvodníkem), vpravo je pak tučně uvedeno příslušné číslo TN lomené číslem stránky. Ta specifikují, kde příslušný článek najdete.

Existují-li ještě nadšenci, kteří si jednotlivé ročníky měsíčníku dávají vyvázat, mohou list s obsahem vyjmout a všíť jej jako součást knihy na úvod či naopak závěr svázaného ročníku 2020.

AUTOŘI JEDNOTLIVÝCH ČLÁNKŮ:

AF – Alexandra Foukalová; **AK** – Alena Kožíková; **AL** – Alena Lásková; **AN** – Adéla Nešporová; **Ano** – Aneta Novotná; **AŠ** – Alena Šikulová; **BA** – Branislav Adamec; **BD** – Božena Dozbabová; **BJ** – Blanka Jebáčková; **BK** – Barbora Kulhánková; **BG** – Barbora Gottwaldová; **BP** – Barbora Pavlišová; **BPa** – Barbora Packová; **BV** – Barbora Vondráková; **DD** – Dagmar Dvořáková; **DF** – Dagmar Fetterová; **DK** – Dagmar Kopřivová; **DL** – David Lacina; **DP** – David Pulgert; **DS** – Děti z MŠ Sluníčko; **DV** – David Vávra; **EB** – Edita Brnková; **EH** – Edita Hečová; **EŠ** – Eva Švecová; **EV** – Eliška Vecheta; **FM** – František Mach; **HF** – Hana Fadingerová; **HO** – Hana Ondrušková; **HP** – Helena Pernicová; **HS** – Hana Strelowová; **HŠ** – Hana Šolcová; **HŠm** – Hynek Šmerda; **HŽ** – Helena Žižlavská; **ID** – Iva Dvořáčková; **IK** – Ivana Kroutilová; **IKu** – Ivana Kurucová; **IO** – Irena Ochrymčuková; **IŠ** – Iveta Štamberová; **JaK** – Jana Koudeřlová; **JB** – Jana Bárťová; **JBI** – Jiří Blaha; **JD** – Jiří Dvořák; **JDo** – Jiří Dospěl; **JH** – Jana Hutařová; **JHI** – Jana Hladká; **JCh** – Jan Charvát; **JJ** – Jana Jarošová; **JK** – Jan Kos; **JKI** – Jiří Klíma; **JKo** – Jaroslav Kompr; **JKř** – Jana Křížová; **JL** – Jan Lacina; **JM** – Jitka Medková; **JMa** – Jan Mašek; **JMo** – Jan Modrák; **JN** – Jolana Novotná; **JP** – Josef Permedla; **JPí** – Jana Písaříková; **JPo** – Jana Pospíšilová; **JS** – Jiří Sokol; **JU** – Jiří Urbánek; **JV** – Jan Vlach; **JZ** – Josef Zápál; **KD** – Kancelář DSO; **KDv** – Klára Dvořáčková; **KH** – Kateřina Hromčíková; **KM** – Kateřina Maláškova; **KP** – Kolektiv pedagogů ZŠ, ZUŠ a MŠ Lomnice; **KPe** – Kristýna Pekařová; **KS** – Karel Strommer; **KSo** – Karel Souček; **KŠ** – Karel Švábenský; **KV** – Karel Volavý; **KZ** – Karolína Zemánková; **LB** – Lucie Borková; **LK** – Ladislav Kotouček; **LKa** – Lubomír Katolický; **LM** – Linda Marková; **LP** – Ladislav Pulkrábek; **LS** – Lenka Sodomková; **LŠ** – Lenka Šebečková; **LŠp** – Ludmila Špačková; **MB** – Magda Bednářová; **MBa** – Marek Batelka; **MBr** – Marie Brázdová; **MBu** – Miloš Buček; **MD** – Marietta Dobešová; **MH** – Markéta Horáková Lazarová; **MiK** – Milan Kouřil; **MiP** – Miroslav Pavlík; **MiS** – Miloš Sysel; **MK** – Michal Kadlec; **MKo** – Michal Kompr; **MKr** – Monika Křištofová; **MKŠ** – Martin Kšica; **MKu** – Marie Kulhánková; **MKv** – Michal Kovář; **MM** – Michal Moró; **MN** – Miroslav Navrátil; **MO** – Matěj Ott; **MP** – Martina Pokorná; **MPá** – Miroslav Pálka; **MPr** – Markéta Pražanová; **MR** – Marta Rémanová; **MRe** – Miroslav Randuch; **MRe** – Michal Rezek; **MRů** – Milan Růžička; **MS** – Marie Sendlerová; **MSe** – Martin Sebera; **MSo** – Miloš Sobotka; **MSs** – Michal Sýs; **MSy** – Marta Sylvestrová; **MV** – Miroslava Vyhňáková; **NCh** – Nikola Chábová; **OK** – Ondřej Kroutil; **OS** – Ondřej Smutný; **OV** – Ondřej Vrtěl; **PC** – Pavla Caudrová; **PG** – Pavel Galík; **PH** – Pavel Hanák; **PHe** – Pavla Hes; **PK** – Petra Kappelová; **PKo** – Petra Konečná; **PŠ** – Petra Šneppenbergová; **PV** – Pavel Vašík; **PVH** – Pavla Veselá Hanusová; **RB** – Robert Bílý; **RČ** – Rostislav Černoch; **Red** – Redakční materiál; **RH** – Renata Hančíková; **RK** – Radka Kaclerová; **RKn** – Richard Knecht; **RKo** – Radovan Kolbaba; **RN** – Radka Novotná; **RP** – Radomír Pavlíček; **RPI** – Renata Pleskačová; **RŠ** – Radka Štěpanovská; **RT** – Radim Tichý; **RZ** – Radmila Zhořová; **SK** – Soňa Kappelová; **SP** – Silvie Pavlíčková; **ŠK** – Šárka Kohoutková; **ŠKo** – Šimon Kostřica; **ŠO** – Šárka Ondráčková; **ŠV** – Šimon Vyplašil; **TB** – Tomáš Blaha; **TH** – Tomáš Hudec; **TK** – Tereza Karasová; **TP** – Tým pedagogů Inspiro; **TS** – Tomáš Skříčka; **VH** – Vojtěch Hanák; **VK** – Vlasta Káňa; **VIH** – Vlastimil Havlík; **VP** – Veronika Patzelová; **VS** – Václav Seyfert; **VSj** – Václav Seyfert ml.; **VŠ** – Václav Šikula; **VV** – Vladimír Vecheta; **YS** – Yara Sukeníková; **ZH** – Zdeněk Havelek; **ZJ** – Zdeněk Jílek; **ZK** – Zuzana Kurdiovská; **ZKu** – Zdeněk Kunický; **ZM** – Zdeněk Melkes; **ZO** – Zuzana Oulehla; **ZP** – Zlata Ptáčková; **ZS** – Zdeněk Synek; **ZZ** – Zdeňka Zvoníčková

TIŠNOVSKÉ NOVINY – VÝBĚROVÝ OBSAH ROČNÍKU 2020

RADNICE INFORMUJE

100 let paní Marie Drábové [PVH]	07–08 / 11
Anketa Moje Tišnovské noviny skončila [JD]	03 / 10
COVID-19 – Informace, které potřebujete [KPe]	04 / 04
Cyklisté, chodci a stezky jim určené [JS]	09 / 08
Informace o rekonstrukcích tišnovských ulic [VŠ, MV]	09 / 12
Jak jsme volili do krajského zastupitelstva [VS]	12 / 07
Komunitní zahrady [YS]	09 / 06
Koordinátor městské mobility [OK]	07–08 / 08
Letní kino projeďte rekonstrukcí [KSo]	09 / 07
Máte pozitivní test na covid? [KPe]	12 / 06
Měly být letos uděleny Ceny města Tišnova? [VS, JDo]	12 / 12
Místní poplatky v roce 2020 [AL]	02 / 06
Místní strategie adaptace na změnu klimatu [HO]	11 / 09
Náměstí míru získá novou podobu [MPR]	03 / 07
Nekrolog – doc. Jan Lacina [VS, JKo]	04 / 14
Nekrolog – Ing. Petr Fruhwirt [VS, JZ]	11 / 10
Nekrolog – Josef Ondroušek [VS]	10 / 09
Park Hony za Kukýrnou [KSo]	09 / 06
Park pod kostelem a Farská zahrada [DF]	02 / 11
Posuzování bezpečnosti stromů [HŠm]	05–06 / 11
Problémy při sběru bioodpadu [OV]	10 / 07
Průvodce komisemi a výbory – KKM [VS]	07–08 / 10
Průvodce komisemi a výbory – KPOZ [VS]	03 / 08
Průvodce komisemi a výbory – majetková [VS]	01 / 10
Průvodce komisemi a výbory – sportovní [VS]	02 / 07
Průvodce komisemi a výbory – zbývající [VS]	05–06 / 08
První ročník participativního rozpočtu [MSe]	09 / 05
Regenerace veřejného prostranství [EŠ]	11 / 07
Rozhovor se starostou Jiřím Dospíšilem [JD]	01 / 06
Smuteční síň na novém hřbitově v Tišnově [JHI]	09 / 07
Tišnovské trávníky [MKv]	09 / 09
Venčení pejsků má také svá pravidla [OV]	05–06 / 10
Volby do krajského zastupitelstva [DD]	09 / 10
Volby do krajského zastupitelstva [DD]	10 / 08
Volby do krajského zastupitelstva – výsledky [Red]	11 / 08
Změny v odpadovém hospodářství [OV, YS]	01 / 09

PODNIKATELSKÝ SERVIS

Oprave Česko [JCh, MPá]	04 / 23
Podpora v karanténních omezeních [LP]	12 / 08
Stavební bytové družstvo Květnice – 60. výročí [MSo]	03 / 16

NÁZORY A POLEMIKY

A jak to skončilo na zahrádce U Palce? [MN, JDo]	10 / 13
Jak dál – zahrádka U Palce [MN, JDo]	05–06 / 15
Jsmo transparentní, ale zaplatíte si [DV, JDo]	04 / 13
Problémy s covidem a úředním jednáním [JBI, ID]	12 / 11
Proměny Tišnova pomocí City Chatu [JBI, JDo]	09 / 13
Studie za penzionem a City Chat [JBI, JDo]	10 / 12

Vzdělávání

65 let od založení SŠ a ZŠ Tišnov [HS, JB]	02 / 14
100 let gymnázia – 5. díl 1961–1970 [VS]	01 / 13
100 let gymnázia – 6. díl 1971–1980 [VS]	02 / 12
100 let gymnázia – 7. díl 1981–1990 [VS]	03 / 12
100 let gymnázia – 8. díl 1991–2000 [VS]	04 / 16
100 let gymnázia – 9. díl 2001–2010 [VS]	05–06 / 16
100 let gymnázia – 10. díl 2011–2020 [VS]	07–08 / 15
Akademický sabatík na základní škole [MRů]	12 / 15
Činnost MAP – Vzdělávání Tišnovska [BG]	04 / 22
Deblínská škola žije naplno [HŠ]	03 / 13
Distanční koronavirové vzdělávání [MKo]	05–06 / 21
Dobrovolnictví ve Studánce [RŠ]	10 / 16

Dopravní dopoledne dětí ze Sluníčka [DS]	11 / 14
Dva měsíce nových zkušeností [BK]	05–06 / 20
Evropský týden mobility [BJ, MKr]	11 / 14
Formativní hodnocení v ZŠ Deblín [IŠ]	04 / 19
Fungování uzavřeného Inspira [IK]	12 / 19
Charitativní trhy pro domov na Žernůvce [BV]	02 / 13
I učitelé využívají projekt Erasmus [ZZ]	05–06 / 17
Inspiro čas nemarnilo [IK]	05–06 / 20
Jak zaHRAda za pět let vyrostla [MRů]	05–06 / 18
Jsmo tu pro vás už dva roky – Potůček [ŠO]	11 / 17
Kariérové poradenství [PŠ, HŠ]	11 / 16
Lesní Montessori mateřská školka Ledňáček [LB, AN, SK]	12 / 17
Mami, já chci do školy, prosím... [RZ]	09 / 14
Mateřská škola Na paloučku slaví 55 let [EB, RH]	12 / 16
Mateřská škola Sluníčko slaví 40. narozeniny [RPI]	12 / 14
Mladí přírodovědci a chemici [BK]	04 / 18
Moderní dějiny na tišnovském gymnáziu [JU]	04 / 17
Moderní dějiny v zastaralém dějepise? [MP, JM]	01 / 14
Na síti i v síti [RN, Rko]	12 / 18
Návrat do lavic [PK]	09 / 15
Nový rok 2020 v lomnické škole [KP]	03 / 14
Nový tábor – od myšlenky k realizaci [VP, MSs]	10 / 15
Oslavy založení gymnázia letos nebudou [KŠ]	10 / 16
Péče o děti v RC Studánka [KH]	04 / 21
Pestrá nabídka kroužků – Inspiro [TP]	09 / 16
Podporujeme Národní týden manželství [RŠ, ZK]	02 / 17
Projekt MAP Vzdělávání Tišnovska 1 [PŠ]	09 / 19
Projekt MAP Vzdělávání Tišnovska 1 [PŠ]	10 / 17
Řád dětského úsměvu – Studánka [RŠ, ZK]	11 / 17
Semináře Hanky Švejdové [BPa]	10 / 17
Studánkové ohlédnutí za končícím rokem [RŠ, ZK]	12 / 20
Školáci se vrací do lavic [ZP]	05–06 / 22
Z historie „zemědělků“ [HS]	01 / 15
Zemědělká slaví šedesátiny v muzeu [VV]	07–08 / 17

ROZHOVOR

Balák Luboš [VV]	05–06 / 26
Beran Jiří [VV]	11 / 18
Fárník František [VV]	03 / 20
Frankeová Petra [VS]	02 / 20
Medek Michal [VV]	09 / 20
Motíl Igor [ZP]	01 / 20
Ondroušek Josef a Pavlík Miroslav [VS]	04 / 24
Páč Boris [VS]	07–08 / 22
Vlach Jan [VS]	12 / 21
Ziegelbauer Zdeněk [VS]	10 / 22

REPORTÁŽ

Betlémáři (nejen) na Tišnovsku [VV]	01 / 18
Dostupnost lékařské péče v Tišnově [VV, LŠ]	09 / 30
Generační výměna – kontinuita nebo konflikt? [VV]	12 / 24
Rekonstrukce letního kina 50 let po otevření [PH]	10 / 32
Rekonstrukce sokolovny [VV]	02 / 18
Revitalizace náměstí míru [VV]	07–08 / 18
Symboly doby koronavirové [VV]	05–06 / 24
Vyháška, která rozdělila Tišnov [VS]	03 / 17
Zdravý životní styl [PHe, ŠK, VV]	11 / 21

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO

Boss Babiš [VV]	11 / 27
Botanika k nakousnutí [VV]	03 / 25
Cappella Mariana: Ó světlo zrozené [VS]	09 / 23
Cavewoman: Obhajoba jeskynní ženy [VV]	09 / 23
Čecháči a Čoboláci [VV]	02 / 25
Dobroběžník v Africe [PKo]	11 / 30

Galerie jako otevřený prostor [MSy, RK]	02 / 23
Hudební rozjímání na konci sezóny [PH]	07–08 / 27
Jak to bude s abonmá na sezónu 2020/21 [PH]	09 / 22
Jaký bude XVI. reprezentační ples [PH]	02 / 24
Jan Hnyk – opera v kině [VV]	03 / 23
Jan Karpišek – Vývěr ze sbírek [RK]	09 / 26
Jana Lacinu připomene kniha [ZP]	07–08 / 25
JazzFest Brno: Efe Turumtay & Nikola Zarić [VS]	03 / 22
Jeff Alkire Quartet [VS]	02 / 25
Kde jsou dostupné Tišnovské noviny [VV]	12 / 60
Knihovna pro nejmenší [EH]	10 / 20
Knihovna za zavřenými dveřmi [DK]	05–06 / 23
Lákavý jazzový víkend [VS]	10 / 18
Léto s uměním v ulicích Tišnova [MSy, RK]	07–08 / 24
Martin Skalický – Tanec v temnotách [JPí]	07–08 / 24
Monkey Business v letním kině [VS]	07–08 / 26
Nebojme se robotů a digitálních technologií [DK]	12 / 30
Pavel Hayek [RK]	10 / 20
Progres 2 – S brněnským rockem do nového roku [VS]	01 / 22
Rozhovor s Markem Thorem [RK]	03 / 24
Rozhovor s Pavlem Hayekem [RK]	11 / 29
Růže pro Algernon [VV]	03 / 23
Spojení Veroniky Psotkové [RK]	05–06 / 32
The Naked Truth – Odhalená pravda [VV]	01 / 23
Tišnovské kulturní léto ve znamení Andělů [PH]	05–06 / 28
Továrna Diana – kniha Miroslava Vaňka [IKu]	10 / 21
Trio Českého rozhlasu [VV]	01 / 23
Trio Incendio [VS]	11 / 27
Vítězné Tišnovské noviny [PH]	07–08 / 03

KULTURA

Až zařve lev [ZJ]	03 / 26
Co nás zaujalo v tišnovské kultuře 2019 [VS]	02 / 26
Dny evropského dědictví 2020 [IO, VV]	09 / 25
Dravci České republiky [RKni]	07–08 / 28
Hrad je velký dost [IO]	12 / 40
Hudba v tichu lesa [BP]	07–08 / 27
Hudební světoobčan Konstantin Ruchadze [VS]	11 / 31
Jamborova výstava v Hodoníně [MSy]	12 / 31
Jiří Štourač – Silentium [HF]	03 / 27
Kalendář „Tišnov objektivem“ 2021 [ZJ]	10 / 12
Podzimní hudební Velikonoce [VS]	10 / 18
Porta coeli na rozhraní 80. a 90. let 20. stol. [JZ]	12 / 40
Poutníci z Tišnovska na Národní pouti v Římě [MS]	01 / 26
Pratoc Čech, kroje, dravci, hračky... [IO]	02 / 37
Staré pověsti české a moravské [IO]	09 / 25
Tišnovská cesta za betlémem [ZJ, VV]	12 / 32
Umělecké léto v Železném [VV]	07–08 / 28
Velikonoční blues poosmí [VS]	03 / 26
Výstava pražského fotografa a malíře [ZJ]	10 / 21

FEJETON

Chvála tónům, které vrací mladí [VS]	09 / 29
Jak (ne)zabít kulturu [PH]	10 / 19
Kdy začneme brát varování vážně? [JMo]	04 / 23
Poučení z koronavirového období [TS]	05–06 / 68
Voda: přirohívá. Nebo hoří? [JMo]	02 / 40
Využití a promarnění příležitosti architektury [PH]	03 / 53

TIC

Barokní Tišnov [MO]	01 / 27
Hledejte s námi místa s tajemstvím [PH]	07–08 / 38
Kam do zeleného království – výpravy do lesa [VV]	05–06 / 34
Na skály – výlety padajícím listím [VV]	10 / 30

TIŠNOVSKÉ NOVINY – VÝBĚROVÝ OBSAH ROČNÍKU 2020

Ohleduplnost a benevolence [VV]	05–06 / 41
Paměť stromů – tři typy na pěší toulku [VV]	02 / 28
Rozhledy Tišnovska – výlety na vyhlídky [VV]	04 / 26
Tišnovsko na kolečkách [VV]	07–08 / 30
U jarních potoků – typy na výlet [VV]	03 / 28
Za lidovou architekturou Tišnovska 1 [VV]	11 / 32
Za lidovou architekturou Tišnovska 2 [VV]	12 / 36

TIŠNOVSKO

Brusná, Řepka a Veselí [MBr]	04 / 29
Dolní Loučky [JMa]	05–06 / 42
Hájek-Hajánky [LK]	03 / 36
Hradčany [LŠp]	12 / 38
Jamenský táborák [AK]	10 / 37
Kapličky v okolí Tišnova – prázdninová soutěž [VS]	07–08 / 36
Katov [JU]	07–08 / 34
Kuřimská Nová Ves [DL]	03 / 37
Lažánky [LKa]	10 / 38
Lomnice [MBr]	04 / 28
Maršov [ZS]	05–06 / 43
Netradiční Jamenská pouť [AK]	09 / 41
Obec Březina [MB]	02 / 35
Ochutnejte Tišnovsko [MiK]	05–06 / 44
Pejškov [VV]	09 / 36
Projekty DSO Tišnovsko [KD]	07–08 / 32
Přehrada Kuřimské Jestřabí [VV]	10 / 36
Synalov [VV, EV]	11 / 35
Šťastný nový rok z Jamného [AK]	02 / 30
Vranov u Brna [PG]	12 / 39
Železné [RP]	09 / 37

SPOLKOVÝ ŽIVOT

30. výročí obnovení Sokola [SP]	03 / 30
Bleší trhy a happening bez obalu [LM]	09 / 40
Čištění místních vodních toků na Den Země [TK]	04 / 32
Čtvrtletní práce SDH [TH]	04 / 33
Dobrovolnické centrum Porta coeli [TB]	10 / 26
Fotografická ozvěna [MBu]	11 / 37
Jak nám covid odložil komunitní plánování [JN]	05–06 / 47
Kalužnický rok 2020 [AN]	12 / 34
Když srdce běžců zahoří pro dobrou věc [KDv]	12 / 35
Klima pochod Tišnovem [MRe]	11 / 36
Komunitní aktivity na Tišnovsku [MiK]	09 / 40
Lesní rodinný klub Kalužnický [AN]	04 / 20
Obnova zaniklé cesty z Tišnova do Rohozce [MiS]	09 / 38
Přátelství není omezeno věkem (A. Pammrová) [HP]	07–08 / 40
Přehlídka elegance – Auto klub slaví 90 let [JV]	09 / 26
Přípomínka posledních obětí války [MiS]	04 / 12
Rekonstrukce v sokolovně [HŽ]	10 / 29
Skauti pomáhali v krizi potřebným [MBa, EV]	05–06 / 46
Smutní zahrádkáři se rozloučili s předsedou [MKu]	11 / 37
Společnost Anny Pammrové [HP]	02 / 36
Tišnovská spížirna [MH]	10 / 25
Zahájení rekonstrukce WC sokolovny [HŽ]	04 / 33

SOCIÁLNÍ PÉČE

CSS opět v Tišnovských novinách [JH]	04 / 35
Domácí hospicová péče z pohledu klienta [JPo]	04 / 34
Domov pro seniory Předklášteří [AF]	03 / 39
Je možné změnit výši výživného? [Nch]	02 / 39
Jste tu pro vás – Domov sv. Alžběty [JPo]	04 / 34
Klub Čas má novou tvář [ZO, JJ]	10 / 39
Nejsem strašidlo – terénní pečovatelská služba [LS]	12 / 46

Nová vedoucí pečovatelské služby CSS [JH, AŠ]	12 / 47
Novinky z domácího hospice Porta Vitae [JKř]	07–08 / 43
Obrázky pro seniory [KM]	11 / 38
Pečovatelská služba mezi vlnami COVIDu-19 [AŠ]	09 / 42
Penzion statečně odolává [KM]	05–06 / 49
Poděkování – tříkrálová sbírka [PC]	02 / 39
Pomáhe! Bez vás by to ale nešlo [MR]	11 / 39
Pomáhe! nám pomáhat – oblastní Charita [MR]	01 / 37
Postní almužna pomůže Kačence [MR]	03 / 40
Radosti i starosti domova [AF]	11 / 38
Změna pravidel pro ubytování v penzionu [KM]	07–08 / 42
Žernůvka slaví 90 let od svého vzniku [MD]	09 / 43
Život v domově během epidemie [AF]	05–06 / 48

SENIORI

Fryčka Milan [VS]	11 / 40
Sobotka Oldřich [VV]	03 / 38
Šudák Karel [VS]	01 / 36

HISTORIE

75 let jsou tři čtvrtiny století – pamětní desky [IO]	07–08 / 51
Archeologové objevili pozůstatky osad [ZP]	01 / 39
Erazim Kohák a svět naší každodennosti [JaK]	10 / 41
Historie tišnovského koupaliště [VV]	07–08 / 48
Jubilejní výročí profesora Taufera [VS]	11 / 43
Který arcivévoda přijel v létě 1885 do Tišnova? [VS]	09 / 47
Martin z Tišnova [JK]	02 / 42
Nálet na Tišnov 25. dubna 1945 [MiS, RT]	05–06 / 36
Nedožité devadesátiny Ladislava Suchomela [JK]	10 / 40
Pády letadel na konci války [VV]	04 / 37
Péče o památky v Tišnově [IO]	07–08 / 35
První profesionální hasiči v Tišnově [ZM]	11 / 41
Před 30 lety zemřel Vladimír Kyas [VS]	05–06 / 52
Příběh z komiksových knihy [MiS]	07–08 / 52
Sochař Josef Břenek, jeho život a dílo [VS]	03 / 42
Šli sme špacírem [IO]	11 / 42
Vzpomínka na usměvavého Jana Nesvačila [JK]	09 / 45
Zajímavý objev v předklášteřské bazilice [JK]	12 / 41
Zdislava z Lemberka [JK]	05–06 / 53

PŘÍRODA

85 let organizace tišnovských zahrádkářů [KS]	01 / 41
Astříčka kopinatá [VV]	12 / 52
Dočkáme se dalšího objevu? – Králova jeskyně [PV]	04 / 40
Invazní druhy rostlin [YS]	11 / 49
Jaro je tu, přilétají tažní ptáci [JP]	04 / 40
Květinové hodiny – bledule, sněženky [JL]	02 / 47
Květinové hodiny – ocúny, vřes [VV]	10 / 46
Květinové hodiny – podléšky, koniklece [JL]	04 / 41
Květinové hodiny – růže, hořce, bramboříky [VV]	07–08 / 57
Květinové hodiny – vstavače [VV]	05–06 / 59
Lnice květů – krásná a léčivá [VV]	11 / 48
Málokdo mě zná – holub douphák [JP]	07–08 / 56
Měním barvu podle ročního období – lasice hranostaj [JP]	10 / 47
Neberte mláďata jejich rodičům [TK]	03 / 47
Netopýři pod Květnicí [VK]	01 / 43
Ochrana mořských želv přímo v Tišnově [Ano, KZ, ŠKo, ŠV]	12 / 54
Patřím mezi chráněné druhy – otakárek ovocný [JP]	07–08 / 56
Pestrá a zdravá krajina – jiřička obecná [JP]	09 / 52
Pipla osmahlá [VV]	09 / 52
Přikrmování zvířat v zimě [TK]	02 / 37

Příroda kolem nás 2005–2020 [JP]	02 / 46
Tišnovsko a klimatické změny [HO]	03 / 46
Vůně senesceř a bylin [JP]	05–06 / 58
Významná opylovatelka přírody – zednice rohatá [JP]	03 / 46
Zkamenělý čas I. [VV]	12 / 53
Známa i neznámá – sýkora parukářka [JP]	11 / 48
Ztráty a nálezy roku 2019 [JL]	01 / 42
Žijí v oborách i ve volné přírodě – daněk evropský [JP]	12 / 52

DĚTI A MLÁDEŽ

Jak postavit nejvíce cool sněhuláka [VH]	03 / 48
Když je to hustý [VH]	11 / 50
Malý indián z Květnice – dobrý sluha a zlý pán [PH]	07–08 / 58
Malý indián z Květnice – jak najít cestu domů [PH]	02 / 48
Malý indián z Květnice – tajné písmo [PH]	11 / 51
Proč je nám v létě zima [VH]	07–08 / 59
Proč se solí silnice [VH]	01 / 46
Tišnovská noční obloha – 1. díl [VV]	02 / 49
Tišnovská noční obloha – 2. díl [VV]	04 / 43
Tišnovská noční obloha – 3. díl [VV]	05–06 / 60
Tišnovská noční obloha – 4. díl [VV]	10 / 48
Tišnovská noční obloha – 5. díl [VV]	12 / 51

ŽIVOTNÍ STYL

Cimbálová muzika Kyničan a její CD [MKŠ]	12 / 56
Den dobrovolníka UNICEF v Zambii [DP]	11 / 54
Fenoméni Byčí skála – kniha Martina Golce [VS]	11 / 55
Malíř Bohumil Matal v pražské Viole [MP]	12 / 56
Pesachové večere [EV, VV]	04 / 44
Předvánoční představení dětí v kostele [BD]	02 / 51
Recepty podhorácké kuchyně 1 [VV]	05–06 / 65
Recepty podhorácké kuchyně 2 [VV]	07–08 / 61
Recepty podhorácké kuchyně 3 [VV]	09 / 51
Tišnovsko a Tišnováci v aktuálních médiích [VS]	05–06 / 64
Trénujeme své smysly [MK]	01 / 48
Veselé cestování z Brna do Tišnova [Red]	03 / 51
Zdravá strava pro naše tělo i mysl [JaK]	12 / 57

SPORT

3× mistry republiky a 1× mistry Německa – čtyřkolky [KV]	01 / 53
Armwrestling v Tišnově [HŽ, MM]	01 / 51
Atletická půlsezona [MSe]	09 / 56
Atletické úspěchy [MSe]	11 / 57
Basketbalisté zahájili novou sezonu [ZP]	11 / 56
Bronz Hanky Blažkové z halového MČR [MSe]	03 / 55
Dvě stiletá popadesáté [VS]	03 / 54
Excelentní Hana Blažková na MČR [MSe]	10 / 55
Fotbalisté AFK mají nového trenéra [JKI]	07–08 / 64
Moravský ultramaraton [VV]	07–08 / 62
Mera Peak 6 476 m [BA]	01 / 52
Minitenis na krajském finále ve Znojmě [ZKu]	09 / 55
Nejllepší fotbalisty má ZŠ Nedvědice [OS]	02 / 54
Padesátka popadesáté [VS]	10 / 52
PT Cup již podvanácté [VSj]	02 / 55
Sport v čase uvolňování [VS]	05–06 / 66
Sté narozeniny Ludmily Plchové [VS]	09 / 53
Stolní tenisté vstoupili do nového ročníku [RČ]	01 / 54
Šerkovický pétanque [MRa]	11 / 56
Tišnovská padesátka se konala po padesáté! [FM]	12 / 59
Tišnovská stopa Karolíny Muchové [VS]	05–06 / 67
Tišnovský basketbal už nejsou jen dívky [VIH, RB, ZH]	07–08 / 63
Tišnovští stolní tenisté jsou opět v 3. lize [RČ]	07–08 / 62
Wushu a Nicol Svobodová [VV]	02 / 53

KOMPLEXNÍ REALITY

Profesionální
realitní servis
od roku 1997.

TRADICE

JISTOTA

PROFESIONALITA

Prodej RD Hovorany se zahradou a
dvorem, CP 894 m²

3,500.000,-Kč

Prodej bytu 3+kk V OV, Brno-
Zahradníková, CP 76 m²

Sleva 5,390.000,-Kč

Prodej pozemku určeného k zástavbě,
Svatoslav, CP 1.289m²

Sleva 1,199.000,-Kč

Prodej 8 bytů 1kk-3kk, Tišnov,
ul. Klášterská, Pod Květnicí, CP 27-77m²

Info v RK

Prodej zděné garáže, Veverská Bítýška,
CP 19 m²

330.000,-Kč

Pronájem bytu 2+1, Tišnov, ulice
Květnická, CP 57 m²

12.500,- Kč /měsíc vč. energií

**BEZSTAROSTNÝ
PRODEJ ZA
NEJvyšší CENU**

**PRO NAŠE KLIENTY
S HOTOVOSTÍ
HLEDÁME BYTY
V TIŠNOVĚ**

Nabízíme:

- určení tržní ceny
nemovitosti **ZDARMA**
- pro prodávající veškeré
služby **ZDARMA**

KONTAKTUJTE NAŠE MAKLÉŘE ZNALÉ TIŠNOVSKÉHO REGIONU.

*Vaši makléři
pro Tišnov
a okolí*

Rádi vám poskytneme
profesionální realitní služby
podložené 20ti letými
zkušenostmi.

Mgr. Milan Halouzka
M: 776 077 842
office@komplexnireality.cz

Bc. Jitka Mikušová
M: 775 163 208
makler@komplexnireality.cz

BcA. Aleš Cecava
M: 734 202 434
info@komplexnireality.cz

Jsme tišnovská realitní kancelář
a podporujeme region:

Budova Komerční banky, I. patro
Komenského nám. 124, 666 01 Tišnov

T: 549 410 321 / M: 775 163 208
E: makler@komplexnireality.cz

www.komplexnireality.cz

Místní rodinná firma s tradicí od roku 1997.

www.komplexnireality.cz

Tišnovská televize
a Gymnázium Tišnov
uvádějí dokumentární film

100 let

Gymnázia Tišnov

sledujte na oficiálním
YouTube kanálu
Tišnovská televize

PREMIÉRA 28. 1. 2021

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

účinkují:

Josef Zacpal, Petr Fruhwirt, Jan Modrák, Irena Ochrymčuková,
Karel Švábenský, Barbora Holubová a Karolína Hanáková

CTTV

Děkujeme Gymnáziumu Tišnov za spolupráci na přípravě filmu
a poskytnutí archivních fotografií.

Děkujeme Podhoráckému muzeu za poskytnutí archivních filmových záběrů
a fotografií.

Vyrobila Tišnovská televize, středisko Městského kulturního střediska Tišnov,
zřizované městem Tišnov v roce 2021.